JOHANN WOLFGANG VON

GOETHE

YARAT EY SANATÇI

ŞİİRLER, ROMA AĞITLARI, AKHİLLEUS

(ALMANCA - TÜRKÇE)

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN: AHMET CEMAL

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

III
BASIM

Genel Yayın: 1027

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüphanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüpanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamıyacaktır.

23 Haziran 1941
Maarif Vekili
Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

JOHANN WOLFGANG VON GOETHE
YARAT EY SANATÇI

ÖZGÜN ADI
GEDICHTE, ROEMISCHE ELEGIEN UND ACHILLEIS

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN
AHMET CEMAL

Sertifika No: 11213

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
PINAR GÜVEN

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM EYLÜL 2006, İSTANBUL
III. BASIM OCAK 2014, İSTANBUL

ISBN 978-975-458-851-4 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
YAYLACIK MATBAACILIK
LİTROS YOLU FATİH SANAYİ SİTESİ NO: 12/197-203
TOPKAPI İSTANBUL
(0212) 612 58 60
Sertifika No: 11931

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

HASAN ÂLİ YÜCEL
KLASİKLER DİZİSİ
XI

JOHANN WOLFGANG VON

GOETHE

YARAT EY SANATÇI

ŞİİRLER, ROMA AĞITLARI, AKHİLLEUS

(ALMANCA - TÜRKÇE)

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN:
AHMET CEMAL

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Inhalt

İçindekiler

Çeviriler Üzerine Birkaç Kişisel Not

Goethe'den yaptığım ilk çeviriler, 1970 yılında yayımlanmış. Altın Kitaplar Yayınevi'nden Burhan Arpad'ın düzenlemesiyle çıkan *Başlangıcından Bugüne Sosyal Gerçekçilik Açısından Alman Edebiyatı* başlıklı kitabın çevirmenleri arasında, Burhan ve Ahmet Arpad'ın yanı sıra, benim adım da var.

Bu kitabın "Klâsizm ve Romantizm" adlı üçüncü bölümünde yer alan metinlerin çevirileri bana ait. Bunlar arasında Goethe'nin *Genç Werther'in Acıları*, *Wilhelm Meister*, *Eckermann'la Konuşmalar* ve *Egmont* gibi eserlerinden yapılan seçmeleri Türkçeye ben aktarmışım.

Aradan 29 yıl geçtikten sonra, Goethe'den kitaplaşan ikinci, bağımsız kitap olarak yayımlanan birinci çevirim ise *Urfaust*; yani, yazarın başyapıtı *Faust*'a kaynaklık eden metin. Bu kitap, Goethe'nin doğumunun 250. yıldönümü nedeniyle 1999 yılında MitosBOYUT yayınları arasında çıkmıştı.

Aynı yıl, yukarıda andığım yıldönümü nedeniyle İstanbul'da düzenlenen uluslararası bir seminerde Almanca verdiğim konferans için "Korku Çağında Faust İnsa-

nı" ("Der Faustische Mensch im Zeitalter der Angst") adlı metni de kaleme almıştım.

*

Yukarıdaki satırlardan anlaşıldığı gibi, yaşamımın son 36 yılı boyunca Goethe ve eserleri, giderek artan ölçüde ilgi alanlarımdan biri olmuş. Bu süre içersinde, başta "Prometheus" olmak üzere, Goethe'den çeşitli şiir çevirilerim de oldu; ama bunlar, bir tür kendimi sınama amacına yönelikti. Bu çeviriler, ilk kez bu seçkide yayınlanmış oluyor.

Ancak Goethe'ye ilgim, bu süreç boyunca sadece edebiyatla sınırlı kalmadı. Onun evrenselliği ve bütün bir çağın sözcüsü olması, bu arada bu sözcülüğü kendisinden sonraki yüzyıllar için de bütünüyle geçerli boyutlara taşımışlığı, özellikle son 15 yıl boyunca Goethe'ye kültür tarihi açısından yoğun ilgi duymama yol açtı. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi'nde, yaklaşık 10 yıl süreyle verdiğim Kültür Tarihi derslerinde, Goethe'yi öğrencilerime hep evrensellik kavramının tipik somutlaşması olarak tanıtmaya çalıştım. Yaptığımız o tadına doyum olmaz tartışmalar, çok sevgili öğrencilerimin bu konuya hiçbir zaman ilgisiz kalmadıklarını çok açık ortaya koydu.

Öyle sanıyorum ki, Hasan Âli Yücel ile başlayan, Köy Enstitüleri, Halk Evleri, Tercüme Bürosu ve *Tercüme Mecmuası* gibi, her toplumun ancak yüz akı sayılabilecek temel taşları üzerinde yükselen *Türk Aydınlanması* döneminin, başta Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat, Vedat Günyol, Orhan Burian gibi adlar olmak üzere, hemen tüm mimarlarının Goethe'ye yoğun ilgi duymuş olmalarının önemli nedenlerinden biri de, onun bu evrensellik niteliğidir. *Tercüme Mecmuası*'nca, o zamanın bugüne göre çok kısıtlı olanakları içersinde yayınlanan

"Goethe Özel Sayısı" düzeyinde bir girişime, *Türk Aydınlanması*'nın yarıda bıraktırılışından günümüze uzanan çorak süreç boyunca bir eşine daha rastlayabilmek, olanaksızdır.

Avusturya, Nazi Almanyası tarafından ilhak edildikten sonra, günlerden bir gün Viyana'daki evinin kapısı çalındığında, Nazilerin kendisini de almaya geldikleri paniğiyle yaşamına son veren dünyaca ünlü Avusturyalı kültür tarihçisi Egon Friedell, başyapıtı sayılan *Yeniçağ'ın Kültür Tarihi*'nde (*Kulturgeschichte der Neuzeit*), çağların sıradan insanlarca yaşandığını, ama ancak dâhiler tarafından 'özetlenebildiğini' söyledikten sonra, Shakespeare, Cervantes ve Goethe'nin adlarını bu dâhilerin ilk sırasında anar.

Friedell'in *Yeniçağ'ın Kültür Tarihi*'nde *Faust* üzerine kaleme aldığı şu satırlar, Goethe'nin evrenselliğinin de çarpıcı bir göstergesi niteliğindedir: "*Goethe'nin* Faust *adlı eserinin olağanüstü yanı, Yeniçağ'ın bir kültür tarihi niteliğini taşımasıdır. Faust, yolculuğuna bir mistik olarak başlar ve bu yolculuğu bir politikacı olarak tamamlar. Faust, modern insanın kendini binlerce maskenin ve kostümün ardında gizleyen tüm baştan çıkma yollarını, alkolikliği, cinselliği, dünya sancısını, üstün-insan olma tutkusunu yansıtır; bu arada Faust, aynı zamanda örnek bir doyumsuzdur; olup bitenleri bir bütünde birleştirme çabası ise hep boşunadır. Faust'un trajedisi, Yeniçağın insanının trajedisidir; akılcılığın, kuşkuculuğun, gerçekçiliğin trajedisidir. Faust'un yanında şeytan yer alır. Ama Mefisto, aslında kötü değildir, sadece neşeli, alaycı, materyalist ve her şeyden önce akıllı biridir... dâhice benmerkezciliğin en tutarlı temsilcisidir...*"

"Faust", bilginin iktidarı uğruna ruhunu şeytana satan kişidir. Goethe'nin *Faust* tragedyasıyla simgelenen

evrensel gerçek ise, gerçekte insanın ruhunu, tarihinin başlangıcından bu yana, şu ya da bu amaçlar için hep *satmış* olduğu gerçeğidir.

Günümüz açısından belki de tek değişik sayılabilecek durum, bugünün Faust'unu somutlaştırmak için şeytanı yanına ayrıca koymaya gerek bulunmamasıdır. Çünkü günümüz insanı, insanlığını yitirdiği ölçüde kendi şeytanını kendi iç dünyasında yaratmakta sıkıntı çekmemektedir.

*

Bu giriş yazısında, Goethe hakkında tarihsel notlardan yana kalabalık ve her başvuru kaynağında bulunabilecek türden bilgiler vermeye niyetli değilim. Ayrıca Goethe konusunda kapsamlı çalışmalar, zaten *Faust* çevirimin başında yer alacak. Benim amacım, böyle bir yazıyla, "Goethe" dendiğinde nasıl bir olguyla karşı karşıya bulunduğumuz sorusuna bir dipnot düşmekten başka bir şey değil.

Yalnızca şu kadarını belirtmek isterim ki, Goethe, kendini eserlerinde bütünlüğü olan bir dünyanın varlığı veya varolabileceği yanılsamasına kaptırmayacak kadar değişimlerden yana zengin bir yaşam sürdürdü. Uzun yaşamı boyunca (1749-1832) Yedi Yıl Savaşları'na, Amerika'nın bağımsızlık savaşına, Fransız İhtilali'ne, Napolyon'un yükselişine ve çöküşüne, Kutsal Roma-Cermen İmparatorluğu'nun yıkılışına, beraberinde çok köklü değişimleri de getiren bir geçiş dönemine, yani 18. yüzyıldan 19. yüzyıla geçişe, burjuva çağının, makine çağının başlangıcına tanık olan Goethe, edebiyatıyla bütün bu dalgalanmalara hep eşlik etti.

*

Günün birinde Goethe'nin büyük eserlerinin çeviri serüvenlerine yelken açmayı epey erken zamanlardan bu

yana düşlemekteydim. Ama öte yandan, böyle bir girişim için bilgi ve birikimin yanı sıra yeterince geniş boyutlu bir *yalnızlığın* ne kadar gerekli olduğunun da hep bilincindeyim. Şimdi, yaşamımda altmış beş yılı geride bıraktıktan ve çok köktenci bir tutumla, seçtiğim birkaç kişinin dışında, mutlak anlamda kendime çekilmeyi başardıktan sonradır ki Goethe'nin büyük eserlerinin çevirisine girişmeye de cesaret edebiliyorum.

Yarat Ey Sanatçı başlıklı şiir seçkisi, bunların ilki; bu kitabı *Batı-Doğu Dîvanı* ile *Faust* izleyecek. Bunlar, geçmişte de orasından burasından başlanmış olan çeviriler. Şimdi, yeterli zamanım kalmışsa eğer, tamamlanacaklar.

Batı-Doğu Dîvanı, bütün gerekli açıklamaları da kapsayan, yaklaşık beş yüz sayfalık bir kitap olacak. *Faust* ise *Urfaust*, *Faust I* ve *Faust II*'den oluşacak.

Yarat Ey Sanatçı başlıklı seçki, "Şiirler", "Roma Ağıtları" ve "Akhilleus" başlıklı üç bölümden oluşuyor. "Şiirler" bölümündeki şiirleri, Goethe'nin şiirindeki üsluplar hakkında genel bir bilgi verebilmek amacıyla, şairin çeşitli dönemlerindeki çalışmalarından seçtim. Yirmi ağıttan oluşan "Roma Ağıtları", kendi başına bir bütün ve günümüzde Batı ağıt edebiyatının başyapıtlarından biri sayılıyor. Başlangıçta, çoğu Almanca şiir seçkisinde yapıldığı gibi, ben de çevrilmesi son derece zor olan bu ağıtların içersinden yalnızca birkaçını seçmek niyetindeydim. Ama bu ağıtlar üzerindeki çalışmalarım ilerledikçe, kendimi tümüyle onların çekiciliğine kaptırdım; çoğu gecelerin sabahını onların başındayken selamladım. Bunun üzerine, ağıtların tamamını çevirmeye karar verdim.

"Akhilleus", Goethe'nin yalnızca "1. Şarkı" bölümünü tamamlayabildiği, kapsamlı bir projenin elde bulunan parçası. Mektuplaşmalarından anlaşıldığı kadarıyla

Schiller, böyle bir eser kaleme alması konusunda Goethe'yi sürekli yüreklendirmiş. Homeros'un *İliada*'sına paralel ikinci bir "İliada" olarak da okunabilecek "Akhilleus", Troya Savaşı sırasında, kehanetler aracılığıyla artık öleceğini bilen Akhilleus'un, kendi ölümüne hazırlanması bağlamında, yaşamla ve ölümle görkemli bir hesaplaşma niteliğini taşıyor. Goethe bu eseri tamamlayabilseydi, herhalde elimizde Homeros'un *İliada*'sıyla rekabet edebilecek bir başka 'Troya Metni' daha bulunacaktı.

*

Kendimi bildim bileli bütün çalışmalarımı ancak, artık bütününü bir çalışma mekânına dönüştürdüğüm evimin atmosferinde yürütebilmiş, o atmosferin dışında çalışmayı hiç başaramamış biriydim. Goethe çevirilerine başladıktan sonra ise bir deneme yapmaya karar verdim. Moda'daki *Oyun Atölyesi*'nin *antre cafe*'si, gözüme sanki çok iyi çalışabileceğim bir mekân olarak gözükmüştü.

Denemem, başarıyla sonuçlandı; nice sabahlar, dizüstü bilgisayarım ve sözlüklerimle oraya taşındım. *Yarat Ey Sanatçı* başlıklı kitapta yer alan şiirlerin çoğu oranın huzur dolu atmosferinde çevrildi. Bu arada kimi şiir çevirilerimi, özellikle de "Roma Ağıtları" ve "Akhilleus"tan kimi parçaları, yaptıklarımın doğruluğundan emin olmak için, Osmanlıca ve Türkçe bilgisini hep hayranlıkla izlediğim Selçuk Aydoğan'a okuttum. Kendisinin, *Batı-Doğu Dîvanı*'nın çevirisi sırasında da benden değerli desteğini esirgemeyeceğini umuyorum.

Bu kitaptaki şiirleri çevirirken *Oyun Atölyesi*'nin, rahat çalışmam için hiçbir çabayı esirgemeyen, sevgi dolu insanlarına burada teşekkür etmeyi zevkli bir borç biliyorum.

Yarat Ey Sanatçı kitabının ortalarına vardığım sırada, tanıdığım ender 'adam gibi adam'lardan olan, yirmi ye-

di yıllık dostum, çeşitli çevirilerimin ve neredeyse tüm telif kitaplarımın yayıncısı, 'kendisine telefonda tek ağlayabildiğim insan' Erdal Öz'ü kaybettim.

Bu çeviriyi, onun bende hiç solmayacak olan anısına ithaf ediyorum...

Ahmet Cemal
Moda, Ağustos 2006

Bilde, Künstler!

Bilde, Künstler! Rede nicht!
Nur ein Hauch sei dein Gedicht.

Yarat, Ey Sanatçı!

Yarat, ey sanatçı! Konuşma!
Bir soluk olsun şiirin yalnızca!

Prometheus

Bedecke deinen Himmel, Zeus,
Mit Wolkendunst!
Und übe, Knaben gleich,
Der Disteln köpft,
An Eichen dich und Bergeshöhn!
Mußt mir meine Erde
Doch lassen stehn,
Und meine Hütte,
Die du nicht gebaut,
Und meinen Herd,
Um dessen Glut
Du mich beneidest.

Ich kenne nichts Ärmeres
Unter der Sonn als euch Götter.
Ihr nähret kümmerlich
Von Opfersteuern
Und Gebetshauch
Eure Majestät
Und darbtet, wären
Nicht Kinder und Bettler
Hoffnungsvolle Toren.

./..

Prometheus

Ört gökyüzünü ey Zeus,
Bulutların dumanıyla
Ve dikenleri koparan o delikanlı gibi
Hazırlan boy ölçüşmeye,
Meşelerle ve yüce dağlarla!
Ama dokunma toprağıma
Ve senin yapmadığın kulübeme
Ve ateşini hep kıskandığın
Ocağıma.

Yoktur şu gökyüzünün altında
Siz Tanrılardan daha yoksul olanı!
Büyüklüğünüzün acınası besinleridir
Aldığınız kurbanlar
Ve duaların solukları
Ve ölürdünüz açlıktan
Eğer umut peşinde olmasaydılar
Delilerle çocuklar.

./..

Da ich ein Kind war,
Nicht wußte, wo aus, wo ein,
Kehrte mein verirrtes Aug
Zur Sonne, als wenn drüber wär
Ein Ohr zu hören meine Klage,
Ein Herz wie meins,
Sich des Bedrängten zu erbarmen.

Wer half mir wider
Der Titanen Übermut?
Wer rettete vom Tode mich,
Von Sklaverei?
Hast du's nicht alles selbst vollendet,
Heilig glühend Herz?
Und glühtest, jung und gut,
Betrogen, Rettungsdank
Dem Schlafenden dadroben?

Ich dich ehren? Wofür?
Hast du die Schmerzen gelindert
Je des Beladenen?
Hast du die Tränen gestillet
Je des Geängsteten?
Hat nicht mich zum Manne geschmiedet
Die allmächtige Zeit
Und das ewige Schicksal,
Meine Herren und deine?

Wähntest du etwa,
Ich sollte das Leben hassen,
In Wüsten fliehn,
Weil nicht alle Knabenmorgen-
Blütenträume reiften?

./..

Daha bir çocukken,
Bilmezken iyiyi kötüyü,
Çevirirdim yolunu şaşıran bakışlarımı
Güneşe, sanki oralarda
Yakınmalarımı duyacak bir kulak
Ve sıkıntıda olanlara, benimkisi gibi
Acıyacak bir yürek varmışçasına.

Kim yardım etti bana
Kibirli devlerin karşısında?
Kimdi beni kurtaran
Ölümden ve kölelikten?
Ey yüreğim, kutsal ateşinle sen
Değil miydin bunları başaran?
Sen değil miydin, gençliğinin ateşiyle,
Aldatılmış, kurtarılışın için dua eden?
O yukarılarda seni duymayana?

Onurlandırmak mı seni, ne için?
Hiç oldu mu dindirdiğin
Bir çilecinin acılarını?
Ya da bir korkutulmuşun
Gözyaşlarını sildiğin?
O her şeye kadir zaman
Ve sonsuz kader, yani efendilerimiz
Senin ve benim, onlar değil miydi
Beni hayat için asıl bileyen?

Hayattan nefret edip belki
Çöllere kaçmalıydım sence,
Umudun bütün tomurcukları
Çiçek vermediğinde.

Hier sitz ich, forme Menschen
Nach meinem Bilde,
Ein Geschlecht, das mir gleich sei,
Zu leiden, weinen,
Genießen und zu freuen sich,
Und dein nicht zu achten,
Wie ich.

Ama ben, insanlar yaratıyorum şimdi,
Sadık kalarak kendi örneğime,
Benimkisi gibi bir soy yaratıyorum,
Acı çekip ağlayacak, hayatın tadına
Varıp mutlu olabilecek
Ve tıpkı benim gibi,
Seni hiçe sayacak bir soy!

Vorklage

(zu einer Sammlung von Gedichten)

Wie nimmt ein leidenschaftlich Stammeln
Geschrieben sich so seltsam aus!
Nun soll ich gar von Haus zu Haus
Die losen Blätter alle sammeln.

Was eine lange, weite Strecke
Im Leben voneinander stand,
Das kommt nun unter Einer Decke
Dem guten Leser in die Hand.

Doch schäme dich nicht der Gebrechen,
Vollende schnell das kleine Buch;
Die Welt ist voller Widerspruch,
Und sollte sichs nicht widersprechen?

Şiirlere Başlarkenki Yakınma

(Bir Şiir Seçkisi İçin)

Nasıl oluyor da tutkuyla mırıldanmak
Bunca tuhaf gelebiliyor yazıldığında:
Üstelik yapmam gereken bundan sonra
Ev ev gezip dağınık yaprakları toplamaksa.

Ne vardıysa uzun bir yaşam boyunca
Birbirinden ayrı kalan,
Şimdi toplanacak aynı çatının altında,
İyi bir okurun ellerinin arasında.

Ama sakın utanma zaaflarından,
Küçük kitabı hemen tamamla;
Çelişkilerle doludur dünya nasılsa.
Geri mi kalmalı kitabın bundan?

Der Autor

Was wär ich
Ohne dich,
Freund Publikum!
All mein Empfinden Selbstgespräch,
All meine Freude stumm.

Yazar

Ne olurdum
Ben sensiz,
Ey dostum olan okuyucu!
Tüm duygularım bir iç konuşma,
Tüm sevincim de sessiz bir yankılanma.

An die Günstigen

Dichter lieben nicht zu schweigen,
Wollen sich der Menge zeigen.
Lob und Tadel muß ja sein!
Niemand beichtet gern in Prosa;
Doch vertraun wir oft sub Rosa
In der Musen stillem Hain.

Was ich irrte, was ich strebte,
Was ich litt und was ich lebte,
Sind hier Blumen nur im Strauß;
Und das Alter wie die Jugend,
Und der Fehler wie die Tugend
Nimmt sich gut in Liedern aus.

Seçilmişlere

Susmayı sevmez şair taifesi,
Kendini göstermektir onların tiryakiliği;
Övgüler ve yergilerdir besinleri!
Kimse hoşlanmaz günah çıkartmayı düzyazıyla.
Ama bizler, sanki kilise hücrelerinin kuytuluğunda,
Ararız ilham perilerinin güvendiğimiz bahçelerini.

Tüm yanılgılarım ve amaçladıklarım,
Tüm acılarım ve yaşadıklarım.
Bu bukette birer çiçektir yalnızca;
Ve gençlik de, yaşlılık da,
Erdemler de, kusurlar da
Hoş görünür şarkıların kalıbında.

Neue Liebe, Neues Leben

Herz, mein Herz, was soll das geben?
Was bedränget dich so sehr?
Welch ein fremdes, neues Leben!
Ich erkenne dich nicht mehr.
Weg ist alles, was du liebtest,
Weg, warum du dich betrübtest,
Weg dein Fleiß und deine Ruh –
Ach, wie kamst du nur dazu!

Fesselt dich die Jugendblüte,
Diese liebliche Gestalt,
Dieser Blick voll Treu und Güte
Mit unendlicher Gewalt?
Will ich rasch mich ihr entziehen,
Mich ermannen, ihr entfliehen,
Führet mich im Augenblick,
Ach, mein Weg zu ihr zurück.

Und an diesem Zauberfädchen,
Das sich nicht zerreißen läßt,
Hält das liebe, lose Mädchen
Mich so wider Willen fest;
Muß in ihrem Zauberkreise
Leben nun auf ihre Weise.
Die Verändrung, ach, wie groß!
Liebe! Liebe! laß mich los!

Yeni Aşk, Yeni Yaşam

Söyle yüreğim, nedir bu halin?
Nedir bunca telaşa düşüren seni?
Bu yabancı yaşam, senin için pek yeni!
Karşımdaki çehren sanki sislere boğuldu.
Siliniverdi daha önce sevdiklerin,
Karalar bağlayıp üzüldüklerin,
Siliniverdi huzurun ve gayretin –
Söyle, bütün bunlar nasıl oldu?

Bunca güçlü mü bağladı seni
Bu gençlik ateşi,
Bu sevimli peri,
Sadakat ve iyilikle dolu bu bakışlar?
Hemen çekilmek istediğimde ondan,
Kendimi cesaretlendirip kaçmak istediğimde,
Ah, beni anında yine ona döndürmekte
Gittiğim bütün yollar.

Ve bu kopmak bilmeyen
Sihirli ipliği
Bırakmıyor o sevimli kız elinden,
Sımsıkı tutarak beni;
Hapsettiği sihirli çemberinde böylece,
Yaşamak zorundayım onun gönlünce.
Ah, nasıl da büyük bir değişim böylesi!
Aşk! Ey aşk! Ne olur bırak peşimi!

Wonne der Wehmut

Trocknet nicht, trocknet nicht,
Tränen der ewigen Liebe!
Ach, nur dem halbgetrockneten Auge
Wie öde, wie tot die Welt ihm erscheint!
Trocknet nicht, trocknet nicht,
Tränen unglücklicher Liebe!

Hüznün Tadı

Kurumayın, sakın kurumayın,
Ebedi aşkın gözyaşları!
Çünkü ancak gözlerin yarı kurumuş pınarları
Çorak ve ölü gösterebilir dünyayı!
Kurumayın, sakın kurumayın,
Mutsuz aşkların gözyaşları!

Die Poesie

Gott sandte seinen rohen Kindern
Gesetz und Ordnung, Wissenschaft und Kunst,
Begabte die mit aller Himmelsgunst,
Der Erde grasses Loos zu mindern.
Sie kamen nackt vom Himmel an
Und wußten sich nicht zu benehmen;
Die Poesie zog ihnen Kleider an
Und Keine hatte sich zu schämen.

Şiir Sanatı

Tanrı, gönderdi henüz olgunlaşmamış çocuklarına
Yasayı ve düzeni, sanatı ve bilimi,
Cennetin ihsanlarıyla onlara yetenek verdi,
Tat katabilsinler diye yeryüzünün kupkuru yazgısına.
Çıplak geldiler cennetten
Ve bilmeksizin nasıl hareket etmeleri gerektiğini,
Şiir sanatı üst baş verdi onlara
Ve hiçbirinin kalmadı utanacak bir nedeni.

Bei Betrachtung von Schillers Schädel

Im ernsten Beinhaus wars, wo ich beschaute,
Wie Schädel Schädeln angeordnet paßten;
Die alte Zeit gedacht ich, die ergraute.
Sie stehn in Reih geklemmt, die sonst sich haßten,
Und derbe Knochen, die sich tödlich schlugen,
Sie liegen kreuzweis, zahm allhier zu rasten.
Entrenkte Schulterblätter! was sie trugen,
Fragt niemand mehr, und zierlich tätge Glieder,
Die Hand, der Fuß, zerstreut aus Lebensfugen.
Ihr Müden also lagt vergebens nieder,
Nicht Ruh im Grabe ließ man euch, vertrieben
Seid ihr herauf zum lichten Tage wieder,
Und niemand kann die dürre Schale lieben,
Welch herrlich edlen Kern sie auch bewahrte,
Doch mir Adepten war die Schrift geschrieben,
Die heilgen Sinn nicht jedem offenbarte,
Als ich inmitten solcher starren Menge
Unschätzbar herrlich ein Gebild gewahrte,
Daß in des Raumes Moderkält und Enge
Ich frei und wärmefühlend mich erquickte,
Als ob ein Lebensquell dem Tod entspränge,

./..

Schiller'in Kafatasını Seyrederken

Daha baktığım ilk mezarlık deposundaydı,
Kafataslarının sırayla dizilmiş oldukları yerde;
Eski zamanları düşündüm, kırlaşmış zamanları.
Sıralar halinde sıkışıktılar, eskiden birbirlerinden nefret edenler,
Ve birbirleriyle ölesiye savaşmış sert kemikler,
Üst üste yığılıydılar burada, uslu ve sonsuzca dinlencede.
Yerinden çıkmış omuz kemikleri! Neyi taşıdıklarını
Soran kalmamış artık, ve ince işlerin uzuvları,
Eller ve ayaklar, hayatın bağlamından ırak kalmışlar.
Demek boşuna yatmaktasınız burada, siz yorgunlar,
Mezarlarınızda rahat bırakmamışlar sizi,
Kovup yeniden gün ışığına çıkarmışlar.
Ve kimse sevemez içi boşalmış bir kabuğu,
Ne görkemli soylulukta bir çekirdeği saklamışsa bile,
Ama gizli bilimlere vâkıf olan benim önümde bir yazı vardı,
Kutsal anlamını herkese açık etmeyen bir yazı yazılmıştı,
Böylesine kaskatı donmuş bir kalabalığın ortasında,
Değerine paha biçilmez bir resimle karşılaştığımda,
Öyle ki, o mekânın küflenmiş soğuğunda ve sıkışıklığında,
Kendimi özgür ve ısınmış hissedip canlandım,
Sanki ölümün içersinden bir hayat pınarı fışkırmışçasına,

./..

Wie mich geheimnisvoll die Form entzückte!
  Die gottgedachte Spur, die sich erhalten!
  Ein Blick, der mich an jenes Meer entrückte,
Das flutend strömt gesteigerte Gestalten.
  Geheim Gefäß! Orakelsprüche spendend,
  Wie bin ich wert, dich in der Hand zu halten?
Dich höchsten Schatz aus Moder fromm entwendend
  Und in die freie Luft, zu freiem Sinnen,
  Zum Sonnenlicht andächtig hin mich wendend.
Was kann der Mensch im Leben mehr gewinnen,
  Als daß sich Gott-Natur ihm offenbare?
  Wie sie das Feste läßt zu Geist verrinnen,
  Wie sie das Geisterzeugte fest bewahre.

Nasıl da gizemliydi biçimin bana haz verişi!
  Tanrının düşünmüş olduğu bir izin belirginleşmesi!
  Bir bakış ki, beni o yüce kişileri sel gibi
Sürükleyen denize doğru alıp götürdü.
  Ey gizemli kâse! Kehanetlerle örülü,
  Nasıl layık olabilirim seni ellerimde tutmaya?
Seni, en yüce hazineyi küflerin arasından çıkarıyorum,
  Ve açık havaya, berrak bilince,
  Güneş ışığına taparcasına dönüyorum.
İnsan, yaşamda daha fazla ne kazanabilir,
  Tanrı-doğanın kendini ona sergilemesinden,
  Katı olanı tine dönüştürüp sıvılaştırmasından,
  Tinin ürünü olanı sımsıkı korumasından başka?

Das Alter

Das Alter ist ein höflich Mann:
Einmal übers andre klopft er an;
Aber nun sagt niemand: Herein!
Und vor der Türe will er nicht sein.
Da klinkt er auf, tritt ein so schnell,
Und nun heißts, er sei ein grober Gesell.

Yaşlılık

Yaşlılık, nazik bir adamdır:
Gün gelir, kapıyı tıklatır;
Ama kimse demez: Buyurun içeriye!
Ve o da kalmak istemez kapının önünde.
Bunun üzerine tokmağı çevirir, hızla girer içeriye,
O zaman da suçlanır kaba biri diye.

Beherzigung

Ach, was soll der Mensch verlangen?
Ist es besser, ruhig bleiben?
Klammernd fest sich anzuhangen?
Ist es besser, sich zu treiben?

Soll er sich ein Häuschen bauen?
Soll er unter Zelten leben?
Soll er auf die Felsen trauen?
Selbst die festen Felsen beben.

Eines schickt sich nicht für alle!
Sehe jeder, wie ers treibe,
Sehe jeder, wo er bleibe,
Und wer steht, daß er nicht falle!

Yüreklendirme

Acaba insan ne istemeli?
Sakin kalmak mıdır en iyisi?
Bir yere sarılmak mıdır en güvenlisi?
Kendini akıntıya bırakmak mıdır en ehveni?

Bir kulübecik mi yapmalı insan kendine?
Yoksa tepesine bir çadır mı dikmeli?
Kayalara mı güvenmelidir sırt çevirip hepsine?
En sağlam kayalar bile sarsılır depremde.

Yoktur herkes için uygun olanı!
Herkes kendi yolunu bulmalı,
Herkes çatısını kendi çatmalı,
Ve duran, düşmemeye bakmalı!

Künstlerlied

Zu erfinden, zu beschließen,
Bleibe, Künstler, oft allein,
Deines Wirkens zu genießen,
Eile freudig zum Verein!
Dort im Ganzen schau, erfahre
Deinen eignen Lebenslauf,
Und die Thaten mancher Jahre
Gehn dir in dem Nachbar auf.

Der Gedanke, das Entwerfen,
Die Gestalten, ihr Bezug,
Eines wird das Andre schärfen,
Und am Ende sei's genug!
Wohl erfunden, klug ersonnen,
Schön gebildet, zart vollbracht,
So von jeher hat gewonnen
Künstler kunstreich seine Macht.

./..

Sanatçının Şarkısı

İşin yaratmak ve karar vermek olduğunda,
Ey sanatçı, zamanının çoğunda kalmalısın tek başına!
Ama sıra geldiğinde yaptığının keyfine varmaya,
O zaman koşmalısın loncandakilerin yanına!
Orada bütünüyle görebilirsin baktığında,
Kendi yaşamının nasıl aktığını
Ve kimi yıllarının hasılatını
İzleyebilirsin komşularının aynasında.

Tasarım ve düşünce,
Bağlantılar ve biçimleme,
Biri ötekini izleyecektir
Ve sonunda iş, kemale erecektir!
İyi buluşlar yapıp akıllı düşünmek,
Güzel biçimleyip inceliklerle yetkinleştirmek,
Böyle kazanmıştır eskiden beri
Sanatçı, o sanatla mayalanan erkini.

Wie Natur im Vielgebilde
Einen Gott nur offenbart,
So im weiten Kunstgefilde
Webt ein Sinn der ew'gen Art;
Dieses ist der Sinn der Wahrheit,
Der sich nur mit Schönem schmückt
Und getrost der höchsten Klarheit
Hellsten Tags entgegenblickt.

Wie beherzt in Reim und Prose
Redner, Dichter sich ergehn,
Soll des Lebens heitre Rose
Frisch auf Malertafel stehn,
Mit Geschwistern reich umgeben,
Mit des Herbstes Frucht umlegt,
Daß sie von geheimem Leben
Offenbaren Sinn erregt.

Tausendfach und schön entfließe
Form aus Formen deiner Hand,
Und im Menschenbild genieße,
Daß ein Gott sich hergewandt.
Welch ein Werkzeug ihr gebrauchet,
Stellet euch als Brüder dar;
Und gesangweis flammt und rauchet
Opfersäule vom Altar.

Doğa onca imge zenginliğiyle
Nasıl açığa vurursa tek bir Tanrı'yı,
Sanatın engin tarlalarında da
Tek bir sonsuz anlamdır eken toprakları.
Hakikattir bu anlamın adı,
Yalnızca güzeli seçer kendine süs diye
Ve hep çevirir bakışlarını
En aydınlık günlerin renklerine.

Nasıl bırakıyorlarsa kendilerini şairlerle
Hatipler, yazının ve şiirin dalgalarına,
Yaşamın neşeli gülleri de taptaze
Açmalıdır ressamların sehpalarında,
Kuşatılmış olarak kalabalık hemcinsleriyle
Ve yüklü sonbaharın yemişleriyle;
Ancak böyle dile getirilebilir titreşimlerle
Gizli yaşamın açıktaki anlamı.

Binbir çeşitlilikle ve güzel akmalı
Biçimlerden doğma biçim senin ellerinden,
Ve yaratılan her insan suretinden
Bir Tanrının dünyaya indiği anlaşılmalı.
Hangi alet olursa olsun kullanılan,
Sanki bir kardeş gibi canlandırılmalı:
Ve sunaklardan alevlenip coşan
Dumanlar, şarkılara karışmalı.

Amor als Landschaftsmaler

Saß ich früh auf einer Felsenspitze,
Sah mit starren Augen in den Nebel;
Wie ein grau grundiertes Tuch gespannet,
Deckt' er alles in die Breit und Höhe.

Stellt' ein Knabe sich mir an die Seite,
Sagte: lieber Freund, wie magst du starrend
Auf das leere Tuch gelassen schauen?
Hast du denn zum Malen und zum Bilden
Alle Lust auf ewig wohl verloren?

Sah ich an das Kind, und dachte heimlich:
Will das Bübchen doch den Meister machen!

Willst du immer trüb und müßig bleiben,
Sprach der Knabe, kann nichts Kluges werden;
Sieh, ich will dir gleich ein Bildchen malen,
Dich ein hübsches Bildchen malen lehren.

Und er richtete den Zeigefinger,
Der so rötlich war wie eine Rose,
Nach dem weiten ausgespannten Teppich,
Fing mit seinem Finger an, zu zeichnen.

./..

Amor'un Manzara Ressamlığı

Bir kayanın ucuna oturmuştum erken saatte,
Donuk bakışlarım sise dikili,
Gri zeminli bir kumaş gerilmişçesine,
Sis, her şeyi örtüp yayılmıştı enginlere.

Bir oğlan çocuğu belirdi yanımda,
Konuştu: Sevgili dostum, nedendir böyle
Sürekli bakman bomboş bir kumaşa?
Yoksa hepten mi yitirdin
Resim yapma isteğini, söyle!

Çocuğa baktım ve düşündüm gizliden:
Ustalık mı taslamak istiyor bu kendince?

Hep böyle sıkıntılı ve çalışmadan oturursan eğer,
Diye konuştu çocuk, her şey ancak boşa gider;
Bak, şimdi hemen bir resim yapacağım sana,
Öğreteceğim güzel bir resmin nasıl yapıldığını burada

Ve bir gül gibi kırmızı işaret parmağını
Doğrulttu gerilmiş olan kumaşa,
Başladı parmağıyla resim yapmaya:

./..

Oben malt' er eine schöne Sonne,
Die mir in die Augen mächtig glänzte,
Und den Saum der Wolken macht' er golden,
Ließ die Strahlen durch die Wolken dringen;
Malte dann die zarten leichten Wipfel
Frisch erquickter Bäume, zog die Hügel,
Einen nach dem andern, frei dahinter;
Unten ließ ers nicht an Wasser fehlen,
Zeichnete den Fluß so ganz natürlich,
Daß er schien im Sonnenstrahl zu glitzern,
Daß er schien am hohen Rand zu rauschen.

Ach, da standen Blumen an dem Flusse,
Und da waren Farben auf der Wiese,
Gold und Schmelz und Purpur und ein Grünes,
Alles wie Smaragd und wie Karfunkel!
Hell und rein lasiert er drauf den Himmel
Und die blauen Berge fern und ferner,
Daß ich, ganz entzückt und neugeboren,
Bald den Maler, bald das Bild beschaute.
Hab ich doch, so sagt' er, dir bewiesen,
Daß ich dieses Handwerk gut verstehe;
Doch es ist das Schwerste noch zurücke.
Zeichnete darnach mit spitzem Finger
Und mit großer Sorgfalt an dem Wäldchen,
Grad ans Ende, wo die Sonne kräftig
Von dem hellen Boden widerglänzte,
Zeichnete das allerliebste Mädchen,
Wohlgebildet, zierlich angekleidet,
Frische Wangen unter braunen Haaren,
Und die Wangen waren von der Farbe
Wie das Fingerchen, das sie gebildet.

./..

Önce güzel bir güneş koydu yukarıya,
Güçlü ışıkları, gözlerimi doldurdu.
Altın rengiyle süsledi bulutların eteklerini,
Güneşin parıltısını bulutlarla eledi;
Ardından taptaze canlanmış ağaçların
Gölge zarafetindeki tepelerini resimledi,
Tepeleri de bir bir onların arkasına dizdi;
Aşağılarda suyu da unutmadı bu arada,
Öylesine doğal çizdi ki akıp giden nehri,
Sanki güneşin parıltılarından süzülür gibi,
Sanki doruklardan aşağıya indi.

Nasıl da sıralanmıştı ağaçlar nehir kıyısına,
Ve nasıl da canlıydı renkler çayırda,
Altını ve sedefi, erguvanı ve yeşiliyle,
Bir zümrüt ve yakut şöleniydi sanki hepsi de!
Sonra göğü resmetti bunların üzerine,
Aydınlık ve saydam bir cila gibi,
Ve uzaklara yaydı dağların maviliklerini,
Öyle ki, ben de hazla dolu ve yeni doğmuşçasına,
Bir ressamı, bir resmi okşadım bakışlarımla.
Demedim mi, diye konuştu, sana kanıtlayacağımı,
Bu zanaattan iyi anladığımı;
Ama geride daha işin en zor yanı vardı.
Yine parmak ucuyla ve büyük bir özenle,
Ormanın sonunda, güneşin tüm gücüyle
Parlak zeminden yansıdığı yere,
Dünyanın en güzel kızını resmetti;
Zarif giysiler içinde narindi bedeni,
Kestane saçlarının altında yanakları taptazeydi,
Ve bu yanaklardan yansıyan renk,
Onu resmeden parmağın rengiydi.

./..

O du Knabe! rief ich, welch ein Meister
Hat in seine Schule dich genommen,
Daß du so geschwind und so natürlich
Alles klug beginnst und gut vollendest?

Da ich noch so rede, sieh, da rühret
Sich ein Windchen und bewegt die Gipfel,
Kräuselt alle Wellen auf dem Flusse,
Füllt den Schleier des vollkommnen Mädchens
Und, was mich Erstaunten mehr erstaunte,
Fängt das Mädchen an, den Fuß zu rühren,
Geht zu kommen, nähert sich dem Orte,
Wo ich mit dem losen Lehrer sitze.

Da nun alles, alles sich bewegte,
Bäume, Fluß und Blumen und der Schleier
Und der zarte Fuß der Allerschönsten,
Glaubt ihr wohl, ich sei auf meinem Felsen
Wie ein Felsen still und fest geblieben?

Ey çocuk! diye bağırdım, nasıl bir usta ki
Bu, seni okuluna alıp böyle yetiştiren,
Nasıl bunca doğal ve elin titremeden,
Aklının rehberliğiyle yetkinliğe ermektesin?

Ve ben böyle konuşurken yükselen bir esinti
Dolanıverdi okşayarak ağaç tepelerini,
Kırışıklar kattı nehirdeki bütün dalgalara,
Dalgalandırdı dünya güzeli kızın peçesini,
Ve katarcasına şaşkınlığıma yenilerini,
Kız başladı ayaklarını kıpırdatmaya,
Yürüyüp yaklaştı genç öğretmenle
Oturduğumuz yere.

Ve öylece hareket içindeyken ne varsa,
Ağaçlar, nehir, çiçekler ve peçe,
Ve narin ayakları dünya güzelinin,
Ne dersiniz, ben oturduğum kayanın üstünde
Kalabildim mi acaba bir kayanın hareketsizliğiyle?

Wert des Wortes

Worte sind der Sele Bild-
Nicht ein Bild! sie sinde in Schatten!
Sagen herbe, deuten mild,
Was wir haben, was wir hatten. –
Was wir hatten, wo ist's hin?
Und was ist's denn, was wir haben? –
Nun, wir sprechen! Rasch im Fliehn
Haschen wir des Lebens Gaben.

Sözcüklerin Değeri

Ruhun imgesidir sözcükler-
Hayır, imge değil! Yalnızca birer gölge!
Buruk konuşup tatlı söylerler,
Neyimiz varsa ve vardıysa. –
Nerede şimdi bizde eskiden olanlar?
Ve nedir şimdi elimizdekiler? –
Konuşmak sadece! Hızla, kaçarcasına
El uzatmaktayız yaşamın armağanlarına.

Gedichte sind gemalte Fensterscheiben

Gedichte sind gemalte Fensterscheiben!
Sieht man vom Markt in die Kirche hinein,
Da ist alles dunkel und düster;
Und so siehts auch der Herr Philister.
Der mag denn wohl verdrießlich sein
Und lebenslang verdrießlich bleiben.

Kommt aber nur einmal herein!
Begrüßt die heilige Kapelle;
Da ists auf einmal farbig helle,
Geschicht und Zierat glänzt in Schnelle,
Bedeutend wirkt ein edler Schein,
Dies wird euch Kindern Gottes taugen,
Erbaut euch und ergetzt die Augen!

Şiirler

Camları resimlenmiş pencerelerdir şiirler!
Pazar yerinden kilisenin içine bakıldığında,
Karanlık ve kasvetlidir her yer;
Zaten hep öyle görür bağnaz rahipler.
Böyle olunca, asık suratlıdırlar
Ve asık suratlı kalırlar yaşamları boyunca.

Ama bir kez olsun girin oraya,
Ve selamlayın o kutsal mekânı!
Bakın nasıldır anında renklerin aydınlığı,
Hemencecik parıldar bütün öyküler ve süsler,
Görünüşteki soyluluk bir başka anlamlıdır;
Ve sizlere, Tanrının çocuklarına böylesi değer,
Şimdi içiniz yücelikle, gözleriniz hazla dolmalıdır!

Guter Rat

Geschieht wohl, daß man einen Tag
Weder sich noch andre leiden mag,
Will nichts dir nach dem Herzen ein;
Sollts in der Kunst wohl anders sein?

Drum hetze nicht zur schlimmen Zeit,
Denn Füll und Kraft sind nimmer weit:
Hast in der bösen Stund geruht,
Ist dir die gute doppelt gut.

İyi Bir Öğüt

Olabilir elbet, günlerden birinde
İnsan ne kendini ne de başkalarını çekebilir,
Bakarsın, hiçbir şey gönlünce değildir;
Neden başka türlü olsun sanatın evreninde?

Onun için kendini hırpalama kötü zamanlarda,
Ne birikimin ne de gücün uzaktadır:
Biraz dinlendin mi kötü anlarında,
Sende iyi olan, daha da iyiye katlanır.

Natur und Kunst

Natur und Kunst, sie scheinen sich zu fliehen,
Und haben sich, eh' man es denkt, gefunden;
Der Widerwille ist auch mir verschwunden,
Und beide scheinen gleich mich anzuziehen.

Es gilt wohl nur ein redliches Bemühen!
Und wenn wir erst in abgemeßnen Stunden
Mit Geist und Fleiß uns an die Kunst gebunden,
Mag frei Natur im Herzen wieder glühen.

So ist's mit aller Bildung auch beschaffen:
Vergebens werden ungebundne Geister
Nach der Vollendung reiner Höhe streben.

Wer Großes will, muß sich zusammen raffen;
In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister,
Und das Gesetz nur kann uns Freiheit geben.

Tabiat ve Sanat

Tabiat ve sanat, sanki kaçarlar birbirlerinden,
Ama buluşurlar yine de, insan daha düşünemeden;
Şimdi ben de atıyorum artık bu isteksizliği üstümden,
Çekicilikte sanki farkı yok birinin ötekinden.

Önem taşıyan, dürüst bir çaba olmalı herhalde!
Ve kendimizi titizlikle ayırdığımız saatlerde
Tüm benliğimizle ve gücümüzle sanata verdiğimizde,
Tabiat yüreklerde yeniden ateşlenecektir özgürce.

Eğitimin her türlüsü de böyledir aslında:
Varmaya kalkışırlarsa salt yetkinliğin doruklarına,
Özgür kafaların tüm çabaları çıkacaktır boşa.

Kendini toplamak zorundadır isteyen büyük şeyleri;
Kendini sınırlayabilmekle belli olur ustanın hüneri,
Ve ancak kurallarla ulaşabilir bize özgürlüğün sesi.

Selbstbildnis

Vom Vater habe ich die Statur,
Des Lebens ernstes Führen,
Vom Mütterschen die Frohnatur
Und Lust zu fabulieren.
Urahnherr war der Schönsten hold,
Das spukt so hin und wieder;
Urahnfrau liebte Schmuck und gold,
Das zuckt wohl durch die Glieder.
Sind nun die Elemente nicht
Aus dem Komplex zu trennen,
Was ist denn an dem ganzen Wicht
Original zu nenen?

Otoportre

Babamdan almışım beden yapımı
Bir de yaşamayı ciddi iş saymayı,
Annemden ise neşeli yaradılışımı
Ve öyküler düzme merakımı.
Pek meraklıymış dedem güzellere;
Bende de hortlar bu huyu kimi zaman;
Ninem ise bayılırmış altına ve mücevhere,
Bunun ateşi bazen benim de içimde yanar.
Şimdi ayrılamıyorsa eğer bütünden bu huylar,
O zaman ne gereği var
Şu ya da bu özellik onun karakteridir demeye?

Lauf der Welt

Als ich ein junger Geselle war,
Lustig und guter Dinge,
Da hielten die Maler offenbar
Mein Gesicht für viel zu geringe;
Dafür war mir manch schönes Kind
Dazumal von Herzen treu gesinnt.

Nun ich hier als Altmeister sitz',
Rufen sie mich aus auf Straßen und Gassen,
Zu haben bin ich, wie der alte Fritz,
Auf Pfeifenköpfen und Tassen.
Doch die schönen Kinder, die bleiben fern;
O Traum der Jugend! o goldner Stern!

Dünya Hali

Ben toy bir çocukken bir zamanlar,
İçim neşeyle dolu ve iyi niyetli,
Hiç de önem vermezlerdi
Yüzümün görünüşüne ressamlar;
Buna karşılık bazı güzel çocuklar
Beni yürekten severlerdi.

Şimdi, yaşlı bir üstat olup çıktım diye,
Caddelerde ve sokaklarda çağırıyorlar adımı
Ve satın alabiliyorlar suratımı,
Pipoların ve fincanların üstünde.
Ama hep uzak kalıyor güzel çocuklar;
Ey gençliğin düşleri! O altın çağlar!

Grabschrift

Als Knabe verschlossen und trutzig,
Als Jüngling anmaßlich und stutzig,
Als Mann zu Thaten willig,
Als Greis leichtsinnig und grillig! –
Auf deinem Grabstein wird man lesen:
Das ist fürwahr ein Mensch gewesen!

Mezar Yazıtı

Çocukken içine kapalı ve inatçı
Delikanlıyken cüretkâr ve gösteriş meraklısı
Yetişkin adamken eylem yanlısı,
Yaşlıyken düşüncesiz ve tumturaklı! –
Şöyle olacak senin mezarının yazıtı:
Buradaki de herkes gibi bir insandı!

Wandrers Nachtlied

Der du von dem Himmel bist,
Alles Leid und Schmerzen stillest,
Den, der doppelt elend ist,
Doppelt mit Erquickung füllest,
Ach, ich bin des Treibens müde!
Was soll all der Schmerz und Lust?
Süßer Friede,
Komm, ach komm in meine Brust!

Yolcunun Gece Şarkısı

Sen, yeri göklerde olan,
Tüm sancıları ve acıları sağaltan,
Ve katmerli kederlere boğulmuş olana
Katmerli bir canlanışı bağışlayan,
Bilsen nasıl da yorgunum sürüklenmekten!
Neye yarar artık acı ve haz bundan sonra?
Ey tatlı huzur,
Gel, evet, gel de yerleş artık bağrıma!

Künstlers Abendlied

Ach, daß die inn're Schöpfungskraft
Durch meinen Sinn erschölle!
Daß eine Bildung voller Saft
Aus meinen Fingern quölle!

Ich zittre nur, ich stottre nur
Und kann es doch nicht lassen;
Ich fühl', ich kenne dich, Natur,
Und so muß ich dich fassen.

Bedenk' ich dann, wie manches Jahr
Sich schon mein Sinn erschließet,
Wie er, wo dürre Heide war,
Nun Freudenquell genießet:

Wie sehn' ich mich, Natur, nach dir,
Dich treu und lieb zu fühlen!
Ein lust'ger Springbrunn, wirst du mir
Aus tausend Röhren spielen.

Wirst alle meine Kräfte mir
In meinem Sinn erheitern,
Und dieses enge Dasein hier
Zur Ewigkeit erweitern.

Sanatçının Gece Şarkısı

Ah, bir yankılansa şu ta derinlerdeki yaratıcı güç
Bütün tinsel varlığım boyunca!
Taptaze bir birikim
Parmaklarımdan fışkırsa!

Titriyorum yalnızca, ve kekeliyorum,
Ama yine de vazgeçemiyorum;
Duyuyorum, seni tanıyorum ey doğa,
Ve seni ancak böyle yakalayabiliyorum.

Sonra düşündüğümde nasıl bazı zamanlarda
Nasıl da açılıp coştuğunu anlam evrenimin,
Kupkuru çalıların ortasında
Nasıl kendini attığını hazzın kaynaklarına;

O zaman nasıl da özlem duyuyorum sana, ey doğa,
Seni sadakatle ve sevgiyle duyumsamak istiyorum!
Neşeyle fışkıran bir fıskiye misali, bana
Binlerce ezgiyi çaldığını duyuyorum.

Tüm güçlerimi bana
Tinsel varlığım ışığa boğulsun diye vereceksin,
Ve şu dünyadaki sınırlı hayata
Sonsuzluğun enginliğini getireceksin.

Das Veilchen

Ein Veilchen auf der Wiese stand,
Gebückt in sich und unbekannt;
Es war ein herzigs Veilchen.
Da kam eine junge Schäferin
Mit leichtem Schritt und munterm Sinn
Daher, daher,
Die Wiese her, und sang.

Ach! denkt das Veilchen, wär' ich nur
Die schönste Blume der Natur,
Ach, nur ein kleines Weilchen,
Bis mich das Liebchen abgepflückt
Und an dem Busen matt gedrückt!
Ach nur, ach nur
Ein Viertelstündchen lang!

Ach! aber ach! das Mädchen kam
Und nicht in acht das Veilchen nahm;
Ertrat das arme Veilchen.
Es sank und starb und freut' sich noch:
Und sterb' ich denn, so sterb' ich doch
Durch sie, durch sie,
Zu ihren Füßen doch.

Menekşe

Çayırda bir menekşe açmıştı
Öylece boynunu bükmüş ve kimseciklerin bilmediği;
Bir menekşecik, sevimli mi sevimli.
Derken genç bir çoban kız geldi,
Hafif adımlarla ve neşeli mi neşeli,
Ta oralardan, oralardan
Çayıra ve şarkılar söyledi.

Ah, diye düşündü menekşe,
Doğadaki en güzel çiçek olsaydım keşke,
Ah, yalnızca kısacık bir an boyunca,
Ta ki şu sevgili beni kopartsın
Ve iyice göğsüne bastırsın!
Ah, yalnızca, evet yalnızca
Bir çeyrek saat boyunca!

Gelgelelim, ah, ne yazık! Genç kız geldi
Ve ona hiç dikkat bile etmedi,
Ezdi ayağının altında zavallı menekşeyi.
O ise yere yığılıp öldü ve bir de sevindi ölürken;
Ve ölüyorsam eğer şimdi, yine de onun elinden,
Onun elinden, onun elinden,
Ayrılmadan ayaklarının dibinden.

Nachtgedanken

Euch bedaur ich, unglückselige Sterne,
Die ihr schön seid und so herrlich scheinet,
Dem bedrängten Schiffer gerne leuchtet,
Unbelohnt von Göttern und von Menschen:
Denn ihr liebt nicht, kanntet nie die Liebe!
Unaufhaltsam führen ewge Stunden
Eure Reihen durch den weiten Himmel.
Welche Reise habt ihr schon vollendet!
Seit ich weilend in dem Arm der Liebsten
Euer und der Mitternacht vergessen.

Gece Düşünceleri

Acıyorum sizlere ey talihsiz yıldızlar,
Sizler ki onca güzelsiniz ve parıltılarınız da görkemli,
Severek aydınlatırsınız zora düşmüş gemicileri,
Ne Tanrılardan ne de insanlardan alamadan ödüllerinizi:
Çünkü sizler sevmezsiniz, hiç tanımadınız sevgiyi!
Sonsuz saatler dolandırır hiç durmamacasına
Sizleri takım takım gökyüzü boyunca.
Hangi yolculuğu sona erdirebildiniz ki!
Ben en sevdiğimin kollarında,
Sizleri ve gece yarısını unuttuğumdan bu yana.

Erster Verlust

Ach, wer bringt die schönen Tage,
Jene Tage der ersten Liebe,
Ach, wer bringt nur eine Stunde
Jener holden Zeit zurück!

Einsam nähr ich meine Wunde,
Und mit stets erneuter Klage
Traur ich ums verlorne Glück.

Ach, wer bringt die schönen Tage,
Jene holde Zeit zurück!

İlk Kayıp

Ah, kim getirebilir geriye o güzel günleri,
O ilk aşkın günlerini,
Ah, kim getirebilir geriye o mutlu zamanların
Yalnızca bir saatini!

Ağır ağır yaramı besliyorum,
Ve hep tekrarlanan bir yakınmayla
Yitirilen mutluluğun matemini tutuyorum.

Ah, kim getirebilir o güzel günleri,
O mutlu zamanları geriye!

Meeresstille

Tiefe Stille herrscht im Wasser,
Ohne Regung ruht das Meer,
Und bekümmert sieht der Schiffer
Glatte Fläche ringsumher.
Keine Luft von keiner Seite!
Todesstille fürchterlich!
In der ungeheuern Weite
Reget keine Welle sich.

Denizin Sessizliği

Derin bir sessizlik yayılmış sulara,
Deniz hiç kıpırtısız uzanmakta,
Ve gemici kaygıyla bakmakta
Çevresini saran dümdüz sonsuzluğa.
Tek bir esinti bile yok herhangi bir yönden!
Ölüm sessizliği korkunç!
Uçsuz bucaksız enginlik boyunca
Tek bir dalga bile kıpırdanmamakta.

Eigentum

Ich weiß, daß mir nichts angehört
Als der Gedanke, der ungestört
Aus meiner Seele will fließen,
Und jeder günstige Augenblick,
Den mich ein liebendes Geschick
Von Grund aus läßt genießen.

Sahip Olunan

Biliyorum sahip olmadığımı
Ruhumdan engelsiz akıp gitmek isteyen
Düşünceden başkasına,
Ve bir de beni seven bir kaderin
Tadını kıyasıya çıkartmamı sağladığı
Her güzel âna.

Selige Sehnsucht

Sagt es niemand, nur den Weisen,
Weil die Menge gleich verhöhnet,
Das Lebendige will ich preisen,
Das nach Flammentod sich sehnet

In der Liebesnächte Kühlung,
Die dich zeugte, w odu zeugtest,
Überfällt dich fremde Fühlung,
Wenn die stille Kerze leuchtet.

Nicht mehr bleibst du umfangen
In der Finsternis Beschattung,
Und dich reißet neu Verlangen
Auf zu höherer Begattung.

Keine Ferne macht dich schwierig,
Kommst geflogen und gebannt,
Und zuletzt, des Lichts begierig,
Bist du Schmetterling verbrannt.

Und so lang du das nicht hast,
Dieses: Stirb und werde!
Bist du nur ein trüber Gast
Auf der dunklen Erde.

Kutsanmış Özlem

Kimselere söyleme, bilgelerin dışında,
Çünkü kalabalıklar hemen alay eder seninle,
Yaşamakta olandır benim övmek istediğim,
O da kıvranır alevlerin ortasında ölmenin özlemiyle.

Seni yaratan ve senin yarattığın
Aşk gecelerinin serinliğinde,
Yabancı bir duyguya kapılırsın,
Dilsiz mum titrediğinde.

Artık sarılı kalmazsın
Karanlığın gölgelerine,
Ve yeni bir tutkuya kapılırsın
Atılmak için daha yüce bir yaratma eylemine.

Hiçbir uzaklığı zorlayıcı bulmazsın,
Uçarak gelirsin, kapılmışçasına cezbeye,
Ve en sonunda, özlemiyle ışığın,
Ey kelebek, yanıp kalırsın.

Ve sahip olamadığın sürece
Bu ölmekle yeniden dirilişe,
Sadece kasvetli bir konuk sayılırsın
Karanlık yeryüzünde.

Nähe des Geliebten

Ich denke dein, wenn mir der Sonne Schimmer
Vom Meere strahlt;
Ich denke dein, wenn sich des Mondes Flimmer
In Quellen malt.
Ich sehe dich, wenn auf dem fernen Wege
Der Staub sich hebt;
In tiefer Nacht, wenn auf dem schmalen Stege
Der Wandrer bebt.
Ich höre dich, wenn dort mit dumpfem Rauschen
Die Welle steigt.
Im stillen Hain da geh ich oft zu lauschen,
Wenn alles schweigt.
Ich bin bei dir, du seist auch noch so ferne.
Du bist mir nah!
Die Sonne sinkt, bald leuchten mir die Sterne.
O wärst du da!

Sevgilinin Yakınlığı

Seni düşünüyorum, güneşin parıltısı
Denizden yansıdığında;
Seni düşünüyorum, ayın ışıltıları
Pınarlara nakşolduğunda.
Seni görüyorum, ta uzaktaki yolda
Havalandığında tozlar,
Gecenin derinliklerinde, daracık köprüde
Yolcu sarsıldığında.
Seni duyuyorum, orada, boğuk bir hışırtıyla
Dalgalar kabardığında.
Sessiz koruda çoğu kez dinlemeye gidiyorum,
Her yer sessizliğe boğulduğunda.
Seninleyim, ne kadar uzakta olsan da,
Çok yakınımdasın!
Güneş batmakta, yıldızlar parlamak üzere bana.
Ah, keşke burada olsaydın!

Anakreon's Grab

Wo die Rose hier blüht, wo Reben um Lorbeer sich schlingen,
Wo das Turtelchen lockt, wo sich das Grillchen ergötzt,
Welch ein Grab ist hier, das alle Götter mit Leben
Schön bepflanzt und geziert? Es ist Anakreon's Ruh.
Frühling, Sommer und Herbst genoß der glückliche Dichter;
Vor dem Winter hat ihn endlich der Hügel geschützt.

Anakreon'un Mezarı

Burada, güllerin açtığı yerde, dolanırken asmalar defne dallarına,
Kumruların çağırdığı, cırcır böceklerinin eğlendiği
Nasıl bir mezardır ki bu, bütün Tanrılar tarafından onca hayatla
Ekilip süslenmiş böyle güzelce? Burası, Anakreon'un dinlenme yeri.
İlkbaharın, yazın ve sonbaharın tadını çıkarmıştı o mutlu şair;
Sonunda kıştan onu koruyan ise, bu tepenin zirvesi.

Abwege

Künstler, wird's im Innern steif,
Das ist nicht erfreulich;
Auch der vagen Züge Schweif
Ist uns ganz abscheulich:

Kommst du aber auf die Spur,
Daß du's nicht getroffen,
Zu der wahren Kunstnatur
Steht der Pfad schon offen.

Yanlış Yollar

Sanatçı, katılaşırsan eğer iç dünyanda,
Sevindirici değildir böylesi;
Bulanık gelgitlerin dolambacı da
Tiksindirir bütünüyle hepimizi.

Ama bulursan eğer izini
Daha varamadığının,
Sanatın gerçek doğasına,
Yolun artık açıktır karşında.

An die Entfernte

So hab ich wirklich dich verloren?
Bist du, o Schöne, mir entflohn?
Noch klingt in den gewohnten Ohren
Ein jedes Wort, ein jeder Ton.

So wie des Wandrers Blick am Morgen
Vergebens in die Lüfte dringt,
Wenn in dem blauen Raum verborgen
Hoch über ihm die Lerche singt;

So dringet ängstlich hin und wieder
Durch Feld und Busch und Wald mein Blick;
Dich rufen alle meine Lieder;
O komm, Geliebte, mir zurück!

Uzaktaki Sevgiliye

Sahi, gerçekten de yitirdim mi seni?
Kaçtın mı benden, ey güzel sevgili?
Oysa alışkın kulaklarımda hâlâ
Her sözcük ve her ses yankılanmakta.

Tıpkı sabah vaktinde yolcunun bakışlarının
Boşuna havalarda dolaşması gibi,
Bir tarla kuşunun gizlendiği maviliklerde
Şarkılarını söylerken ta yükseklerde;

İşte öylece ürkek dolaşmakta arada sırada
Bakışlarım tarlalarda, ormanlarda ve çalılıkta;
Seni çağırmakta bütün şarkılarım;
Ne olur, sevgilim, dön artık bana!

Égalité

Das Größte will man nicht erreichen,
Man beneidet nur Seinesgleichen;
Der schlimmste Neidhart ist in der Welt,
Der Jeden für Seines-Gleichen hält.

Eşitlik

İnsan erişmek istemez en büyük olana,
Kıskançlığı sadece kendi gibi olanlara yöneliktir;
Kıskançların en kötüsü ise dünyada,
Herkesi kendisiyle eşit bilendir.

Am Flusse

Verfließet, vielgeliebte Lieder,
Zum Meere der Vergessenheit!
Kein Knabe sing' entzückt euch wieder,
Kein Mädchen in der Blüthenzeit.

Ihr sanget nur von meiner Lieben;
Nun spricht sie meiner Treue Hohn.
Ihr war't in's Wasser eingeschrieben;
So fließt denn auch mit ihm davon.

Nehir Kıyısında

Akıp gidin, en sevilen şarkılar,
Unutulmuşluğun denizine!
Hiçbir delikanlı söylemeyecek bir daha sizi zevkle,
Ne de henüz filizlenmekte olan genç kızlar.

Benim sevgilimin şarkılarıydınız sadece;
O ise şimdi yalnızca alay etmekte sadakatimle.
Suya yazılmıştınız hepiniz;
O yüzden şimdi sularla akıp gitmelisiniz.

Ach, wie sehn ich mich nach dir

Ach, wie sehn ich mich nach dir,
Kleiner Engel! Nur im Traum,
Nur im Traum erscheine mir!
Ob ich da gleich viel erleide,
Bang um dich mit Geistern streite
Und erwachend atme kaum.
Ach, wie sehn ich mich nach dir,
Ach, wie teuer bist du mir,
Selbst in einem schweren Traum.

Ah, Nasıl da Hasretim Sana

Ah, nasıl da hasretim sana,
Küçük meleğim! Yalnızca düşlerimde,
Yalnızca düşlerimde görün bana!
İstersen onlarda da çekeyim aynı acıyı,
Senin uğruna savaşayım hayaletlerle,
Ve hemen hiç soluk alamayayım uyandığımda.
Ah, nasıl da hasretim sana,
Ah, nasıl da değerlisin gözümde,
Gördüğüm bir kâbus bile olsa.

Trilogie der Leidenschaft

An Werther

Noch einmal wagst du, vielbeweinter Schatten,
Hervor dich an das Tageslicht,
Begegnest mir auf neubeblümten Matten,
Und meinen Anblick scheust du nicht.
Es ist, als ob du lebtest in der Frühe,
Wo uns der Tau auf einem Feld erquickt
Und nach des Tages unwillkommner Mühe
Der Scheidesonne letzter Strahl entzückt;
Zum Bleiben ich, zum Scheiden du erkoren,
Gingst du voran – und hast nicht viel verloren.

Des Menschen Leben scheint ein herrlich Los:
Der Tag wie lieblich, so die Nacht wie groß!
Und wir, gepflanzt in Paradieses Wonne,
Genießen kaum der hocherlauchten Sonne,
Da kämpft sogleich verworrene Bestrebung
Bald mit uns selbst und bald mit der Umgebung;
Keins wird vom andern wünschenswert ergänzt,
Von außen düsterts, wenn es innen glänzt,
Ein glänzend Äußres deckt ein trüber Blick,
Da steht es nah – und man verkennt das Glück.

./..

Tutku Üçlüsü

Werther'e

Yine çıkıyorsun, ey arkasından onca ağlanmış gölge,
Cesaretle gün ışığına,
Karşılaşıyorsun benimle yeni çiçeklenmiş bir örgüde
Ve yüzüm korkutucu gelmiyor sana.
Hep sabahlarda yaşamaktasın sanki,
Bir tarladaki çiğ taneleriyle dirildiğimiz zamanlarda
Ve günün istenmeyen çabalarının ardından
Veda eden güneşin son ışıkları parıldadığında;
Kalmaya ben, gitmeye ise sen seçilmiştik,
Önden gittin – ve pek bir şey yitirmedin aslında.

Çok görkemli bir yazgıymış gözükür insanın yaşamı;
Ne kadar hoştur günler, ve geceler ne kadar tatlı!
Ve bizler, kök salmışızdır bu cennetin zevkine.
Ama yükseklerde parlayan güneşin daha tadına varmazdan önce,
Başlar karmakarışık bir çaba savaşmaya
Bazen kendi kendimizle, bazen de dışımızla:
Asla tamamlamaz biri ötekini yeterince,
Dışımız karanlıktır ışıklar yanarken içimizde,
Parlak bir dış görünüş maskeler bulanık bakışlarımı,
Ve tam yakınken, insan göremez olur şansını.

./..

Nun glauben wirs zu kennen! Mit Gewalt
Ergreift uns Liebreiz weiblicher Gestalt:
Der Jüngling, froh wie in der Kindheit Flor,
Im Frühling tritt als Frühling selbst hervor,
Entzückt, erstaunt, wer dies ihm angetan?
Er schaut umher – die Welt gehört ihm an.
Ins Weite zieht ihn unbefangne Hast,
Nichts engt ihn ein, nicht Mauer, nicht Palast;
Wie Vögelschar an Wäldergipfeln streift,
So schwebt auch er, der um die Liebste schweift,
Er sucht vom Äther, den er gern verläßt,
Den treuen Blick, und dieser hält ihn fest.

Doch erst zu früh und dann zu spät gewarnt,
Fühlt er den Flug gehemmt, fühlt sich umgarnt.
Das Wiedersehn ist froh, das Scheiden schwer,
Das Wieder-Wiedersehn beglückt noch mehr,
Und Jahre sind im Augenblick ersetzt;
Doch tückisch harrt das Lebewohl zuletzt.

Du lächelst, Freund, gefühlvoll wie sich ziemt:
Ein gräßlich Scheiden machte dich berühmt;
Wir feierten dein kläglich Mißgeschick.
Du ließest uns zu Wohl und Weh zurück.
Dann zog uns wieder ungewisse Bahn
Der Leidenschaften labyrinthisch an;
Und wir, verschlungen wiederholter Not,
Dem Scheiden endlich – Scheiden ist der Tod!
Wie klingt es rührend, wenn der Dichter singt,
Den Tod zu meiden, den das Scheiden bringt!
Verstrickt in solche Qualen, halbverschuldet,
Geb ihm ein Gott, zu sagen, was er duldet.

Ve gördüğümüze inanırız ansızın! Zorla
Kapılırız dişi bir siluetin hoşluğuna:
Çocukluk günlerindeki gibi mutludur delikanlı,
İlkbaharda bir ilkbahar gibidir ortaya çıkışı,
Mutludur, şaşkındır: Bunu yapan kimdir?
Çevresine bakınır, dünya artık ona aittir.
Büyük bir aceleyle açılır enginlere,
Ne bir duvar, ne de bir saray, tüm sınırlardan öteye;
Kuş sürülerinin ağaç tepelerine sürünerek geçmesi gibi,
O da kanat çırpar, dolanır aşkın çevresini.
Arar aslında terk etmek istediği gökyüzünde
Sadık bir bakışı ve düşer sımsıkı onun ellerine.

Gelgelelim önce çok erken, sonra da çok geç uyarılmıştır,
Uçuşunun engellendiğini hisseder, bakar ki ağa yakalanmıştır;
Kavuşmak hoştur, ama güçtür ayrılık saati,
Sonra yeniden kavuşmak ise mutluluğun ta kendisi,
Ve yıllar geri kazanılmış gibidir o anda,
Ne var ki haince pusuda bekler hep elveda.

Gülümsüyorsun, dostum, duygu dolu, olması gerektiği gibi:
Korkunç bir ayrılık ünlü yaptı seni;
Sanki şenliklerle kutladık kötü kaderini,
Geride bıraktın bizleri sevinçlerimiz ve acılarımızla;
Sonra tutkuların o belirsiz yörüngesi
Yine çekti bizleri kendine bir labirent misali;
Ve bizler, yinelenen acıların çıkmazında,
Ayrılık benzeri – ölümdür ayrılık aslında!
Ne kadar duygulandırır şair dile getirdiğinde,
Ayrılığın getirdiği ölümden esirgenişi!
Biraz da suçlulukla böylesine girdabında acıların,
Nelere katlandığını anlatmak ilhamıdır bir Tanrının.

Elegie

Und wenn der Mensch in seiner Qual verstummt,
Gab mir ein Gott, zu sagen, was ich leide.

Was soll ich nun vom Wiedersehen hoffen,
Von dieses Tages noch geschlossner Blüte?
Das Paradies, die Hölle steht dir offen;
Wie wankelsinnig regt sichs im Gemüte! –
Kein Zweifel mehr! Sie tritt ans Himmelstor,
Zu ihren Armen hebt sie dich empor.

So warst du denn im Paradies empfangen,
Als wärst du wert des ewig schönen Lebens;
Dir blieb kein Wunsch, kein Hoffen, kein Verlangen,
Hier war das Ziel des innigsten Bestrebens,
Und in dem Anschaun dieses einzig Schönen
Versiegte gleich der Quell sehnsüchtiger Tränen.

Wie regte nicht der Tag die raschen Flügel,
Schien die Minuten vor sich her zu treiben!
Der Abendkuß, ein treu verbindlich Siegel:
So wird es auch der nächsten Sonne bleiben.
Die Stunden glichen sich im sanften Wandern,
Wie Schwestern zwar, doch keine ganz den andern.

./..

Ağıt

Ve insanoğlu acılara boğularak sustuğunda,
Bir Tanrı itti beni çektiğim acıları anlatmaya.

Ne ummalıyım şimdi yeniden kavuşmaktan,
Bugünün henüz açmamış goncasından?
Cennetin ve cehennemin kapıları açık önünde;
Ruh, nasıl da değişken duygular içersinde! –
Hiç kuşku yok artık! Geliyor o sevgili cennetin kapısına,
Seni almak için kollarının arasına.

Cennette işte böyle karşılandın,
Sanki sonsuz ve güzel bir hayata layıktın;
Ne isteğin, ne umudun, ne de tutkun kaldı,
Burada hedef, en derinde yatan çabalardı,
Ve o eşsiz güzele bakışla,
Kuruyup gitti özlemle dolu gözyaşlarının kaynağı da.

Sanki çırpmıyordu gün, hızlı kanatlarını,
Önüne katmış, sürükler gibiydi dakikaları!
Akşamın busesi, sadakat simgesi bir mühür gibi:
Bir sonraki güneş de böyle bulacak her şeyi.
Zarif akışları içersinde saatler benzeşiyordu
Kızkardeşler gibi, ama hiçbiri ötekini çağrıştırmıyordu.

./..

Der Kuß, der letzte, grausam süß, zerschneidend
Ein herrliches Geflecht verschlungner Minnen –
Nun eilt, nun stockt der Fuß, die Schwelle meidend,
Als trieb ein Cherub flammend ihn von hinnen;
Das Auge starrt auf düstrem Pfad verdrossen,
Es blickt zurück: die Pforte steht verschlossen.

Und nun verschlossen in sich selbst, als hätte
Dies Herz sich nie geöffnet, selige Stunden
Mit jedem Stern des Himmels um die Wette
An ihrer Seite leuchtend nicht empfunden;
Und Mißmut, Reue, Vorwurf, Sorgenschwere
Belastens nun in schwüler Atmosphäre.

Ist denn die Welt nicht übrig? Felsenwände,
Sind sie nicht mehr gekrönt von heiligen Schatten?
Die Ernte, reift sie nicht? Ein grün Gelände,
Zieht sichs nicht hin am Fluß durch Busch und Matten?
Und wölbt sich nicht das überweltlich Große,
Gestaltenreiche, bald Gestaltenlose?

Wie leicht und zierlich, klar und zart gewoben
Schwebt, seraphgleich, aus ernster Wolken Chor,
Als glich es ihr, am blauen Äther droben
Ein schlank Gebild aus lichtem Dunst empor;
So sahst du sie in frohem Tanze walten,
Die lieblichste der lieblichen Gestalten.

Doch nur Momente darfst dich unterwinden
Ein Luftgebild statt ihrer festzuhalten;
Ins Herz zurück! dort wirst du's besser finden,
Dort regt sie sich in wechselnden Gestalten:
Zu Vielen bildet Eine sich hinüber,
So tausendfach, und immer, immer lieber.

./..

Bir buse, en sonuncusu, zalimce tatlı, kesiyordu
Birbirine karışmış, kutsal aşklardan oluşma bir dokuyu,
Bir koşuyor, bir duraklıyordu ayaklar, eşiklerden kaçınarak,
Sanki ta içinden sürüklüyordu onları bir melek alevlere boğarak;
Gözler, acıyla kasvetli yola bakmaktaydı,
Gördüler ki, büyük kapı kapalıydı.

Ve şimdi kendi içine kapanıklık vardı, sanki
Hiç açılmamıştı bu yürek, sanki hiç hissetmemişti
Mutlu saatlerin gökyüzündeki her yıldızla
Yarıştıklarını rekabet edercesine parıldamakta;
Ve şimdi huzursuzluk, pişmanlık, sitem ve kederler,
Kasvet dolu bir atmosferde o yüreği ezmekteler.

Kalmadı mı geriye dünyadan bir şeyler? Kayalar
Artık kutsal gölgelerle taçlanmıyor mu?
Olgunlaşmıyor mu hasat? Yemyeşil topraklar
Nehir boyunca uzanmıyor mu çalılarda ve çimenlerde?
Ve o dünya ötesi büyüklük kubbesini örmüyor mu,
Kimi zaman şekil zenginliğiyle, bazen de sadeliğiyle?

Ne kadar da hafif ve ince, saydam ve zarif bir örgüyle,
O ciddi yüzlü bulutların korosu, serap gibi, yayılmakta,
Sanki yukarılardaki masmavi boşluk, sevilene benzemekte,
O sevilen ki, parıltılı kokudan yapılma ve incecik, boşlukta;
Onu görmektesin neşeli bir dansın hareketlerinde,
Sevimli bedenlerin en sevimlisiyle.

Ama sadece anlar boyunca cesaret edebilirsin,
Onun yerine havadan yapılma bir şekli yakalamayı;
Yüreğine geri dön! Orada onu daha iyi bulabilirsin,
Çünkü orada kıpırdanır türlü bedenlerin kılığında:
Çoklarının karşısında yaratır kendini biricik olan, ötelerde,
Binlerce ve binlerce defa, ve hep, ama hep daha bir sevgiyle.

./..

Wie zum Empfang sie an den Pforten weilte
Und mich von dannauf stufenweis beglückte,
Selbst nach dem letzten Kuß mich noch ereilte,
Den letzesten mir auf die Lippen drückte:
So klar beweglich bleibt das Bild der Lieben
Mit Flammenschrift ins treue Herz geschrieben.

Ins Herz, das fest, wie zinnenhohe Mauer,
Sich ihr bewahrt und sie in sich bewahret,
Für sie sich freut an seiner eignen Dauer,
Nur weiß von sich, wenn sie sich offenbaret,
Sich freier fühlt in so geliebten Schranken
Und nur noch schlägt, für alles ihr zu danken.

War Fähigkeit zu lieben, war Bedürfen
Von Gegenliebe weggelöscht, verschwunden,
Ist Hoffnungslust zu freudigen Entwürfen,
Entschlüssen, rascher Tat sogleich gefunden!
Wenn Liebe je den Liebenden begeistet,
Ward es an mir aufs lieblichste geleistet;

Und zwar durch sie! – Wie lag ein dumpfes Bangen
Auf Geist und Körper, unwillkommner Schwere,
Von Schauerbildern rings der Blick umfangen
Im wüsten Raum beklommner Herzensleere;
Nun dämmert Hoffnung von bekannter Schwelle:
Sie selbst erscheint in milder Sonnenhelle.

Dem Frieden Gottes, welcher euch hienieden
Mehr als Vernunft beseliget – wir lesens –
Vergleich ich wohl der Liebe heitern Frieden
In Gegenwart des allgeliebten Wesens;
Da ruht das Herz, und nichts vermag zu stören
Den tiefsten Sinn: den Sinn, ihr zu gehören.

./..

Nasıl kaldıysa o sevgili, karşılamak için kapılarda,
Ve mutluluğa boğduysa beni oradan kademelerle;
Nasıl yetiştiyse bana son buseden sonra bile,
En sonuncusunu da dudaklarıma kondurduysa:
İşte böylesine açık ve seçik kalır sevgilerin resmi,
Ateşten harflerle nakşedilmiş olarak sadık yüreklere.

O yürek ki, sapasağlam, mazgallı surlar kadar,
Korur kendini o sevende, ve onu da kendinde,
Onun adına mutluluk bulur kendi sürekliliğinde,
Ancak o yüreğini açtığında tanıyabilir kendini,
Bunca özgür olabilir böylesine sevecen sınırlar içersinde
Ve yalnızca ona her şey için teşekkür etmek amacıyla atar.

Silinip gittiyse bile sevme yeteneği,
Karşılıklı sevmenin gereksinimi, yitirildiyse;
Anında bulunur mutlu atılımlara, kararlara
Hızlı eylemlere ait umut besleme isteği,
Eğer herhangi bir zamanda sevmek, ruh verebilmişse sevene,
Bendedir bunun gerçekleşmiş en güzel örneği;

Ve üstelik de, o sevgili sayesinde! – oysa nasıl da basmıştı
Bir gizli korku ruhu ve bedeni, hoş karşılanmayan bir ağırlıkla!
Bakışlar, çepeçevre korkulu imgelerle kuşatılmıştı,
Umarsız bir yürek boşluğunun çorak alanlarında;
Şimdi ise umut, bilinen eşikten doğmakta,
Ve o sevgilinin kendisi de belirmekte güneş ışığında.

Tanrının, sizleri bu dünyada akıldan çok daha
Mutlu kılan – ki, okumaktayız bunu – huzurunu
Karşılaştırıyorum aşkın neşeli huzuruyla,
Herkes tarafından sevilen o varlığın huzurunda;
İşte burada dinlenmekte yürek, ve hiçbir şey bozamaz asla
En derinde yatan anlamı, ona ait olmanın anlamını.

./..

In unsers Busen Reine wogt ein Streben,
Sich einem Höhern, Reinern, Unbekannten
Aus Dankbarkeit freiwillig hinzugeben,
Enträtselnd sich den ewig Ungenannten;
Wir heißens: fromm sein! – Solcher seligen Höhe
Fühl ich mich teilhaft, wenn ich vor ihr stehe.

Vor ihrem Blick wie vor der Sonne Walten,
Vor ihrem Atem wie vor Frühlingslüften,
Zerschmilzt, so längst sich eisig starr gehalten,
Der Selbstsinn tief in winterlichen Grüften;
Kein Eigennutz, kein Eigenwille dauert,
Vor ihrem Kommen sind sie weggeschauert.

Es ist, als wenn sie sagte: Stund um Stunde
Wird uns das Leben freundlich dargeboten
Das Gestrige ließ uns geringe Kunde,
Das Morgende – zu wissen ist verboten!
Und wenn ich je mich vor dem Abend scheute,
Die Sonne sank und sah noch, was mich freute.

Drum tu wie ich und schaue, froh verständig
Dem Augenblick ins Auge! Kein Verschieben!
Begegn ihm schnell, wohlwollend wie lebendig,
Im Handeln sei's, zur Freude, sei's dem Lieben!
Nur wo du bist, sei alles immer kindlich,
So bist du alles, bist unüberwindlich."

Du hast gut reden, dacht ich: zum Geleite
Gab dir ein Gott die Gunst des Augenblickes,
Und jeder fühlt an deiner holden Seite
Sich Augenblicks den Günstling des Geschickes;
Mich schreckt der Wink, von dir mich zu entfernen –
Was hilft es mir, so hohe Weisheit lernen!

./..

Göğsümüzün arılığında bir çaba dalgalanmakta,
Kendini daha yüce, daha temiz bir bilinmeyene
Şükran borcuyla gönüllü adamak yolunda,
Çözerek ebediyen adsız olanın bilmecesini; biz buna
İnançlı olmak diyoruz! – işte böylesine kutsanmış bir yüceliğe
Katıldığımı hissediyorum, o sevilenin önünde durduğumda.

Onun bakışlarının karşısında, güneşle karşılaşmışçasına,
Onun soluğunun karşısında, ilkbahar esintileriyle canlanmışçasına,
Eriyip gitmekte uzun zaman kendini kış mezarlarının derinliklerinde
Donmuşçasına tutmuş olan benlik duygusu tümüyle;
Ne yarar düşüncesi, ne de inatlar sürekli olabilmekte,
Hepsi süpürülüp gidiyor onun gelişiyle birlikte.

Sanki şöyle demekte: "Her saat başı
Hayat sunulmakta bizlere yeniden, sevecenlikle.
Çok azdı aslında dünün bize bıraktıkları,
Yarınınkilere gelince – bilmek yasaktır bizlere!
Ve herhangi bir zaman akşamdan ürktüysem bile,
Güneş battığında gördükleri, yalnızca beni mutlu kılanlardı.

Bu yüzden sen de benim gibi yap, ve bak neşeli bir anlayışla,
Yaşamakta olduğun anın gözüne! Sakın ertelemeye kalkma!
Hemen karşılaş onunla, hem istekle, hem de canlılıkla
Eylemlerde, ve sevmekte de mutlulukla!
Sadece senin bulunduğun yerde, olsun her şey çocukça,
İşte o zaman her şey olursun ve erişirsin aşılmazlığa."

Kolay senin konuşman, diye düşündüm: Senin yanına
Bir Tanrı katmış anın kutsanmışlığını,
Ve herkes hissetmekte senin o hoş yoldaşlığında
Kaderin gözdesinin kim olduğunu daha o anda;
Beni ise senden kendimi uzaklaştırmanın işareti korkutmakta,
O zaman bunca yüce bir bilgeliği öğrenmenin ne yararı var bana!

./..

Nun bin ich fern! Der jetzigen Minute,
Was ziemt denn der? Ich wüßt es nicht zu sagen.
Sie bietet mir zum Schönen manches Gute;
Das lastet nur, ich muß mich ihm entschlagen
Mich treibt umher ein unbezwinglich Sehnen,
Da bleibt kein Rat als grenzenlose Tränen.

So quellt denn fort und fließet unaufhaltsam –
Doch nie geläng's, die innre Glut zu dämpfen!
Schon rasts und reißt in meiner Brust gewaltsam –
Wo Tod und Leben grausend sich bekämpfen.
Wohl Kräuter gäbs, des Körpers Qual zu stillen;
Allein dem Geist fehlts am Entschluß und Willen,

Fehlts am Begriff: wie sollt er sie vermissen?
Er wiederholt ihr Bild zu tausend Malen.
Das zaudert bald, bald wird es weggerissen,
Undeutlich jetzt und jetzt im reinsten Strahlen.
Wie könnte dies geringstem Troste frommen,
Die Ebb und Flut, das Gehen wie das Kommen?

Verlaßt mich hier, getreue Weggenossen,
Laßt mich allein am Fels, in Moor und Moos!
Nur immer zu! euch ist die Welt erschlossen,
Die Erde weit, der Himmel rein und groß;
Betrachtet, forscht, die Einzelheiten sammelt,
Naturgeheimnis werde nachgestammelt.

Mir ist das All, ich bin mir selbst verloren,
Der ich noch erst den Göttern Liebling war;
Sie prüften mich, verliehen mir Pandoren,
So reich an Gütern, reicher an Gefahr;
Sie drängten mich zum gabeseligen Munde,
Sie trennen mich – und richten mich zugrunde.

Şimdi uzaktayım artık! Şu anki dakikaya gelince,
Ne yaraşır ona? Bunu söylemek gelmez elimden.
Güzel yanı, bana kimi iyi şeyler vermesi elbette,
Ama bu bir yük sadece, başka çare yok ondan vazgeçmemden.
Önüne geçilmez bir özlem sürüklemekte beni her yana,
O zaman hiçbir şey kalmıyor elimde bitmeyen gözyaşından başka.

O halde kaynayın sürekli olarak ve akın, durmak nedir bilmeden –
Ama olanaksız yatıştırmak içimdeki ateşi!
Daha şimdiden zorla yükselmekte göğsümde –
Ölümle yaşamın birbirleriyle acımasızca savaştıkları yerde.
Bedenin acılarını dindirmek için şifalı otlar var elbette;
Oysa ruhta eksik olan, kararlılık ve irade,

Kavramdaysa eksiklik: Nasıl özlemeli ki erkek o sevgiliyi?
Onun resmini belki bininci kez yinelemekte.
Bu, kimi zaman duraklamakta, hemen ardından çekilip alınmakta,
Bulanık şimdi, ve yine şimdi en katıksız ışıklar altında;
Nasıl sağlayabilir bu kadarı, tesellinin en küçüğünü bile,
Med ile cezir, gitmeyle gelme!

Bırakın beni burada, ey sadık yol arkadaşları!
Bırakın yalnız başıma kayalıkta ve bataklıklarda!
İlerlemenize bakın! Size açıktır dünya,
Yeryüzü uçsuz bucaksız, gökyüzü ise yüce ve koskoca;
Gözlemleyin, araştırın, ayrıntıları toplayın,
Doğanın sırları çözülebilir ancak bundan sonra.

Evreni yitirdim bana gelince, kendimde bile yitiğim,
Oysa daha az süre önce Tanrıların sevgilisiydim;
Beni sınadılar, Pandoralar sundular,
Onca zengin kıldılar varlıktan yana, ama tehlikeden de yana;
Beni zengin bir dil için zorladılar,
Şimdi ise beni ayırıp, yıkılmaya yargılı kılmaktalar.

Aussöhnung

Die Leidenschaft bringt Leiden! – Wer beschwichtigt
Beklommnes Herz, das allzuviel verloren?
Wo sind die Stunden, überschnell verflüchtigt?
Vergebens war das Schönste dir erkoren!
Trüb ist der Geist, verworren das Beginnen;
Die hehre Welt, wie schwindet sie den Sinnen!

Da schwebt hervor Musik mit Engelschwingen,
Verflicht zu Millionen Tön um Töne,
Des Menschen Wesen durch und durch zu dringen,
Zu überfüllen ihn mit ewger Schöne;
Das Auge netzt sich, fühlt im höhern Sehnen
Den Doppelwert der Töne wie der Tränen.

Und so das Herz erleichtert merkt behende,
Daß es noch lebt und schlägt und möchte schlagen,
Zum reinsten Dank der überreichen Spende
Sich selbst erwidernd willig darzutragen.
Da fühlte sich – o daß es ewig bliebe! –
Das Doppelglück der Töne wie der Liebe.

Kendiyle Barışmak

Acılara gebedir tutkular! – Kim yatıştırabilir
Çok şeyler yitirmiş bir yüreğin ürkekliğini?
Hızla uçup giden zamanlar, şimdi nerededir?
Boşunadır artık en güzelin sana nasipliği!
Bulanıktır ruh, karmakarışıktır başlangıçlar;
Dünyanın yüceliğini de algılamaz olur duyular!

İşte o anda yükselir müzik, melek kanatlarının titreşimleriyle,
Milyonlarca ve milyonlarca ezgiden oluşma bir örgü gibi,
Alabildiğine sızmaya başlar insanın bütün benliğine,
Doldurur içine sonrasız bir güzelliği;
Bir hazza dalar gözler, algılar yüce bir özlemle,
Hem ezgilerin, hem de göz yaşlarının kutsal değerini.

Ve böylece rahatlayan çarpıntılı yürek hisseder ki,
Yaşamaktadır, çarpmaktadır ve çarpmak ister hâlâ,
O olağanüstü cömert armağana içten teşekkürlerini,
Sunmak için kendi kendini yanıtlarcasına.
İşte o anda – ah, hep sürebilse ne olurdu! –
Yaşanmıştır artık müziğin ve aşkın çifte mutluluğu.

Aus Dem West-Östlichen Diwan

Hafis Nameh: Buch Hafis

Sei das Wort die Braut genannt,
Bräutigam der Geist;
Diese Hochzeit hat gekannt,
Wer Hafisen preist.

Unbegrenzt

Daß du nicht enden kannst, das macht dich groß,
Und daß du nie beginnst, das ist dein Los.
Dein Lied ist drehend wie das Sterngewölbe,
Anfang und Ende immerfort dasselbe,
Und, was die Mitte bringt, ist offenbar
Das, was zu Ende bleibt und Anfangs war.

Du bist der Freuden echte Dichterquelle
Und ungezählt entfließt dir Well' auf Welle.
Zum Küssen stets bereiter Mund,
Ein Brustgesang, der lieblich fließet,
Zum Trinken stets gereizter Schlund,
Ein gutes Herz, das sich ergießet.

./..

Batı-Doğu Dîvanı'ndan

Hâfıznâme

Gelin olsun sözcüğün adı,
Damat ise ruhun namı,
Her kim ki anar Hâfız'ı,
Bilir bu düğünün şanını.

Sınırsız

Hiç son bulamayışındır seni büyük kılan,
Ve asla başlamayışındır kaderini kader yapan.
Şarkın, hep dönüp duran yıldızlı gök kubbedir,
Başlangıcı ve sonu hep aynı yerdedir,
Ve açıktır ortanın neyi getirdiği,
Ne var idiyse başlangıçta, odur sonun da belirlediği.

Sen ki hazzın katıksız şairce kaynağısın,
Sayısı belli değildir senden gelen dalgaların.
Dudaklar ki, hep hazır öpmeye,
Bir yüreğin sevgiyle akıp giden ezgisi,
Bir kaynak ki, hep tahrik eder içmeye,
İyi bir yürek, hep açar kendini.

./..

Und mag die ganze Welt versinken,
Hafis mit dir, mit dir allein
Will ich wetteifern! Lust und Pein
Sei uns, den Zwillingen, gemein!
Wie du zu lieben und zu trinken,
Das soll mein Stolz, mein Leben sein.

Nun töne Lied mit eignem Feuer!
Denn du bist älter, du bist neuer.

Offenbar Geheimnis

Sie haben dich, heiliger Hafis,
Die mystische Zunge genannt
Und haben, die Wortgelehrten,
Den Wert des Worts nicht erkannt.

Mystisch heißest du ihnen,
Weil sie Närrisches bei dir denken
Und ihren unlautern Wein
In deinem Namen verschenken.

Du aber bist mystisch rein,
Weil sie dich nicht verstehn,
Der du, ohne fromm zu sein, selig bist!
Das wollen sie dir nicht zugestehn.

./..

Ve isterse batsın bütün dünya,
Ey Hâfız, seninle, yalnızca seninle
Yarışmak isterim! Neşeye ve acıya gelince,
Ortaklaşa ait olsunlar bizim gibi ikizlere!
Senin sevmen ve içmen nasıl ise,
Temeli olsun övüncüm ve yaşamım dediğime.

Şimdi dalgalan kendi ateşinle, ey ezgi!
Çünkü hem daha eskisin, hem de en yeni.

Açık Sır

Sana, ey kutsal Hâfız,
Esrarlı bir dil dediler
Ve o sözcüklerin ustası bilginler,
Sözün değerini bilemediler.

Esrarlıydı senin adın onlara göre,
Çünkü sandılar ki, delice şeyler vardır sende
Ve su katılmış şaraplarını
Senin adına dağıttılar ellere.

Oysa esrarlı bir arılığın var,
Seni anlamadıkları için,
Sen ki, sofuluğa kaçmadan mutlu olabilmişsin!
Budur itiraf edemedikleri yanın.

./..

W i n k

Und doch haben sie recht, die ich schelte:
Denn, daß ein Wort nicht einfach gelte,
Das müßte sich wohl von selbst verstehn.
Das Wort ist ein Fächer! Zwischen den Stäben
Blicken ein paar schöne Augen hervor,
Der Fächer ist nur ein lieblicher Flor,
Er verdeckt mir zwar das Gesicht,
Aber das Mädchen verbirgt er nicht,
Weil das Schönste, was sie besitzt,
Das Auge, mir ins Auge blitzt.

İşaret

Ve yine de haklılar azarladıklarım aslında;
Çünkü geçerli olamazsa bir sözcük kendiliğinden,
Anlaşılabilir bu fazla güçlük çekilmeden.
Bir yelpazedir sözcük! Çubuklarının arasından
Bir çift güzel gözdür parıldayan.
Yelpaze güzel bir çiçek örgüsüdür yalnızca,
Saklar gerçi benden çehreyi,
Ama perdeleyemez genç kızın kendisini,
Çünkü gözleri, yani sahip olduklarının en güzeli,
Delmekte benim gözlerimi.

Hikmet Nameh: Buch der Sprüche

Vom heutgen Tag, von heutger Nacht
Verlange nichts,
Als was die gestrigen gebracht.

*

Wer geboren in bös'sten Tagen,
Dem werden selbst die bösen behagen.

*

Was machst du an der Welt? Sie ist schon gemacht.
Der Herr der Schöpfung hat alles bedacht,
Dein Los ist gefallen, verfolge die Weise,
Der Weg ist begonnen, vollende die Reise.
Denn Sorgen und Kummer verändern es nicht,
Sie schleudern dich ewig aus gleichem Gewicht.

*

Wenn der Schwergedrückte klagt,
Hilfe, Hoffnung sei versagt,
Bleibet heilsam fort und fort
Immer noch ein freundlich Wort.

*

Mein Erbteil wie herrlich, weit und breit!
Die Zeit ist mein Besitz, mein Acker ist die Zeit.

*

J..

Hikmetnâme: Özdeyişler Kitabı

Bugünden, bu geceden ya da
Bir şey isteme,
Dünün getirdiklerinden başka.

*

Her kim doğmuşsa en kötü günlerde,
Onun hoşuna gidecektir en kötüler bile.

*

Ne uğraşıyorsun dünyayla? O, yaratılmış bir kere;
Kâinatın efendisinin gücü yetmiş her şeye.
Atılmış kaderinin zarı, izle bilge olanı,
Yol başlamış gayri, tamamla devranı.
Çünkü ne kaygılar değiştirebilir onu ne de üzüntüler,
Bütün bunlar, yalnızca seni sonsuza kadar dengenden eder.

*

Yakındığında ezilen büyük dertlerle,
Yardım edin, bütün umutlar tükendi, diye,
Siz yine de devam edin onu iyileştirmeye,
Sevgi dolu sözcüklerle.

*

Ne kadar da muhteşem ve uçsuz bucaksız miras payım!
Servetim de, ekeceğim tarla da, sadece zamanım.

*

./..

Gutes tu rein aus des Guten Liebe!
Das überliefre deinem Blut.
Und wenn's den Kindern nicht verbliebe,
Den Enkeln kommt es doch zu gut.

*

Dümmer ist nichts zu ertragen,
Als wenn Dumme sagen den Weisen,
Daß sie sich in großen Tagen
Sollten bescheidentlich erweisen.

*

Wenn Gott so schlechter Nachbar wäre,
Als ich bin und als du bist,
Wir hätten beide wenig Ehre;
Der läßt einen jeden, wie er ist.

*

Gestehts! die Dichter des Orients
Sind größer als wir des Occidents.
Worin wir sie aber völlig erreichen,
Das ist im Haß auf unsresgleichen.

*

Überall will jeder obenauf sein,
Wie's eben in der Welt so geht,
Jeder sollte freilich grob sein,
Aber nur in dem, was er versteht.

*

Wie kommt's, daß man an jedem Orte
So viel Gutes, so viel Dummes hört?
Die Jüngsten wiederholen der Ältesten Worte
Und glauben, daß es ihnen angehört.

*

Laß dich nur in keiner Zeit
Zum Widerspruch verleiten!
Weise fallen in Unwissenheit,
Wenn sie mit Unwissenden streiten.

./..

İyilik uğruna yap iyiliği sadece!
Ve karıştır onu kanına;
Çocuklarına geçmese bile,
Torunlarının işine yarar elbette.

*

Dayanılabilecek daha aptalca bir şey yoktur,
Aptalların kalkıp da bilge kişilere,
Alçakgönüllü olmalarını söylemelerinden,
Büyük günlerde.

*

Eğer Tanrı da kötü bir komşu olsaydı,
Senin ve benim olduğumuz gibi,
Bu yüzden pek gururumuz okşanmazdı,
Çünkü ne ise, o olarak bırakır Tanrı herkesi.

*

İtiraf edelim: Doğu'nun şairleri
Daha büyüktür biz Batılı şairlerden,
Bizleri aratmayan yanları ise
Geri kalmayışlarıdır birbirlerinden nefret etmekten.

*

Her yerde herkes, en tepede olmak istemekte.
Devranı böyle yaratılmış bir kere.
Elbette haşin olabilmeli herkes,
Ama bildiği alanlarda sadece.

*

Nasıl oluyor da her yerde
Bunca iyi ve bunca budalaca söz birlikte?
En gençler en yaşlıların sözlerini yinelemekteler
Ve onların kendilerine ait olduğunu zannetmekteler.

*

Asla izin verme
Seni çelişkilere sürüklemelerine!
Cehalete gömülür bilgeler,
Cahillerle tartışmaya girdiklerinde.

./..

*

„Warum ist Wahrheit fern und weit?
Birgt sich hinab in tiefste Gründe?"
Niemand versteht zur rechten Zeit! –
Wenn man zur rechten Zeit verstünde,
So wäre Wahrheit nah und breit
Und wäre lieblich und gelinde.

*

Welch eine bunte Gemeinde!
An Gottes Tisch sitzen Freund und Feinde.

*

Soll ich dir die Gegend zeigen,
Mußt du erst das Dach besteigen.

*

Wer schweigt, hat wenig zu sorgen;
Der Mensch bleibt unter der Zunge verborgen.

*

Ein Herr mit zwei Gesind,
Er wird nicht wohl gepflegt.
Ein Haus, worin zwei Weiber sind,
Es wird nicht rein gefegt.

*

Wofür ich Allah höchlich danke?
Daß er Leiden und Wissen getrennt.
Verzweifeln müßte jeder Kranke,
Das Übel kennend, wie der Arzt es kennt.

*

"Hakikat, neden bunca uzakta?
Neden saklanmakta bunca derinliklerde?"
Kimse anlayamıyor zamanında!
Eğer zamanında anlayabilseydi insan,
O zaman yakında ve apaçık olurdu hakikat,
Sevimli ve hoş olurdu elbette.

*

Ne kadar renkli bir topluluk bu böyle!
Tanrının sofrasında dostlar ve düşmanlar birlikte.

*

Eğer göstereceksem etrafı sana,
Önce tırmanmalısın dama.

*

Suskun kalanın derdi azdır;
İnsan, dilin altında saklı kalır.

*

İki uşağı olan efendi
Pek iyi bakılmaz.
İçinde iki kadının bulunduğu ev
Yeterince temizlenip paklanmaz.

*

Allah'a neden mi teşekkür ediyorum yürekten?
Acı ile bilgiyi ayırdığı için birbirinden.
Çaresizlik içinde kalırdı her hasta,
Hastalığı doktor kadar tanısa.

Saki Nameh: Das Schenkenbuch

Sitz ich allein,
Wo kann ich besser sein?
Meinen Wein
Trink ich allein;
Und niemand setzt mir Schranken;
Ich hab so meine eignen Gedanken.

*

So weit bracht es Muley, der Dieb,
Daß er trunken schöne Lettern schrieb.

*

Ob der Koran von Ewigkeit sei?
Darnach frag ich nicht!
Ob der Koran geschaffen sei?
Das weiß ich nicht!
Daß er das Buch der Bücher sei,
Glaub ich aus Mosleminen-Pflicht.
Daß aber der Wein von Ewigkeit sei,
Daran zweifl ich nicht;
Oder daß er von den Engeln geschaffen sei,
Ist vielleicht auch kein Gedicht.
Der Trinkende, wie es auch immer sei,
Blickt Gott frischer ins Angesicht.

Sâkinâme: Meyhaneler Kitabı

Eğer oturuyorsam tek başıma,
Daha iyi nerede olabilirim ki başka?
Şarabımı
Tek başıma içerim;
Sınırlamaya kalkmaz kimse,
Bırakırım kendimi düşüncelerime.

*

Öyle ilerletti ki hırsız burada kendini,
Şimdi sarhoşken yazmakta birbirinden güzel harflerini.

*

Kuran ebedi midir?
Sormam bunu!
Kuran, yaratılmış mıdır?
Bilmem bunu!
Kitapların kitabı olduğuna ise
Müslüman olduğum için inanırım.
Ama şarabın ebediyetine gelince,
Kuşku duymam bundan bir an bile;
Veya bir şiir değildir belki de,
Şarabın meleklerce üretildiği.
Ne olursa olsun, içen kişi,
Farklı bakar artık Tanrının yüzüne.

Römische Elegien

Wie wir einst so glücklich waren,
Müssens jetzt durch euch erfahren.

I.

Saget, Steine, mir an, o sprecht, ihr hohen Paläste!
Straßen, redet ein Wort! Genius, regst du dich nicht?
Ja, es ist alles beseelt in deinen heiligen Mauern,
Ewige Roma; nur mir schweiget noch alles so still.
O wer flüstert mir zu, an welchem Fenster erblick ich
Einst das holde Geschöpf, das mich versengend erquickt?
Ahn ich die Wege noch nicht, durch die ich immer und immer
Zu ihr und von ihr zu gehn, opfre die köstliche Zeit?
Noch betracht ich Kirch und Palast, Ruinen und Säulen,
Wie ein bedächtiger Mann schicklich die Reise benutzt.
Doch bald ist es vorbei: dann wird ein einziger Tempel
Amors Tempel nur sein, der den Geweihten empfängt.
Eine Welt zwar bist du, o Rom; doch ohne die Liebe
Wäre die Welt nicht die Welt, wäre denn Rom auch nicht Rom.

Roma Ağıtları

Bir zamanlar nasıl bu kadar mutlu olabildiğimizi,
Sizlerden öğrenmek zorundayız şimdi.

I.
Konuşun benimle, taşlar, ey yüce saraylar, konuşun!
Sizler de bir şey söyleyin, yollar! Ve sen, ey deha,
Sen, kıpırdamayacak mısın hâlâ?
Evet, her şey ruh kazanmış senin kutsal duvarlarının ardında,
Ebedi Roma; hepsi de yalnızca bana karşı suskun.
Kim fısıldamakta şimdi, acaba hangi penceredeydi
Bir zamanlar, beni yakarcasına tazeleyen o kutsal varlık?
Bulamadım mı daha hep benden ona, ondan bana uzanan yolları,
Boşa harcamak mı yoksa bütün yaptığım değerli zamanı?
Yolculuğunu değerlendiren akıllı biri gibi bakmaktayım şimdi,
Kiliselere ve saraylara, harabelere ve sütunlara.
Ama bu kısa sürecek; sonra yalnızca Amor'un tapınağı
Karşılayacak kendisine adanmış olanı.
Tek başına bir dünyasın gerçi, ey Roma; ama ne var ki aşksız
Ne dünya, bu dünya olurdu, ne de Roma, bu Roma.

II.

Ehret, wen ihr auch wollt! Nun bin ich endlich geborgen!
Schöne Damen und ihr, Herren der feineren Welt,
Fraget nach Oheim und Vetter und alten Muhmen und Tanten,
Und dem gebundnen Gespräch folge das traurige Spiel.
Auch ihr übrigen fahret mir wohl, in großen und kleinen
Zirkeln, die ihr mich oft nah der Verzweiflung gebracht,
Wiederholet, politisch und zwecklos, jegliche Meinung,
Die den Wandrer mit Wut über Europa verfolgt.
So verfolgte das Liedchen „Malbrough" den reisenden Briten
Einst von Paris nach Livorn, dann von Livorno nach Rom,
Weiter nach Napel hinunter, und wär er nach Smyrna gesegelt,
Malbrough! empfing ihn auch dort, Malbrough! im Hafen das Lied.
Und so mußt ich bis jetzt auf allen Tritten und Schritten
Schelten hören das Volk, schelten der Könige Rat.
Nun entdeckt ihr mich nicht sobald in meinem Asyle,
Das mir Amor der Fürst, königlich schützend, verlieh.
Hier bedecket er mich mit seinem Fittich; die Liebste
Fürchtet, römisch gesinnt, wütende Gallier nicht:
Sie erkundigt sich nie nach neuer Märe, sie spähet
Sorglich den Wünschen des Manns, dem sie sich eignete, nach.
Sie ergötzt sich an ihm, dem freien, rüstigen Fremden,
Der von Bergen und Schnee, hölzernen Häusern erzählt;
Teilt die Flammen, die sie in seinem Busen entzündet,
Freut sich, daß er das Gold nicht wie der Römer bedenkt.
Besser ist ihr Tisch nun bestellt; es fehlet an Kleidern,
Fehlet am Wagen ihr nicht, der nach der Oper sie bringt.
Mutter und Tochter erfreun sich ihres nordischen Gastes,
Und der Barbare beherrscht römischen Busen und Leib.

II.

Onurlandırın kimi isterseniz! Sonunda kavuştum güvenceye!
Güzel hanımlar ve sizler, daha seçkin bir dünyanın beyleri,
Sorun amcaları, yeğenleri, yaşlı halaları ve teyzeleri,
Ve hüzünlü bir oyun izlesin resmî konuşmaları.
Sizler, geri kalanlar da irili ufaklı kalabalıklar, beni
Kaç kez çaresizliğin sınırına getirenler, kalın esenlikle,
Öfkeyle Avrupa'nın her yanında yolcunun peşini bırakmayan
Her düşünceyi tekrarlayın, amaçsız ve sırf politik olsun diye.
Böyle izlemişti "Malbrough" adlı küçük şarkı bir zamanlar
Yolculuğa çıkan İngiliz'i Paris'ten Livorno'ya ve oradan
Roma'ya,
Aşağıya, ta Napoli'ye, ve yelken açsaydı İzmir'e, orada da
Karşılardı Malbrough onu, Malbrough adlı şarkı.
Ve şimdi duymak zorundayım attığım her adımda
Halkın azarladığını, kralların öğütlerini azarladığını.
Şimdi pek kolay bulamayacaksınız artık beni, Amor'un
Tanrılığına yakışır biçimde bana sunduğu sığınağımda.
Kanatlarıyla örtüyor beni burada, o sevgili,
Roma'dan yana, korkmuyor Galyalılardan:
Asla aramıyor yeni söylenceleri, yalnızca
Edindiği erkeğin arzularının yolunu gözlüyor.
Dağlardan ve karlardan, ahşap evlerden konuşan
Özgür ve cüsseli yabancının tadını çıkartıyor;
O erkeğin göğsünde tutuşturduğu alevleri yarıyor,
Seviniyor onun Romalılar gibi altın düşkünü olmamasına.
Şimdi daha zengin sofrası, ne giysilerden yana eksiği var,
Ne de operadan sonra onu eve getiren arabadan yana.
Ana kız mutlular Kuzeyden gelen konuklarıyla,
Barbar Kuzeyli ise sahip Romalı göğüslerine ve vücutlarına.

III.

Laß dich, Geliebte, nicht reun, daß du mir so schnell dich ergeben!
Glaub es, ich denke nicht frech, denke nicht niedrig von dir.
Vielfach wirken die Pfeile des Amors: einige ritzen,
Und vom schleichenden Gift kranket auf Jahre das Herz.
Aber mächtig befiedert, mit frisch geschliffener Schärfe
Dringen die andern ins Mark, zünden behende das Blut.
In der heroischen Zeit, da Götter und Göttinnen liebten,
Folgte Begierde dem Blick, folgte Genuß der Begier.
Glaubst du, es habe sich lang die Göttin der Liebe besonnen,
Als im Idäischen Hain einst ihr Anchises gefiel?
Hätte Luna gesäumt, den schönen Schläfer zu küssen,
O, so hätt ihn geschwind, neidend, Aurora geweckt.
Hero erblickte Leandern am lauten Fest, und behende
Stürzte der Liebende sich heiß in die nächtliche Flut.
Rhea Silvia wandert, die fürstliche Jungfrau, den Tiber,
Wasser zu schöpfen, hinab, und sie ergreifet der Gott.
So erzeugte die Söhne sich Mars! – Die Zwillinge tränket
Eine Wölfin, und Rom nennt sich die Fürstin der Welt.

III.

Pişmanlık duyma ey sevgili, bu kadar çabuk verdiğin için
kendini bana!
İnan ki kötü şeyler düşünmüyorum, ne de aşağı görüyorum seni.
Farklıdır Amor'un oklarının etkisi; kimi bir çizik atar yalnızca,
Ve içe işleyen zehriyle yürek, yıllar boyu hastalanır.
Ötekilere gelince, görkemli tüyleri ve bilenmiş uçlarıyla,
İnsanın iliğine saplanıp tutuştururlar kanını bir anda.
Kahramanlar çağında, sevişirlerken Tanrılarla Tanrıçalar,
Tutku, bakışların, haz ise tutkunun peşinden gelirdi.
Sanır mısın ki, aşk Tanrıçası uzun uzun düşünmüştür,
İda korusunda beğendiğinde Ankhises'i[1] bir zamanlar?
Luna gecikseydi eğer o yakışıklı uyuyanı öpmekte,
Ah, o zaman Aurora[2] mutlaka uyandırırdı delikanlıyı, kıskançlıkla.
Hero, neşeli bir şenlikte görmüştü Leandros'u, ve bir anda
Atmıştı kendini âşık delikanlı tüm ateşiyle, gecenin dalgalarına.
Tiber kıyılarına inmişti soylu bakire Rhea Silvia
Su almak için, ve yakalanmıştı Tanrıya.
İşte böyle dünyaya geldi Mars'ın oğulları: – bir dişi kurt
emzirdi ikizleri, ve Roma, kendini dünyanın kraliçesi ilan etti.

---

1 Ankhises: Troya kral soyundan gelen Assarakhos'un oğlu; Tanrıça Aphrodite ile sevişmesinden, Homeros'un İlyada destanında çok önemli bir yeri olan Aineias doğar. (ç.n.)

2 Aurora: Şafak Tanrıçası Eos'un Latince adı. (ç.n.)

IV.

Fromm sind wir Liebende, still verehren wir alle Dämonen,
Wünschen uns jeglichen Gott, jegliche Göttin geneigt.
Und so gleichen wir euch, o römische Sieger! Den Göttern
Aller Völker der Welt bietet ihr Wohnungen an,
Habe sie schwarz und streng aus altem Basalt der Ägypter,
Oder ein Grieche sie weiß, reizend, aus Marmor geformt.
Doch verdrießet es nicht die Ewigen, wenn wir besonders
Weihrauch köstlicher Art einer der Göttlichen streun.
Ja, wir bekennen euch gern: es bleiben unsre Gebete,
Unser täglicher Dienst Einer besonders geweiht.
Schalkhaft, munter und ernst begehen wir heimliche Feste,
Und das Schweigen geziemt allen Geweihten genau.
Eh' an die Ferse lockten wir selbst durch gräßliche Taten
Uns die Erinnyen her, wagten es eher, des Zeus
Hartes Gericht am rollenden Rad und Felsen zu dulden,
Als dem reizenden Dienst unser Gemüt zu entziehn.
Diese Göttin, sie heißt Gelegenheit, lernet sie kennen!
Sie erscheinet euch oft, immer in andrer Gestalt.
Tochter des Proteus möchte sie sein, mit Thetis gezeuget,
Deren verwandelte List manchen Heroen betrog.
So betrügt nun die Tochter den Unerfahrnen, den Blöden:
Schlummernde necket sie stets, Wachende fliegt sie vorbei;
Gern ergibt sie sich nur dem raschen, tätigen Manne,
Dieser findet sie zahm, spielend und zärtlich und hold.
Einst erschien sie auch mir, ein bräunliches Mädchen, die Haare
Fielen ihr dunkel und reich über die Stirne herab,
Kurze Locken ringelten sich ums zierliche Hälschen,
Ungeflochtenes Haar krauste vom Scheitel sich auf.
Und ich verkannte sie nicht, ergriff die Eilende: lieblich
Gab sie Umarmung und Kuß bald mir gelehrig zurück.
O wie war ich beglückt! – Doch stille, die Zeit ist vorüber,
Und umwunden bin ich, römische Flechten, von euch.

IV.

İnançlıyızdır biz sevenler, taparız sessizce bütün şeytanlara,
Her Tanrıça ve her Tanrıya da istekle yakınızdır.
Ve bu yüzden benzeriz sizlere, ey Romalı galipler! Barınaklar
Sunarsınız dünyanın bütün halklarının Tanrılarına.
Siyah ve ciddi görünüşlü bazalttan inşa etmiştir onları Mısırlı,
Veya, bir Yunanlı bembeyaz ve güzel mermerden yapmıştır.
Ancak kızdırmamalıdır ölümsüzleri yakmamız
Tanrılardan birine ait özel ve değerli bir tütsüyü.
Evet, memnuniyetle tanırız sizleri: Dualarımız,
Günlük hizmetimizdir, birine özellikle adanmış.
Gizli şenliklere muzipçe, neşeli ve ciddi katılırız,
Ve suskunluk çok yakışır bütün işin içindekilere.
Baştan çıkarıcı hizmetlerden kaçırmak yerine ruhumuzu,
İğrenç eylemlerle kendimiz taktık peşimize
İntikam Tanrıçalarını, yeğledik Zeus'un
Yuvarlanan tekerlekteki ve kayalardaki acımasız yargısını.
Adı, fırsattır o Tanrıçanın, aslında hepiniz tanımalısınız!
Çok sık, ama hep farklı kimliklerle çıkar karşınıza.
Proteus'un Tethys'ten doğma kızı olmak ister kimi zaman,
O Tethys ki, türlü kılıktaki hileleriyle aldatmıştır bazı kahramanları.
Böylece şimdi de kızı aldatmaktadır acemi ve budala olanı:
Uyuyanları hep şımartırken, uyanıklardan kaçmaktadır;
Yalnızca eline çabuk ve iş bitiren erkeklerdir kendini verdikleri,
Onların gözünde uslu, oyuncu, sevecen ve tatlı bir Tanrıçadır.
Bana da görünmüştü bir zamanlar, bronz tenli bir genç kız maskesiyle,
Ve alnına dökülen gür, koyu renk saçlarıyla;
Kısa lülelerden oluşma bir sarmaşık vardı zarif boynunda.
Örülmemiş saçlar ise başının üstünde dalgalanmıştı.
Hemen tanıyıp, yakalamayı başarmıştım o kaçarken;
Hemen karşılık vermişti sarılıp öpmeme, yabancılık çekmeden.
Nasıl da mutluydum! – Ama sus, geçti artık o zamanlar,
Ve Roma'nın örgülü saçları, artık sizlersiniz beni saranlar.

V.

Froh empfind ich mich nun auf klassischem Boden begeistert,
Vor- und Mitwelt spricht lauter und reizender mir.
Hier befolg ich den Rat, durchblättre die Werke der Alten
Mit geschäftiger Hand, täglich mit neuem Genuß.
Aber die Nächte hindurch hält Amor mich anders beschäftigt;
Werd ich auch halb nur gelehrt, bin ich doch doppelt beglückt.
Und belehr ich mich nicht, indem ich des lieblichen Busens
Formen spähe, die Hand leite die Hüften hinab?
Dann versteh ich den Marmor erst recht: ich denk und vergleiche,
Sehe mit fühlendem Aug, fühle mit sehender Hand.
Raubt die Liebste denn gleich mir einige Stunden des Tages,
Gibt sie Stunden der Nacht mir zur Entschädigung hin.
Wird doch nicht immer geküßt, es wird vernünftig gesprochen,
Überfällt sie der Schlaf, lieg ich und denke mir viel.
Oftmals hab ich auch schon in ihren Armen gedichtet
Und des Hexameters Maß leise mit fingernder Hand
Ihr auf den Rücken gezählt. Sie atmet in lieblichem Schlummer,
Und es durchglühet ihr Hauch mir bis ins Tiefste die Brust.
Amor schüret die Lamp' indes und gedenket der Zeiten,
Da er den nämlichen Dienst seinen Triumvirn getan.

V.

Şimdi neşeli hissediyorum kendimi bu antik toprağın coşkusuyla;
Eski ve yeni dünya, daha yüksek sesle ve daha güzel seslenmekte bana.
Verilen öğütleri burada tutup, eskilerin eserlerini karıştırıyorum,
Çalışkan elimle ve her gün yeni bir hazla.
Geceleri ise aşk Tanrıçası beni bir başka yerde meşgul etmekte;
Dersimi yarım alabilsem bile, ikiye katlanmakta mutluluğum.
Ve bir şeyler öğrenmiyor muyum, o güzel göğsün biçimlerine
Bakıp, elimi kalçalardan aşağıya kaydırmakla?
Ancak o zaman iyi anlıyorum mermeri; düşünüp karşılaştırıyorum,
Hisseden gözlerle görüp, gören ellerle hissediyorum.
Sevgilim bir çırpıda çalsa bile benden günün birkaç saatini,
Bu zararı kapatıyor vermekle bana gecenin saatlerini.
Çünkü yalnızca öpüşmekle geçmiyor zaman, konuşuluyor da;
O, uykuya yenildiğinde ise, öylece yatıp çok düşünüyorum.
Nice zamanlar onun kollarında da şiirler yazdığım oldu,
Ve onun sırtında saydım hafiften dolaşan parmaklarımla
Altılı hecenin ölçüsünü. Nefes almaktaydı tatlı bir uykuda,
Ve kor gibi soluğu göğsümün ta derinliklerine işliyordu.
Bu arada kandilleri tazeliyordu Amor, ve aynı hizmetleri
Roma'nın efendileri için yaptığı zamanları hatırlıyordu.

VI.

„Kannst du, o Grausamer, mich mit solchen Worten betrüben?
Reden so bitter und hart liebende Männer bei euch?
Wenn das Volk mich verklagt, ich muß es dulden! und bin ich
Etwa nicht schuldig? Doch ach! Schuldig nur bin ich mit dir!
Diese Kleider, sie sind der neidischen Nachbarin Zeugen,
Daß die Witwe nicht mehr einsam den Gatten beweint.
Bist du ohne Bedacht nicht oft bei Mondschein gekommen,
Grau, im dunklen Surtout, hinten gerundet das Haar?
Hast du dir scherzend nicht selbst die geistliche Maske gewählet?
Soll's ein Prälate denn sein – gut, der Prälate bist du!
In dem geistlichen Rom, kaum scheint es zu Glaubens, doch schwör ich:
Nie hat ein Geistlicher sich meiner Umarmung gefreut.
Arm bin ich, leider! und jung, und wohlbekannt den Verführern:
Falconieri hat mir oft in die Augen gegafft,
Und ein Kuppler Albanis mich mit gewichtigen Zetteln
Bald nach Ostia, bald nach den vier Brunnen gelockt.
Aber wer nicht kam, war das Mädchen. So hab ich von Herzen
Rotstrumpf immer gehaßt und Violettstrumpf dazu.
Denn ihr Mädchen bleibt am Ende doch die Betrognen!
Sagte der Vater, wenn auch leichter die Mutter es nahm.
Und so bin ich denn auch am Ende betrogen! Du zürnest
Nur zum Scheine mit mir, weil du zu fliehen gedenkst.
Geh! Ihr seid der Frauen nicht wert! Wir tragen die Kinder
Unter dem Herzen, und so tragen die Treue wir auch;
Aber ihr Männer, ihr schüttet mit eurer Kraft und Begierde
Auch die Liebe zugleich in den Umarmungen aus!"
Also sprach die Geliebte und nahm den Kleinen vom Stuhle,
Drückt ihn küssend ans Herz, Tränen entquollen dem Blick.
Und wie saß ich beschämt, daß Reden feindlicher Menschen
Dieses liebliche Bild mir zu beflecken vermocht!
Dunkel brennt das Feuer nur augenblicklich und dampfet,
Wenn das Wasser die Glut stürzend und jählings verhüllt;
Aber sie reinigt sich schnell, verjagt die trübenden Dämpfe,
Neuer und mächtiger dringt leuchtende Flamme hinauf.

VI.

"Ey zalim! Bana acı verebilir misin böyle sözcüklerle?
Seven erkekler, böyle acı ve sert mi konuşurlar sizde?
Sabır göstermeliyim benden yakındığında halk! Ve üstelik
Suçlu da değil miyim aslında? Ama ah, sadece seninle suçluyum!
Kıskanç komşu kadına göre kanıttır bu giysiler,
Yalnız kalan dulun artık kocası için ağlamadığına.
Çoğu zaman hiç çekinmeden gelmedin mi mehtapta,
Sırtında koyu gri bir cüppeyle ve arkada toplanmış saçlarınla?
Şaka edercesine, kendin seçmedin mi o ruhban maskesini?
Yüksek bir rahip mi – peki, rahip ol o halde!
Dindar Roma'da, inanılacak gibi değilse de, yemin ederim:
Hiçbir din adamı sevinmedi ona sarılmama.
Yoksuldum, ne yazık ki! gençtim ve iyi tanıyorlardı beni
Baştan çıkarıcılar; Falconieri çoğu kez baktı gözlerime
Ve Albani'nin bir çöpçatanı beni önemli pusulalarla
Bir Ostia'ya, bir Dört Kuyular'a gönderip durdu.
Gelmeyen, kızdı yalnızca. Bu nedenle hem kırmızı çoraplardan,
Hem de mor renklilerinden hep nefret edegeldim ta yüreğimden.
Çünkü 'siz kızlar sonunda hep aldatılanlar olursunuz',
Diyordu babam, annem bunu o kadar önemsemese de.
Ve işte, sonunda ben de aldatıldım! Bana kızman ise
Görünüşte ancak, çünkü düşündüğün, kaçıp gitmek.
Kadınlara layık değilsiniz sizler! Bizler çocuklarımızı taşırız
Yüreklerimizin altında, ve sadakati de;
Ama siz erkekler, o gücünüzle ve tutkunuzla,
Aşklarınızı da harcayıverirsiniz hemen sarılışlarınızla!"
Böyle konuştu sevgili ve alıp küçük çocuğu sandalyesinden
Öpücüklere boğarak bastırdı yüreğine, gözlerinden yaşlar
boşalırken.
Bana gelince utanç içinde oturmaktaydım, düşmanların sözleri
Gözümde kirletebildiği için bu sevimli resmi!
Yalnızca anlıktır ateşin karanlık yandığı, hemen buharlaşır
Su bir çırpıda boşaldığında üstüne ve ansızın her yanını bastığında;
Ama aynı ateş hemen arındırır kendini, bulandıran buharları kovar,
O zaman parlak alev, yenilenerek ve daha güçlü yükselir havalara.

VII.

O wie fühl ich in Rom mich so froh, gedenk ich der Zeiten,
Da mich ein graulicher Tag hinten im Norden umfing,
Trübe der Himmel und schwer auf meine Scheitel sich senkte,
Farb- und gestaltlos die Welt um den Ermatteten lag,
Und ich über mein Ich, des unbefriedigten Geistes
Düstre Wege zu spähn, still in Betrachtung versank.
Nun umleuchtet der Glanz des helleren Äthers die Stirne.
Phöbus rufet, der Gott, Formen und Farben hervor.
Sternhell glänzet die Nacht, sie klingt von weichen Gesängen,
Und mir leuchtet der Mond heller als nordischer Tag.
Welche Seligkeit ward mir Sterblichem! Träum ich?
Empfänget
Dein ambrosisches Haus, Jupiter Vater, den Gast?
Ach, hier lieg ich und strecke nach deinen Knieen die Hände
Flehend aus. O vernimm, Jupiter Xenius, mich!
Wie ich hereingekommen, ich kanns nicht sagen: es faßte
Hebe den Wandrer und zog mich in die Hallen heran.
Hast du ihr einen Heroen herauf zu führen geboten?
Irrte die Schöne? Vergib! Laß mir des Irrtums Gewinn!
Deine Tochter Fortuna, sie auch! die herrlichsten Gaben
Teilt als ein Mädchen sie aus, wie es die Laune gebeut.
Bist du der wirtliche Gott? O dann so verstoße den Gastfreund
Nicht von deinem Olymp wieder zur Erde hinab!
„Dichter! Wohin versteigest du dich?“ – Vergib mir:
der hohe
Kapitolinische Berg ist dir ein zweiter Olymp.
Dulde mich, Jupiter, hier, und Hermes führe mich später
Cestius Mal vorbei, leise zum Orkus hinab.

VII.

Ah, nasıl da mutlu hissediyorum kendimi Roma'da, düşündüğümde
Kuzeyde, kurşuni bir günün beni sarıp sarmaladığı zamanları,
Gökyüzünün kasvetini ve başıma çöken ağırlığını,
Renksiz, biçimlerden yoksun bir dünyanın yorgun bedenimi sardığını
Ve kendime yönelik olarak, tedirgin ruhumun penceresinde,
Karanlık yollarını gözlemek için, sessizce nasıl gözlemlere daldığımı.
Şimdi ise daha aydınlık bir gökyüzünün parıltısı yansımakta alnıma.
Tanrı Phobos, biçimleri ve renkleri yaratmakta.
Gece yıldızların aydınlığıyla dolu, yumuşacık ezgiler yankılanmakta,
Ve ay, yüzüme kuzeydeki günlerdekinden daha aydınlık gülmekte.
Bu nasıl bir mutluluk benim gibi bir ölümlüye! Rüya mı acaba?
Senin kutsal evin, ey Tanrıların tanrısı Jüpiter, konuk mu
kabul etmekte yoksa?
Evet, şimdi burada yatıyorum ve uzatıyorum ellerimi dizlerine,
Yalvarırcasına. Ey Jüpiter, ne olur, kulak ver söylediklerime!
Nasıl buraya girmiş olduğumu söyleyemem: Yakaladı Hebe
Gezginciyi ve çekti beni bu salonlara.
Sen mi emrettin bir kahramanı getirmesi için buraya? Yoksa
Yanıldı mı o güzel Hebe? Bağışla! Ben kazançlı çıkayım bundan,
Bırak da!
Kızın Fortuna, o da! En görkemli ihsanların dağıtıcısıdır
Bir kız olarak, nasıl gelirse gönlüne.
Sen, konuksever Tanrı mısın? O zaman konuğunu sakın geri gönderme
Olympos'undan tekrar yeryüzüne!
"Ey şair, nedir senin bu cüretin?" – Bağışla beni,
Yüksek Kapitol Dağı ikinci bir Olympos ise sana.
Sabret bana burada, Jüpiter, ve sonradan Hermes gelip
Götürsün beni Cestius Köprüsü'nden aşağıya, sessizce Orkus'a[3].

---

[3] Orkus: Roma mitolojisinde yeraltı Tanrısının adlarından biri. Daha çok yeraltı Tanrısının ölüleri canlandırıcı yanı için kullanılır. (ç.n.)

VIII.

Wenn du mir sagst, du habest als Kind, Geliebte, den Menschen
Nicht gefallen, und dich habe die Mutter verschmäht,
Bis du größer geworden und still dich entwickelt – ich glaub es:
Gerne denk ich mir dich als ein besonderes Kind.
Wenn die Beere, gereift, Menschen und Götter entzückt.

VIII.

Bana anlattığında, sevgilim, çocukluk yıllarında
Seni beğenmediklerini insanların, ve annenin aşağıladığını,
Daha bir büyüdüğünü ve geliştiğini sessiz sedasız – inanınm sana:
Hoşuma gider seni özel bir çocuk olarak düşünmek.
Asmalardaki çiçeklerin de eksiktir terbiyesi ve rengi,
Üzüm taneleri olgunlaşıp, insanları ve Tanrıları hazza boğduğunda.

IX.

Herbstlich leuchtet die Flamme vom ländlich geselligen Herde,
Knistert und glänzet, wie rasch! sausend vom Reisig empor.
Diesen Abend erfreut sie mich mehr: denn eh noch zur Kohle
Sich das Bündel verzehrt, unter die Asche sich neigt,
Kommt mein liebliches Mädchen. Dann flammen Reisig und Scheite,
Und die erwärmte Nacht wird uns ein glänzendes Fest.
Morgen frühe geschäftig verläßt sie das Lager der Liebe,
Weckt aus der Asche behend Flammen aufs neue hervor.
Denn vor andern verlieh der Schmeichlerin Amor die Gabe,
Freude zu wecken, die kaum still wie zu Asche versank.

IX.

Sonbaharın çağrışımlarıyla parlamakta ateş, köy
sıcaklığındaki ocakta,
Çıtırtılarla, ve ne kadar da telaşlı! hızla sarılarak çalı çırpıya.
Daha bir sevince boğmakta beni bu akşam, çünkü çalı çırpı demeti
Kömüre dönüşüp küllerin altında eğilmezden önce,
Geliyor sevdiğim kız. O zaman alevleniyor çalılar ve odunlar,
Ve ısınan gece, bizim için dönüşüyor parlak bir şenliğe.
Sabah vakti ayrılıyor sevgilim aşkımızın döşeğinden hamaratça,
Küllerden ateşi hemen yeniden canlandırıyor.
Çünkü herkesten ayrıcalıklı kılmış Amor o sevgilisini şımartanı,
Daha neredeyse tam küllenmemiş mutluluğu yeniden
canlandırma yeteneğiyle.

X.

Alexander und Cäsar und Heinrich und Friedrich, die Großen,
Gäben die Hälfte mir gern ihres erworbenen Ruhms,
Könnt ich auf eine Nacht dies Lager jedem vergönnen;
Aber die Armen, sie hält strenge des Orkus Gewalt.
Freue dich also, Lebendger, der lieberwärmeten Stätte,
Ehe den fliehenden Fuß schauerlich Lethe dir netzt.

X.

İskender, Sezar, Heinrich ve Büyük Friedrich,
Verirlerdi bana kazandıkları ünün yarısını memnuniyetle,
Bu döşeği bir gece olsun sunabilseydim her birine;
Ne var ki, o zavallıları Orkus'un[3] gücü hapis tutmakta.
O halde zevkini çıkar, ey canlı insan, sevgiyle ısıtılmış
döşeğin tadını,
Lethe, kaçan ayaklara korkunç ağlarını atmazdan önce.

XI.

Euch, o Grazien, legt die wenigen Blätter ein Dichter
Auf den reinen Altar, Knospen der Rose dazu,
Und er tut es getrost. Der Künstler freuet sich seiner
Werkstatt, wenn sie um ihn immer ein Pantheon scheint.
Jupiter senket die göttliche Stirn, und Juno erhebt sie;
Phöbus schreitet hervor, schüttelt das lockige Haupt;
Trocken schaut Minerva herab und Hermes, der leichte,
Wendet zur Seite den Blick, schalkisch und zärtlich zugleich.
Aber nach Bacchus, dem weichen, dem träumenden, hebet Cythere
Blicke der süßen Begier, selbst in dem Marmor noch feucht.
Seiner Umarmung gedenket sie gern und scheinet zu fragen:
Sollte der herrliche Sohn uns an der Seite nicht stehn?

XI.

Sizler için, ey latif yaratıklar, yerleştiriyor bir ozan birkaç yaprağı
Tertemiz sunağa, yanına da gülün koncalarını,
Ve kaygısızca yapıyor bunu. Sanatçı zevk alır
Atölyesinden, o çevresinde hep bir Pantheon gibi göründüğünde.
Jüpiter eğer kutsal alnını, İuno[4] ise onu kaldırır;
Phobos çıkar öne, lülelerle dolu başını sallar;
Kuru bakışlarla bakar Minerva aşağıya, hafifmeşrep Hermes ise
Gözlerini kaçırır, aynı zamanda hem sevecen, hem de hınzırca.
Ancak düşlere dalmış olan o yumuşak başlı Bakkhos'un ar-
dından, kaldırır Venüs tatlı bir tutkunun mermerde bile
hâlâ nemli kalmış bakışlarını.
Hoşlanır Bakkhos'un sarılışlarını anımsamaktan ve sorar gibidir:
Bizim safımızda yer almamalı mı bu muhteşem delikanlı?

---

4 İuno: Roma mitolojisinde, genellikle kadınların koruyucusu olarak bilinen Tanrıça. (ç.n.)

XII.

Hörest du, Liebchen, das muntre Geschrei den Flaminischen Weg her?
Schnitter sind es; sie ziehn wieder nach Hause zurück,
Weit hinweg. Sie haben des Römers Ernte vollendet,
Der für Ceres den Kranz selber zu flechten verschmäht.
Keine Feste sind mehr der großen Göttin gewidmet,
Die, statt Eicheln, zur Kost goldenen Weizen verlieh.
Laß uns beide das Fest im stillen freudig begehen!
Sind zwei Liebende doch sich ein versammeltes Volk.
Hast du wohl je gehört von jener mystischen Feier,
Die von Eleusis hieher frühe dem Sieger gefolgt?
Griechen stifteten sie, und immer riefen nur Griechen,
Selbst in den Mauern Roms: „Kommt zur geheiligten Nacht!"
Fern entwich der Profane; da bebte der wartende Neuling,
Den ein weißes Gewand, Zeichen der Reinheit, umgab.
Wunderlich irrte darauf der Eingeführte durch Kreise
Seltner Gestalten; im Traum schien er zu wallen: denn hier
Wanden sich Schlangen am Boden umher, verschlossene Kästchen,
Reich mit Ähren umkränzt, trugen hier Mädchen vorbei,
Vielbedeutend gebärdeten sich die Priester und summten;
Ungeduldig und bang harrte der Lehrling auf Licht.
Erst nach mancherlei Proben und Prüfungen ward ihm enthüllet,
Was der geheiligte Kreis seltsam in Bildern verbarg.
Und was war das Geheimnis? als daß Demeter, die große,
Sich gefällig einmal auch einem Helden bequemt,
Als sie Jasion einst, dem rüstigen König der Kreter,
Ihres unsterblichen Leibs holdes Verborgne gegönnt.
Das war Kreta beglückt! das Hochzeitsbette der Göttin
Schwoll von Ähren, und reich drückte den Acker die Saat.
Aber die übrige Welt verschmachtete; denn es versäumte
Über der Liebe Genuß Ceres den schönen Beruf.

./..

XII.

Duyuyor musun, sevgilim, Flamini yolundan gelen neşeli
sesleri?
Orakçılar bunlar; yeniden evlerine dönmekteler,
Ta uzaklara. Topladılar Romalının hasadını, o Romalı ki,
Bereket Tanrıçasının çelengini kendi elleriyle örmeyi bile küçümser.
Hiçbir şenlik kalmamış artık büyük Tanrıça için düzenlenen,
O Tanrıça ki, meşe palamutları yerine altın başaklar ihsan eder.
Gel, biz neşeyle kutlayalım bu bayramı iki başımıza!
Çünkü seven iki kişi, toplanmış bir halk demektir aslında.
Bir zamanlar Eleusis'ten buraya, zaferi kazananı izleyen
O gizemli şenliği duydun mu hiç?
Yunanlılardı o şenliğin yaratıcıları, ve sadece Yunanlılar seslenirlerdi,
Roma'nın surları içersinde bile: "Gelin, katılın kutsal geceye!"
Uzaklara kaçtı ölümlü olan; bunun üzerine, arınmışlığın simgesi
Beyaz bir giysiye sarınmış olan yeni gelen, sarsıldı.
Ender rastlanır kişilerden oluşma çemberlerde dolandı
Yeni getirilen; rüyadaydı sanki, çünkü burada
Yılanlar sürünmekteydi yerlerde, başaklardan yapılma taçlar takmış
Kızlar, başaklarla süslü kapalı kutular taşımaktaydılar,
Rahiplere gelince, anlamlı hareketler yaparak mırıldanmaktaydılar;
Çırak, sabırsızlıkla ve korkuyla, ışığı bekliyordu.
Ancak bazı denemelerden ve sınavlardan sonradır ki anlatıldı ona,
Kutsal çemberin hangi imgeleri gizlediği tuhaf bir biçimde.
Ve neydi o sır? Büyük Tanrıça Demeter, günün birinde
Bir kahramana da gönül indirmiştir,
Giritlilerin güçlü kralı İasion'a bir zamanlar
Sunduğunda ölümsüz bedeninde gizli zevkleri.
Mutluluğa boğmuştur bu olay Girit'i! Tanrıçanın gelin döşeği
Dolup taşmıştır başaklarla, ve ekinin zenginliği altında
tarlalar ezilmiştir.
Fakat açlıktan kurumuştur dünyanın geri kalanı; çünkü
ihmal etmiştir
Demeter'in aşkının hazzı yüzünden kendi güzel uğraşını.

./..

Voll Erstaunen vernahm der Eingeweihte das Märchen,
Winkte der Liebsten – Verstehst du nun, Geliebte, den Wink?
Jene buschige Myrte beschattet ein heiliges Plätzchen!
Unsre Zufriedenheit bringt keine Gefährde der Welt.

Sırra ortak edilen genç, hayretle dinledi bu masalı,
İşaret verdi en sevdiğine – Şimdi anlıyor musun sevgilim, işareti?
O gür yapraklı Mersin ağacı gölgelendirmekte şimdi küçük
ve kutsal bir yeri!
Ve bizim hoşnutluğumuz tehlikeye sokmamakta dünyayı.

XIII.

Amor bleibet ein Schalk, und wer ihm vertraut, ist betrogen!
Heuchelnd kam er zu mir: „Diesmal nur traue mir noch.
Redlich mein ichs mit dir: du hast dein Leben und Dichten,
Dankbar erkenn ich es wohl, meiner Verehrung geweiht.
Siehe, dir bin ich nun gar nach Rom gefolget! Ich möchte
Dir im fremden Gebiet gern was Gefälliges tun.
Jeder Reisende klagt, er finde schlechte Bewirtung;
Welchen Amor empfiehlt, köstlich bewirtet ist er.
Du betrachtest mit Staunen die Trümmer alter Gebäude
Und durchwandelst mit Sinn diesen geheiligten Raum.
Du verehrest noch mehr die werten Reste des Bildens
Einziger Künstler, die stets ich in der Werkstatt besucht.
Diese Gestalten, ich formte sie selbst! Verzeih mir, ich prahle
Diesmal nicht; du gestehst, was ich dir sage, sei wahr.
Nun du mir lässiger dienst, wo sind die schönen Gestalten,
Wo die Farben, der Glanz deiner Erfindungen hin?
Denkst du nun wieder zu bilden, Freund? Die Schule der Griechen
Blieb noch offen, das Tor schlossen die Jahre nicht zu.
Ich, der Lehrer, bin ewig jung und liebe die Jungen.
Altklug lieb ich dich nicht! Munter! Begreife mich wohl!
War das Antike doch neu, da jene Glücklichen lebten!
Lebe glücklich, und so lebe die Vorzeit in dir!
Stoff zum Liede, wo nimmst du ihn her? Ich muß ihn dir geben,
Und den höheren Stil lehret die Liebe dich nur."
Also sprach der Sophist. Wer widerspricht ihm? und leider
Bin ich zu folgen gewöhnt, wenn der Gebieter befiehlt. –
Nun, verräterisch hält er sein Wort, gibt Stoff zu Gesängen,
Ach, und raubt mir die Zeit, Kraft und Besinnung zugleich;
Blick und Händedruck, und Küsse, gemütliche Worte,

./..

XIII.

Hep hınzır bir çocuk kalacak Amor, ve aldatacak ona güveneni!
Yüzüme gülerek geldi yanıma: "Yalnızca bu defa güven bana.
Çünkü dürüstüm sana: Tüm yaşamını ve şiirini, şükranla
Anlıyorum bana, beni yüceltmeye adadın. Ve bak, şimdi
Ben de senin peşinden geldim ta Roma'ya! Dileğim ise
Seni biraz olsun memnun etmek bu yabancı ellerde.
Her yolcu yakınır ağırlanışı kötüdür diye;
Ama her kim ki Amor'dan tavsiyelidir, boğulur ikramlara.
Hayretler içinde bakmaktasın eski binaların yıkıntılarına
Ve anlamına vararak gezmektesin bu kutsal mekânı.
Ama daha da çok, saygı duymaktasın insan yaratıcılığının
değerli kalıntılarına
Sen, atölyesine hep ziyaretine geldiğim tek sanatçı!
Ben yarattım bütün bu biçimleri! Bağışla ama, övünmüyorum
Bu kez, ve sen de itiraf ediyorsun hakikat olduğunu söylediklerimin.
Ne var ki tembelsin biraz bana hizmetinde, nerede bütün o biçimler,
Renkler, buluşlarının tüm görkemi, nerede?
Yeniden yaratmayı mı düşünüyorsun şimdi, ey dost! Yunanlıların
Okulu açık kaldı, yıllar kapatamadı o okulun kapılarını.
Ben, orada öğretmen olan, sonsuzdur gençliğim ve severim gençleri.
Yaşlılığın çokbilmişliğiyle değildir sana sevgim!
Neşe doludur! Anla
Beni! Yepyeniydi Antikçağ henüz, o şanslı insanların zamanında!
Sen de mutlu yaşa ki, iç dünyanda yaşamayı sürdürsün
senden öncekiler!
Nereden alıyorsun şarkılarının konusunu? Sadece benden,
Üslubun daha iyisini ise ancak aşktır öğretebilecek olan sana."
İşte böyle dedi o sofist. Kim itiraz edebilir ona? Ve ne yazık ki,
Benim de boyun eğme alışkanlığım vardır buyurana. –
Haince tutuyor sözünü Amor, malzeme veriyor şarkılarıma,
Ama zamanımı, gücümü ve bilincimi de elimden alıyor
aynı zamanda;
Bakışlar, el ele tutuşmalar ve öpüşmeler, hoş sözler

./..

Silben köstlichen Sinns wechselt ein liebendes Paar.
Da wird Lispeln Geschwätz, wird Stottern liebliche Rede:
Solch ein Hymnus verhallt ohne prosodisches Maß.
Dich, Aurora, wie kannt ich dich sonst als Freundin der Musen!
Hat, Aurora, dich auch Amor, der lose, verführt?
Du erscheinest mir nun als seine Freundin und weckest
Mich an seinem Altar wieder zum festlichen Tag.
Find ich die Fülle der Locken an meinem Busen! das Köpfchen
Ruhet und drücket den Arm, der sich dem Halse bequemt.
Welch ein freudig Erwachen, erhieltet ihr, ruhige Stunden,
Mir das Denkmal der Lust, die in den Schlaf uns gewiegt! –
Sie bewegt sich im Schlummer und sinkt auf die Breite des Lagers,
Weggewendet; und doch läßt sie mir Hand noch in Hand.
Herzliche Liebe verbindet uns stets und treues Verlangen,
Und den Wechsel behielt nur die Begierde sich vor.
Einen Druck der Hand, ich sehe die himmlischen Augen
Wieder offen. – O nein! Laßt auf der Bildung mich ruhn!
Bleibt geschlossen! Ihr macht mich verwirrt und trunken, ihr raubet
Mir den stillen Genuß reiner Betrachtung zu früh.
Diese Formen, wie groß! Wie edel gewendet die Glieder!
Schlief Ariadne so schön: Theseus, du konntest entfliehn?
Diesen Lippen ein einziger Kuß! O Theseus, nun scheide!
Blick ihr ins Auge! Sie wacht! – Ewig nun hält sie dich fest.

Değerli anlamlarla yüklü heceler gidip gelir sevenlerin arasında.
O zaman dönüşür fısıltılar gevezeliğe, kekeleyişler de en tatlı sözlere:
Her türlü ritim ölçüsünden uzak kalır böyle bir ilahi.
Sen, ey Aurora, nasıl bilirdim yoksa seni ilham perilerinin
dostu diye!
Seni de baştan çıkartan, o başına buyruk Amor mu oldu yoksa?
Şimdi onun arkadaşı olarak gelip, uyandırıyorsun beni
Onun sunağında yeniden bir bayram gününe.
Göğsümde buluyorum lüle lüle saçları! Küçücük başa gelince,
Dinlenmekte ve boyna uzanan kolu ezmekte.
Ne mutlu bir uyanıştır bu, sizler, ey huzur dolu saatler, bizleri
Sonunda uykuya götüren o hazzın anıtını dikmektesiniz!
Uykusunda hareket ediyor o güzel sevgili ve yayılıyor döşekte
Öte yana dönük; ama elini elimde bırakıyor yine de.
Ta yürekten gelen bir aşk bağlıyor bizi hep, ve bir de sadık istek,
Değişimleri ise tutku, sadece kendi tekelinde tutuyor.
Bir el sıkışı, ve o göğün rengini taşıyan gözler görüyorum ki
Yeniden açılmış. – O, hayır! Bırakın beni huzur bulayım
yaratıcılığımda!
Kapalı kalın! Kafamı karıştırıp sarhoş ediyorsunuz beni,
Katıksız gözlemin sessiz keyfini elimden çok erken alıyorsunuz.
Bu biçimler, ne kadar da görkemli! Nasıl da soylu
esneklikte uzuvlar!
Böyle güzel uyumuştu Ariadne: Kaçabilmiş miydin, Theseus?
Tek bir öpücükte erimiş bu dudaklar! Ey Theseus, ayrıl şimdi!
Bak o güzelin gözlerine! Uyanmakta! – ve sonsuzluğuna
sarılmakta sana.

XIV.

Zünde mir Licht an, Knabe! –"Noch ist es hell. Ihr verzehret
Öl und Docht nur umsonst. Schließet die Läden doch nicht!
Hinter die Häuser entwich, nicht hinter den Berg, uns die Sonne!
Ein halb Stündchen noch währts bis zum Geläute der Nacht!"–
Unglückseliger! Geh und gehorch! Mein Mädchen erwart ich.
Tröste mich, Lämpchen, indes, lieblicher Bote der Nacht!

XIV.

Benim için ışık yak, delikanlı! – "Daha aydınlık etraf. Boşuna
Harcarsınız yağı ve fitili. Kepenkleri kapatmayın henüz!
Dağların değil, evlerin arkasına kaçtı güneş şimdi,
Daha yarım saat var akşam çanlarının çalmasına!" –
Ey zavallı! Git de kulak kabart! Sevgilimdir beklediğim.
Ve bu arada sen, gecenin tatlı habercisi lambacık, teselli et beni!

XV.

Cäsarn wär ich wohl nie zum fernen Britannien gefolget,
Florus hätte mich leicht in die Popine geschleppt!
Denn mir bleiben weit mehr die Nebel des traurigen Nordens
Als ein geschäftiges Volk südlicher Flöhe verhaßt.
Und noch schöner von heut an seid mir gegrüßet, ihr Schenken,
Osterien, wie euch schicklich der Römer benennt;
Denn ihr zeiget mir heute die Liebste, begleitet vom Oheim,
Den die Gute so oft, mich zu besitzen, betrügt.
Hier stand unser Tisch, den Deutsche vertraulich umgaben;
Drüben suchte das Kind neben der Mutter den Platz,
Rückte vielmals die Bank und wußt es artig zu machen,
Daß ich halb ihr Gesicht, völlig den Nacken gewann.
Lauter sprach sie, als hier die Römerin pfleget, kredenzte,
Blickte gewendet nach mir, goß und verfehlte das Glas.
Wein floß über den Tisch, und sie, mit zierlichem Finger,
Zog auf dem hölzernen Blatt Kreise der Feuchtigkeit hin.
Meinen Namen verschlang sie dem ihrigen; immer begierig
Schaut ich dem Fingerchen nach, und sie bemerkte mich wohl.
Endlich zog sie behende das Zeichen der römischen Fünfe
Und ein Strichlein davor. Schnell, und sobald ichs gesehn,
Schlang sie Kreise durch Kreise, die Lettern und Ziffern zu löschen;
Aber die köstliche Vier blieb mir ins Auge geprägt.
Stumm war ich sitzen geblieben und biß die glühende Lippe,
Halb aus Schalkheit und Lust, halb aus Begierde, mir wund.
Erst noch so lange bis Nacht! Dann noch vier Stunden zu warten!
Hohe Sonne, du weilst, und du beschauest dein Rom!
Größeres sahest du nichts und wirst nichts Größeres sehen,
Wie es dein Priester Horaz in der Entzückung versprach.

./..

XV.

Sezarların peşinden asla gitmezdim bana kalsa, ta
uzaklardaki Britanya'ya,
Florus, beni rahatça sürükleyebilirdi tatlı bir hoppalığa!
Çünkü kuzeyin o melankolik sislerinden daha çok nefret ettim
Güneyin o hamarat bit sürülerinden ettiğime oranla.
Ve sizler, bugünden sonra çok daha içtenlikle selamlıyorum sizleri
Meyhaneler ya da Osterialar, Romalının o zarif söylemiyle;
Çünkü sizler bugün gösterdiniz bana amcasının eşliğindeki
o güzeller güzelini,
O güzel ki, bana sahip olabilmek için nice zamandır
o amcayı aldatmakta.
Burada duruyordu Almanların samimiyetle kuşattıkları masamız;
Ötede ise çocuk, yer arıyordu kendine annesinin yanında,
Oraya buraya çekti sırayı defalarca, ve bunu öyle edepli yaptı ki,
Ensesinin tamamını, yüzünün ise ancak yarısını bana gösterdi.
Daha yüksek sesle konuştu Romalı kadınlardan, içki ikram etti
Bana dönük bakışlarla, ve bardağın yerini şaşırdı.
Şarap döküldü masanın üstüne, ve o, zarif parmağıyla,
Ahşap zeminin üstüne nemli daireler çizdi.
Adımı kendi adıyla aynı potada eritti; gittikçe büyüyen tutkuyla
İzledim o küçücük parmağı, ve o da beni herhalde fark etti.
Sonunda acele, yazdı Roma harfleriyle beşi ve kısa
Bir çizgiyi. Ve ben görür görmez, hemen
Sildi daireleri yeni dairelerle, silmek için harfleri ve sayıları.
Ama o çok değerli dört gözlerime yazılı kaldı.
Sessizce kalakalmıştım yerimde, ısırarak yanan dudaklarımı,
Yarı hınzırlık ve neşeden, yarı da tutkudan, yaralarcasına.
Daha ne kadar çok zaman vardı geceye! Demek ki tam dört
saat beklenecekti!
Ey yüce güneş, mola vermiş, Roma'na bakmaktasın şimdi!
Ondan büyüğünü görmedin bugüne kadar, ve görmeyeceksin de,
Tıpkı senin şairin Horatius'un hazza boğulmuşken vaat ettiği gibi.

./..

Aber heute verweile mir nicht und wende die Blicke
Von dem Siebengebirg früher und williger ab!
Einem Dichter zuliebe verkürze die herrlichen Stunden,
Die mit begierigem Blick selig der Maler genießt;
Glühend blicke noch schnell zu diesen hohen Fassaden,
Kuppeln und Säulen zuletzt und Obelisken herauf;
Stürze dich eilig ins Meer, um morgen früher zu sehen,
Was Jahrhunderte schon göttliche Lust dir gewährt:
Diese feuchten, mit Rohr so lange bewachsnen Gestade,
Diese mit Bäumen und Busch düster beschatteten Höhn.
Wenig Hütten zeigten sie erst; dann sahst du auf einmal
Sie vom wimmelnden Volk glücklicher Räuber belebt.
Alles schleppten sie drauf an diese Stätte zusammen:
Kaum war das übrige Rund deiner Betrachtung noch wert.
Sahst eine Welt hier entstehn, sahst dann eine Welt hier in Trümmern,
Aus den Trümmern aufs neu fast eine größere Welt!
Daß ich diese noch lange von dir beleuchtet erblicke,
Spinne die Parze mir klug langsam den Faden herab,
Aber sie eile herbei, die schön bezeichnete Stunde! –
Glücklich! hör ich sie schon? Nein, doch ich höre schon Drei.

So, ihr lieben Musen, betrogt ihr wieder die Länge
Dieser Weile, die mich von der Geliebten getrennt.
Lebet wohl! Nun eil ich und fürcht euch nicht zu beleidgen:
Denn ihr Stolzen, ihr gebt Amorn doch immer den Rang.

Ama bugün mola verme hatırım için ve çevir bakışlarını
Daha erken saatte ve isteyerek, şu yedi tepeden öteye!
Bir şairin hatırına kısalt, ressamın tutkulu bakışlarla
Ve mutlulukla keyfini çıkarttığı o görkemli saatleri;
Kor gibi bak bir kez daha hemencecik şu yüksek cephelere,
Kubbelere, sütunlara ve son olarak da dikili taşlara;
Hızla at kendini denize, yarın sabah daha erken görebilmek için
Yüzyılların sana zaten ilahi bir haz diye sunmakta olduğunu:
Bu nemli, kamışlarla göz alabildiğine kaplı kıyılar,
Ormanların ve çalılıkların karanlık gölgelerine bürünmüş doruklar.
Önce birkaç kulübeydi açığa vurdukları; sonra ansızın onları
Halinden memnun haydutlardan oluşma bir halkla kaplı gördün.
Her şeyi sürükleyip buraya yığdılar:
Neredeyse bakmana değmez olmuştu etraftan kalanlar.
Bir dünyanın yükseldiğini gördün burada, sonra da bir
dünyanın enkazını,
O enkazdan da neredeyse daha büyük bir dünyanın yeniden çıktığını!
Bunları daha uzun zaman seyredebilmem için senin verdiğin ışıkta,
Akıllıca, ağırdan davranarak örüp aşağı sarkıtsın ağlarını Parca,[5]
Ama o da koşarak gelsin, o güzel diye anılan saatin kendisi!
Mutluluk! Duyuyor muyum şimdiden yoksa geldiğini? Hayır, ama
Üç Tanrıçayı birden duymaktayım şimdi.
Evet, ey sevgili ilham perileri, aldatmaktasınız yine
Beni sevgilimden ayıran bu anın uzunluğunu.
Hoşça kalın o halde! Şimdi koşuyorum ve korkmuyorum sizleri
İncitirim diye, çünkü siz gururlular, hâlâ Amor'a
vermektesiniz birinciliği.

---

5 Parca: Roma mitolojisinde doğum Tanrıçası; aynı zamanda da üç kader Tanrıçasından biri. (ç.n.)

XVI.

„Warum bist du, Geliebter, nicht heute zur Vigne gekommen?
Einsam, wie ich versprach, wartet ich oben auf dich.“ –
Beste, schon war ich hinein; da sah ich zum Glücke den Oheim
Neben den Stöcken, bemüht, hin sich und her sich zu drehn.
Schleichend eilt ich hinaus! – „O welch ein Irrtum ergriff dich!
Eine Scheuche nur wars, was dich vertrieb! Die Gestalt
Flickten wir emsig zusammen aus alten Kleidern und Rohren,
Emsig half ich daran, selbst mir zu schaden bemüht.“ –
Nun, des Alten Wunsch ist erfüllt: den losesten Vogel
Scheucht' er heute, der ihm Gärtchen und Nichte bestiehlt.

XVI.

"Söyle, sevgilim, neden gelmedin bugün bağlara?
Yalnız başıma, söz verdiğim gibi, beklerken seni yukarılarda?"–
Güzelim, gelmiştim bile neredeyse; ama neyse ki gördüm amcayı
Sırıkların yanında, çabalarken dönmek için bir sağa, bir sola.
Hemen kaçtım gizlice dışarıya! – "Ah, nasıl da yanılmışsın bilsen!
Bir korkuluktu sadece seni oradan kaçıran! O gördüğün alameti
Hamaratça yapmıştık bizler eski borulardan ve giysilerden,
Hamaratça yardım etmiştim ben de, kendime zarar verme
çabasıyla."–
Evet, şimdi yerine geldi yaşlı adamın isteği. En derbeder kanatlıyı
Ürkütmekte bugün, ondan küçük bahçesini ve yeğenini çalanı.

XVII.

Manche Töne sind mir Verdruß, doch bleibet am meisten
Hundegebell mir verhaßt: kläffend zerreißt es mein Ohr.
Einen Hund nur hör ich sehr oft mit frohem Behagen
Bellend kläffen, den Hund, den sich der Nachbar erzog.
Denn er bellte mir einst mein Mädchen an, da sie sich heimlich
Zu mir stahl, und verriet unser Geheimnis beinah.
Jetzo, hör ich ihn bellen, so denk ich mir immer: sie kommt wohl!
Oder ich denke der Zeit, da die Erwartete kam.

XVII.

Hiç hoşlanmam bazı seslerden, ama en çok nefret ettiğim de
Köpek havlamasıdır: Dişlerini göstererek yırtar kulaklarımı sanki.
Yalnızca tek bir köpek vardır dinlediğim çoğu kez keyifle,
Havladığında, o da komşumun eğitmiş olduğu bir köpektir.
Çünkü sevgilime havlamıştı bir zamanlar, o gizlice
Yanıma geldiğinde, ve ele vermişti sırrımızı neredeyse.
Şimdi ne zaman duysam o köpeğin havladığını, hep aklıma
şu gelir:
Herhalde sevgilim yaklaşıyor! Ya da anımsarım beklenenin
geldiği günleri.

XVIII.

Eines ist mir verdrießlich vor allen Dingen, ein andres
Bleibt mir abscheulich, empört jegliche Faser in mir,
Nur der bloße Gedanke. Ich will es euch, Freunde, gestehen:
Gar verdrießlich ist mir einsam das Lager zu Nacht.
Aber ganz abscheulich ists, auf dem Wege der Liebe
Schlangen zu fürchten, und Gift unter den Rosen der Lust,
Wenn im schönsten Moment der hin sich gebenden Freude
Deinem sinkenden Haupt lispelnde Sorge sich naht.
Darum macht Faustine mein Glück: sie teilet das Lager
Gern mit mir, und bewahrt Treue dem Treuen genau.
Reizendes Hindernis will die rasche Jugend; ich liebe,
Mich des versicherten Guts lange bequem zu erfreun.
Welche Seligkeit ists! wir wechseln sichere Küsse,
Atem und Leben getrost saugen und flößen wir ein.
So erfreuen wir uns der langen Nächte, wir lauschen,
Busen an Busen gedrängt, Stürmen und Regen und Guß.
Und so dämmert der Morgen heran; es bringen die Stunden
Neue Blumen herbei, schmücken uns festlich den Tag.
Gönnet mir, o Quiriten! das Glück, und jedem gewähre
Aller Güter der Welt erstes und letztes der Gott!

XVIII.

Bir şey vardır, can sıkıntısı verir, bir başkası ise tiksintiyle
Doldurur içimi, tüylerim diken diken olur, sadece
Düşüncesiyle bile. Dostlar, bunu itiraf etmek istiyorum sizlere.
Çok sıkıcı bulurum gece vakitlerinde yalnız bir yatağı.
Ama çok iğrençtir, pupa yelken giderken aşka doğru
Korkmak yılanlardan, veya şehvetin güllerine saklı zehirden,
O kendini veren mutluluğun en güzel anında,
Eğilmekte olan başıma fısıldayan bir kuşkunun konuvermesinden.
Mutluluğumun mimarıdır o yüzden Faustine: Hoşlanır benimle
Paylaşmaktan yatağı ve sadık kalır hep sadık olana.
Hoş engeller peşindedir aceleci gençlik; bana gelince,
Sevdiğim şey, bir kez güvence altına alınmışın tadını
çıkarmaktır uzun süre.
Ne büyük mutluluktur! Kendinden emin buselerdir
karşılıklı verdiklerimiz,
Solukları ve yaşamı verir ve alırız rahatça.
Böyle tadını çıkartırız uzun gecelerin, kulak kabartırız
Göğüslerimiz birbirine yapışık, fırtınalara, yağmura ve sellere.
Ve böylece söker şafak ağırdan; saatler taşır
Yeni çiçekleri, süsler yeni günü bizim için bir şenlikmişçesine.
Nasip edin bana mutluluğu, ey Romalılar! Ve tüm insanlara
Yalnızca Tanrı nasip etsin, ne varsa bu dünyada mutluluk adına!

XIX.

Schwer erhalten wir uns den guten Namen, denn Fama
Steht mit Amorn, ich weiß, meinem Gebieter, in Streit.
Wißt ihr auch, woher es entsprang, daß beide sich hassen?
Alte Geschichten sind das, und ich erzähle sie wohl.
Immer die mächtige Göttin, doch war sie für die Gesellschaft
Unerträglich, denn gern führt sie das herrschende Wort;
Und so war sie von je, bei allen Göttergelagen,
Mit der Stimme von Erz, Großen und Kleinen verhaßt.
So berühmte sie einst sich übermütig, sie habe
Jovis herrlichen Sohn ganz sich zum Sklaven gemacht.
„Meinen Herkules führ ich dereinst, o Vater der Götter",
Rief triumphierend sie aus, „wiedergeboren dir zu.
Herkules ist es nicht mehr, den dir Alkmene geboren:
Seine Verehrung für mich macht ihn auf Erden zum Gott.
Schaut er nach dem Olymp, so glaubst du, er schaue nach deinen
Mächtigen Knieen – vergib! nur in den Äther nach mir
Blickt der würdigste Mann, nur mich zu verdienen, durchschreitet
Leicht sein mächtiger Fuß Bahnen, die keiner betrat;
Aber auch ich begegn ihm auf seinen Wegen und preise
Seinen Namen voraus, eh er die Tat noch beginnt.
Mich vermählst du ihm einst: der Amazonen Besieger
Werd auch meiner, und ihn nenn ich mit Freuden Gemahl!"
Alles schwieg; sie mochten nicht gern die Prahlerin reizen:
Denn sie denkt sich, erzürnt, leicht was Gehässiges aus.
Amorn bemerkte sie nicht: er schlich beiseite; den Helden
Bracht er mit weniger Kunst unter der Schönsten Gewalt.
Nun vermummt er sein Paar: ihr hängt er die Bürde des Löwen

./..

XIX.

Zorluk çekmekteyiz iyi adımızı korumakta, çünkü Fama,[6]
Biliyorum ki, çekişmektedir benim efendim olan Amor'la.
Siz de biliyor musunuz bu ikisinin neden nefret ettiklerini
birbirlerinden?
Eskiden kalma öykülerdir bunlar, anlatayım en iyisi.
Hep güçlüydü Tanrıça, ama toplum için çekilmezdi,
Çünkü hoşlanırdı hep son sözü buyurganca kendi söylemekten;
Bu yüzden de eskiden beri tüm Tanrı şölenlerinde,
O madeni sesiyle, herkesin nefretini üstüne çekerdi.
Hatta bir zamanlar alabildiğine överek kendini, anlatmıştı
Jovi'nin oğlunu nasıl da bütünüyle kölesi kıldığını.
"Ey Tanrıların babası, Herkül'ümü getiriyorum sana." diye
Seslendi zafer kazanmışçasına. "Yeniden doğmuş olarak.
O Herkül, artık aynı değil sana Alkmene'nin doğurduğuyla:
Bana duyduğu saygı onu Tanrı kılmakta yeryüzünde.
Dönüp baktı mı Olympos'a, sanırsın ki senin o güçlü dizlerine
Bakmaktadır – bağışla beni! Oysa o saygınların saygını, yalnızca
Bana bakar, yalnızca beni hak etmek için, o güçlü ayaklarıyla
Bugüne kadar kimsenin adım atmadığı yörüngeleri dolanır;
Ama ben de rast gelirim ona yollarında, ve övgüyle
Anarım adını, eylem başlamadan daha.
Onunla evlendirmiştin beni bir zamanlar: Amazonları yenen
Benim de efendim olmuştu, ve hoşlanıyorum ona kocam
demekten!"
Herkes sustu; kışkırtmak istemediler böbürlenip duran kadını:
Çünkü öfkeye kapıldığında, kolayca akıl ederdi iğrenç bir eylemi.
Fark etmedi Amor'u; o ise sessizce kenara çekildi; kahramanı
Sokmakta güçlük çekmedi en güzel olanın boyunduruğuna.
Sonra sarıp sarmaladı çiftini; kadına aslanın ağırlığını yükledi,

---

[6] Fama: Roma mitolojisinde ünün, halkın sesinin ve dedikodunun simgesi olan Tanrıça. Ünlü Latin ozanı Vergilius'un, başyapıtı Aeneis destanında yarattığı simgesel bir varlık olan Fama, Dido'nun Aeneas'a olan gizli aşkını açığa vurur. (ç.n.)

./..

Über die Schultern und lehnt mühsam die Keule dazu,
Drauf bespickt er mit Blumen des Helden sträubende Haare,
Reichet den Rocken der Faust, die sich dem Scherze bequemt.
So vollendet er bald die neckische Gruppe; dann läuft er,
Ruft durch den ganzen Olymp: „Herrliche Taten geschehn!
Nie hat Erd und Himmel, die unermüdete Sonne
Hat auf der ewigen Bahn keines der Wunder erblickt."
Alles eilte: sie glaubten dem losen Knaben, denn ernstlich
Hatt er gesprochen; und auch Fama, sie blieb nicht zurück.
Wer sich freute, den Mann so tief erniedrigt zu sehen,
Denkt ihr? Juno. Es galt Amorn ein freundlich Gesicht.
Fama daneben, wie stand sie beschämt, verlegen, verzweifelnd!
Anfangs lachte sie nur: „Masken, ihr Götter, sind das!
Meinen Helden, ich kenn ihn zu gut! Es haben Tragöden
Uns zum besten!" Doch bald sah sie mit Schmerzen: er wars!
– Nicht den tausendsten Teil verdroß es Vulkanen, sein Weibchen
Mit dem rüstigen Freund unter den Maschen zu sehn,
Als das verständige Netz im rechten Moment sie umfaßte,
Rasch die Verschlungnen umschlang, fest die Genießenden hielt.
Wie sich die Jünglinge freuten, Merkur und Bacchus! sie beide
Mußten gestehn: es sei, über dem Busen zu ruhn
Dieses herrlichen Weibes, ein schöner Gedanke. Sie baten:
Löse, Vulkan, sie noch nicht! Laß sie noch einmal besehn!
Und der Alte war so Hahnrei, und hielt sie nur fester. –
Aber Fama, sie floh rasch und voll Grimmes davon.
Seit der Zeit ist zwischen den Zweien der Fehde nicht Stillstand:
Wie sie sich Helden erwählt, gleich ist der Knabe danach.
Wer sie am höchsten verehrt, den weiß er am besten zu fassen,
Und den Sittlichsten greift er am gefährlichsten an.

./..

Omuzlarına, ve ağır lobutu da yasladı zahmetle,
Daha sonra çiçeklerle kahramanın dimdik saçlarını süsledi,
Örekeyi, kendini şakanın rahatlığına bırakan yumruğa verdi.
Böylece kısa zamanda tamamladı muzip grubu, koştu ondan sonra,
Bağırarak bütün Olympos boyunca: "Olağanüstü şeyler olmakta!
Ne yeryüzü ve gökyüzü, ne de yorulmak bilmeyen güneş erişti
O sonsuz yörüngesinde böylesine mucizeleri görmenin hazzına."
Herkes koşuştu; hepsi de inandılar havai gence, çünkü ciddi
Konuşmuştu, ve Fama'ya gelince, o da kalmadı arkada.
Peki kim sevindi bunca aşağılanmış görmekten erkeği sizce?
İuno elbette. Sevecen bir yüz gösterildi Amor'a. Ve onun yanında
Fama nasıl da utangaç, sıkılgan, çaresiz bir halde!
Başlangıçta gülmüştü yalnızca: "Ey Tanrılar, bunlar maske sadece!
Ben çok iyi tanırım kahramanımı! Dalga geçmekteler bizlerle
Tragedya yazarları!" Ama acıyla gördü: Kahramanın ta kendisiydi!
– Hiç mi hiç kaygılanmadı Tanrı Vulcanus görmekten karısını
İri yarı dostuyla birlikte örgülerin içersinde,
Anlayışlı ağ tam da uygun zamanda onları yakalayıverdiğinde,
Sardığında sımsıkı sarılmışları ve tuttuğunda işin keyfini çıkaranları.
Nasıl da sevindi gençler, Mercurius ile Bacchus! İkisi de
İtiraf etmek zorunda kaldılar: Güzel bir düşünceydi göğsünde
Dinlenmek bu olağanüstü kadının. Yalvardılar şöyle:
Daha bırakma onu, ey Vulcanus! İzin ver bir kez daha görmemize!
Ve öylesine boynuzlanmıştı ki Vulcanus, karısını tuttu daha bir sıkı. –
Fama'ya gelince, oradan hızla ve içi öfke dolu olarak kaçtı.
O zamandan bu yana da ikisi arasındaki çekişme hiç son bulmadı:
Fama seçtiği anda kendine kahramanları, Amor da düşer onun peşine.
Her kim ki Fama'yı en iyi yüceltir, Amor becerir onu kıstırmayı,
Ve en ahlaklı olana da en tehlikeli biçimde saldırır.

./..

Will ihm einer entgehn, den bringt er vom Schlimmen ins Schlimmste.
Mädchen bietet er an: wer sie ihm töricht verschmäht,
Muß erst grimmige Pfeile von seinem Bogen erdulden;
Mann erhitzt er auf Mann, treibt die Begierden aufs Tier,
Wer sich seiner schämt, der muß erst leiden; dem Heuchler
Streut er bittern Genuß unter Verbrechen und Not.
Aber auch sie, die Göttin, verfolgt ihn mit Augen und Ohren:
Sieht sie ihn einmal bei dir, gleich ist sie feindlich gesinnt,
Schreckt dich mit ernstem Blick, verachtenden Mienen, und heftig
Strenge verruft sie das Haus, das er gewöhnlich besucht.
Und so geht es auch mir: schon leid ich ein wenig; die Göttin,
Eifersüchtig, sie forscht meinem Geheimnisse nach.
Doch es ist ein altes Gesetz: ich schweig und verehre:
Denn der Könige Zwist büßten die Griechen wie ich.

Biri kaçmaya çalıştığında elinden, ona ölümlerden ölüm beğendirir.
Kızlar önerir: Bunu aşağı görüp reddeden çıktığında,
Hazır olmalıdır Amor'un yayından fırlayacak öfke dolu oklara;
Acı çekmek zorundadır Amor'dan utanan; hilebazlara
Suçlarla ve sıkıntılarla yoğrulmuş acı hazların hazırlayıcısıdır.
Öte yandan Tanrıça Fama da gözlerini kulaklarını açık tutar ona karşı:
Amor'u bir kez gördü mü senin yanında, can düşmanın olur çıkar,
Korku salar sana ciddi bakışlarla, aşağılayan jestlerle,
Ve lanetler en şiddetlisinden Amor'un ziyaret ettiği evleri.
İşte benim de budur başıma gelen: Acı çekmekteyim biraz şimdiden:
Kıskanç Tanrıça, bu kez benim sırrımın peşinde.
Gelgelelim eski bir yasadır bu: Susup saygı duymaktayım yalnızca:
Çünkü kralların çekişmelerinden benim gibi acı çekmişlerdi Yunanlılar da.

XX.

Zieret Stärke den Mann und freies mutiges Wesen,
O! so ziemet ihm fast tiefes Geheimnis noch mehr.
Städtebezwingerin du, Verschwiegenheit! Fürstin der Völker!
Teure Göttin, die mich sicher durchs Leben geführt,
Welches Schicksal erfahr ich! Es löset scherzend die Muse,
Amor löset, der Schalk, mir den verschlossenen Mund.
Ach, schon wird es so schwer, der Könige Schande verbergen!
Weder die Krone bedeckt, weder ein phrygischer Bund
Midas verlängertes Ohr: der nächste Diener entdeckt es,
Und ihm ängstet und drückt gleich das Geheimnis die Brust,
In die Erde vergrüb er es gern, um sich zu erleichtern;
Doch die Erde verwahrt solche Geheimnisse nicht,
Rohre sprießen hervor und rauschen und lispeln im Winde:
Midas! Midas, der Fürst trägt ein verlängertes Ohr!
Schwerer wird es nun mir, ein schönes Geheimnis zu wahren,
Ach, den Lippen entquillt Fülle des Herzens so leicht!
Keiner Freundin darfs ich vertraun: sie möchte mich schelten;
Keinem Freunde: vielleicht brächte der Freund mir Gefahr.
Mein Entzücken dem Hain, den schallenden Felsen zu sagen,
Bin ich endlich nicht jung, bin ich nicht einsam genug.
Dir, Hexameter, dir, Pentameter, sei es vertrauet,
Wie sie des Tags mich erfreut, wie sie des Nachts mich beglückt.
Sie, von vielen Männern gesucht, vermeidet die Schlingen,
Die ihr der Kühnere frech, heimlich der Listige legt;
Klug und zierlich schlüpft sie vorbei und kennet die Wege,
Wo sie der Liebste gewiß lauschend begierig empfängt.
Zaudre, Luna, sie kommt! damit sie der Nachbar nicht sehe;
Rausche, Lüftchen, im Laub! niemand vernehme den Tritt.
Und ihr, wachset und blüht, geliebte Lieder, und wieget
Euch im leisesten Hauch lauer und liebender Luft,
Und entdeckt den Quiriten, wie jene Rohre geschwätzig,
Eines glücklichen Paars schönes Geheimnis zuletzt.

XX.

Güçlülük ile, özgür ve yürekli olmak erkeğe yakışansa eğer,
Ah, o zaman derinlerde tutulan bir sır onu daha da çok süsler.
Sen, ey kentlerin fatihi ketumiyet! Tüm halkların sultanı!
Bana yaşamım boyunca güvenilir rehberlik eden, değerli Tanrıça,
Nasıl bir kaderdir bu benimkisi! İlham perisi alaya alırcasına,
O hınzır Amor, çözmekte sımsıkı tuttuğum dilimi.
Ah, yine güçleşti saklamak kralların utançlarını!
Ne taç örtebilir, ne de Phyrgia ittifakı Midas'ın uzayan kulaklarını;
Geçen ilk uşak anlar gerçeği ve korkuya kapılır, göğsünü
ezer bu sır,
Toprağa gömer rahatlamak için ona kalsa;
Ne var ki toprak asla saklamaz böyle sırları,
Kamışlar yükselir yerden hışırdayıp fısıldaşarak rüzgârda:
Midas! Kral Midas uzamış kulaklarla dolanmakta!
Ve şimdi daha da zor gelir bana güzel bir sırrı saklamak,
Ah, dolu bir yüreğin dudaklardan içini boşaltması nasıl da kolaydır!
Hiçbir hanım arkadaşıma emanet edemem; azarlayabilir beni;
Ne de bir erkek arkadaşıma, çünkü beraberinde getirebilir tehlikeyi.
Koruya, yankılanan kayaya söylemeye gelince sonsuz hazzımı,
Ne yeterince gencim, ne de yeterince yalnız, bunu yapacak kadar.
O zaman sizlere, ey dizeler, sizlere emanet etmeliyim yalnızca,
Beni nasıl sevindirdiğini o sevgilinin ve geceleri de nasıl
boğduğunu mutluluğa.
O kadın ki, onca erkeğin aradığı, kaçınmasını bilir
Daha cesur olanın küstahça, daha hilebaz olanın da
Gizlice kurdukları bütün tuzaklardan; akıllıca
Ve zarif, süzülüp geçer ve tanır, en sevenin
Hiç kuşkusuz kulak kesilerek onu karşıladığı yolları.
Biraz daha bekle mehtap, geliyor işte! Bekle ki görmesin komşu;
Ve sizler, serpilip çiçek açın ey sevilen şarkılar, ve dalgalanın
Tatlı ve sevgi dolu havanın en hafif soluklarıyla,
Ve açık edin tıpkı o geveze kamışlar gibi, Romalılara,
Mutlu bir çiftin o güzel sırrını en sonunda.

Achilleis

Erster Gesang

Hoch zu Flammen entbrannte die mächtige Lohe noch einmal,
Strebend gegen den Himmel, und Ilios' Mauern erschienen
Rot durch die finstere Nacht; der aufgeschichteten Waldung
Ungeheures Gerüst, zusammenstürzend, erregte
Mächtige Glut zuletzt. Da senkten sich Hektors Gebeine
Nieder, und Asche lag der edelste Troer am Boden.

Nun erhob sich Achilleus vom Sitz vor seinem Gezelte,
Wo er die Stunden durchwachte, die nächtlichen, schaute der Flammen
Fernes schreckliches Spiel und des wechselnden Feuers Bewegung,
Ohne die Augen zu wenden von Pergamos' rötlicher Feste.
Tief im Herzen empfand er den Hass noch gegen den Toten,
Der ihm den Freund erschlug und der nun bestattet dahinsank.

Aber als nun die Wut nachließ des fressenden Feuers
Allgemach, und zugleich mit Rosenfingern die Göttin
Schmückete Land und Meer, dass der Flammen Schrecknisse bleichten,
Wandte sich, tief bewegt und sanft, der große Pelide

Akhilleus

Birinci Şarkı

Yükselen alevlerle coştu güçlü yangın bir kez daha, isyan edercesine,
Gökyüzüne doğru, ve karanlık gecenin içinde
Troya'nın duvarları kıpkızıl oldu; üst üste yığılmış odunlardan
Oluşma dev iskele çökerken, son kez heyecan yarattı o güçlü ateş.
Ve o zaman eğildi Hektor'un kemikleri
Yere, ve küle dönüşüp kaldı Troyalıların en soylusu.

O zaman kalktı Akhilleus, çadırının önünde oturduğu yerden,
Nöbet tutmuştu sanki gecenin saatleri boyunca, bakarak alevlere,
Uzaklardaki o korkunç oyuna ve ateşin değişen hareketlerine,
Gözlerini hiç ayırmaksızın kızıl şenliğinden Pergamos'un.
Kalbinin derinliklerinde dipdiriydi hâlâ ölüye karşı nefreti,
O ölen ki, öldürmüştü dostunu ve şimdi kendi gömütündeydi.

Ama ne zaman ki yatışmaya başladı her şeyi kemiren ateşin öfkesi,
Ve aynı zamanda da Tanrıça, pembe parmaklarıyla süsledi,
Ateşin korkunç eylemlerinin günahını çıkartan toprağı ve denizleri,
İşte o zaman duygulanan yüce Akhilleus, döndü

Gegen Antilochos hin und sprach die gewichtigen Worte:
„So wird kommen der Tag, da bald von Ilios' Trümmern
Rauch und Qualm sich erhebt, von thrakischen Lüften getrieben,
Idas langes Gebirg und Gargaros' Höhe verdunkelt;
Aber ich werd' ihn nicht sehen! Die Völkerweckerin Eos
Fand mich, Patroklos' Gebein zusammenlesend, sie findet
Hektors Brüder an jetzt in gleichem frommen Geschäfte,
Und dich mag sie auch bald, mein trauter Antilochos, finden,
Dass du den leichten Rest des Freundes jammernd bestattest.
Soll dies also nun sein, wie mir es die Götter entbieten,
Sei es! Gedenken wir nur des Nötigen, was noch zu tun ist.
Denn mich soll, vereint mit meinem Freunde Patroklos,
Ehren ein herrlicher Hügel, am hohen Gestade des Meeres
Aufgerichtet, den Völkern und künftigen Zeiten ein Denkmal.
Fleißig haben mir schon die rüstigen Myrmidonen
Rings umgraben den Raum, die Erde warfen sie einwärts,
Gleichsam schützenden Wall aufführend gegen des Feindes
Andrang. Also umgrenzten den weiten Raum sie geschäftig.
Aber wachsen soll mir das Werk! Ich eile, die Scharen
Aufzurufen, die mir noch Erde mit Erde zu häufen
Willig sind, und so vielleicht befördr' ich die Hälfte;
Euer sei die Vollendung, wenn bald mich die Urne gefasst hat."

Also sprach er und ging, und schritt durch die Reihe der Zelte,
Winkend jenem und diesem und rufend andre zusammen.
Alle sogleich nun erregt ergriffen das starke Geräte,
Schaufel und Hacke mit Lust, dass der Klang des Erzes ertönte,

Yatışmış olarak Antilokhos'a[7] ve şu önemli sözleri söyledi:
"Artık gelmesi yakındır, Troya'nın yıkıntılarından
Trakya rüzgârlarının önüne katılmış dumanların yükseleceği ve
İda'nın dağlarıyla Gargaros'un zirvelerini karartacağı gün;
Ama ben görmeyeceğim o günü! Dünyanın uyandırıcısı Eos, beni
Patroklos'un kemiklerini toplarken yakalamıştı, şimdi
Hektor'un kardeşlerini yakalamakta düzenlerlerken aynı töreni,
Ve seni de, benim sadık Antilokhos'um, seni de yakalayabilir yakında
Bu dostunun hafif bedenini yakınmalarla gömerken.
Evet, buysa eğer Tanrıların bana biçtikleri kader,
Bırakalım öyle olsun! Biz, kalan en önemli işlerimize bakalım.
Çünkü isterim ki, dostum Patroklos'la beni birlikte
Onurlandırsın denizin yüksek kıyılarındaki görkemli bir tepe,
Dikilmiş bir anıt olsun tüm halklar ve gelecek zamanlar için.
Daha şimdiden, benim dev gibi Myrmidonlarım[8]
Çepeçevre kazdılar yeri, toprağı da iki yana yığdılar,
Koruyucu bir kale olsun diye saldırılarına karşı
Düşmanın. Yani sınırladılar geniş alanı büyük bir beceriyle.
Ama hemen göklere yükselsin istiyorum bu yapı! Acele ediyorum
Kitleleri çağırmak için, toprağı toprakların üstüne yığsınlar diye,
Ve böylece bitirtebilirim belki de yarısını;
Sizlere nasip olsun tamamlamak, kül kabı yakında
hapsettiğinde beni içine."

İşte böyle konuştu Akhilleus, ve yürüdü sıra sıra çadırlar
boyunca,
Kimilerine el sallayarak, kimilerini de çağırarak toplanmaya.
O zaman hepsi de heyecana kapılarak, sarıldılar güçlü aletlere,
Küreklere ve kazmalara neşeyle, öyle ki, yankılandı madenin sesi,

---

7 Antilokhos: Nestor'un oğullarından ve Troya savaşının kahramanlarından biri. Akhilleus ile Patroklos'un yakın arkadaşı. Patroklos'un ölümünü Akhilleus'a haber veren kişi. (ç.n.)

8 Myrmidonlar: Myrmidon, Akhilleus'un ve babası Peleus'un yönettikleri Tesalyalı boya adını veren kahramandır. Metinde Myrmidonlar, Akhilleus'un emrindeki savaşçılardır. (ç.n.)

Auch den gewaltigen Pfahl, den steinbewegenden Hebel.
Und so zogen sie fort, gedrängt aus dem Lager ergossen,
Aufwärts den sanften Pfad, und schweigend eilte die Menge.
Wie wenn, zum Überfall gerüstet, nächtlich die Auswahl
Stille ziehet des Heers, mit leisen Tritten die Reihe
Wandelt und jeder die Schritte misst und jeder den Atem
Anhält, in feindliche Stadt, die schlecht bewachte, zu dringen:
Also zogen auch sie, und aller tätige Stille
Ehrte das ernste Geschäft und ihres Königes Schmerzen.

Als sie aber den Rücken des wellenbespületen Hügels
Bald erreichten und nun des Meeres Weite sich auftat,
Blickte freundlich Eos sie an aus der heiligen Frühe
Fernem Nebelgewölk, und jedem erquickte das Herz sie.
Alle stürzten sogleich dem Graben zu, gierig der Arbeit,
Rissen in Schollen auf den lange betretenen Boden,
Warfen schaufelnd ihn fort, ihn trugen andre mit Körben
Aufwärts. In Helm und Schild einfüllen sah man die einen,
Und der Zipfel des Kleids war anderen statt des Gefäßes.

Jetzt eröffneten heftig des Himmels Pforte die Horen,
und das wilde Gespann des Helios, brausend erhub sich's.
Rasch erleuchtet' er gleich die frommen Äthiopen,
Welche die äußersten wohnen von allen Völkern der Erde.
Schüttelnd bald die glühenden Locken, entstieg er des Ida
Wäldern, um klagenden Troern, um rüst'gen Achaiern zu leuchten.

Aber die Horen indes, zum Äther strebend, erreichten
Zeus' Kronions heiliges Haus, das sie ewig begrüßen.
Und sie traten hinein, da begegnete ihnen Hephaistos,

Ve aldılar taşları yerinden oynatan kaldıracı, o dev kazığı.
Böylece çıkıp gittiler, aktılar kamplarından dışarıya omuz omuza,
Yumuşak bir eğimle yükselen patikadan yukarıya koştu suskun kitle.
Sanki bir baskına hazırlanırmışçasına seçmeydi
Gecenin ordusu sessizlikte, sıralar halinde ilerlemekteydi
Hafif adımlarla, herkes ölçmekteydi adımlarını ve nefesini
Tutmaktaydı, iyi korunmayan bir düşman kente girercesine:
Böylece ilerlediler, ve hamarat bir sessizlikle
Onurlandırdılar işlerinin ciddiyetini ve krallarının acılarını.

Ancak dalgaların eteklerini okşadığı tepenin sırtlarına
Vardıklarına ve önlerinde açıldığında denizin enginliği,
Baktı onlara dostça Eos,[9] kutsal sabahın içinden, uzaklardaki
Sis bulutlarından, ve canlandırdı her birinin yüreğini.
Hepsi birden saldırdılar hendeğe çalışma tutkusuyla,
Toprağı kazdılar uzun süre ayaklar altında kalmış zeminden,
Küreklerle fırlatıp attılar, ve çıkan toprağı kovalarla taşıdılar
Başkaları da yukarıya. Miğferine ve kalkanına koyanlar da oldu.
Yine başkaları, toprağı kap yerine giysilerinin eteklerine doldurdular.

O zaman Horalar[10] şiddetle açtılar cennetin kapılarını,
Ve çılgınca şahlandı Helios'un[11] atları.
Helios aydınlattı hemen dindar Etiyopyalıları,
Yeryüzünün halkları arasında en uçta yaşayan o halkı.
Kor kesilmiş lülelerini sallayarak, indi ormanlarından
İda'nın, aydınlatmak için güçlü Akaları ve yakınan Troyalıları.

Ama bu arada göğe yönelmiş Horalar, vardılar
Zeus Kronion'un hep selamladıkları kutsal evine.
Ve Hephaistos[12] çıktı karşılarına içeri girdiklerinde,

---

9 Eos: Şafak Tanrıçası. (ç.n.)

10 Horalar: Mitolojide, doğadaki düzeni simgeleyen üç Tanrıça. (ç.n.)

11 Helios: Titanların soyundan gelen Helios, Yunan mitolojisinde Apollon'dan ayrı bir Tanrı ya da doğal bir güç, güneşin kendisi sayılır. (ç.n.)

12 Hephaistos: Zeus ile Hera'nın oğlu. (ç.n.)

Eilig hinkend, und sprach auffordernde Worte zu ihnen:
„Trügliche! Glücklichen Schnelle, den Harrenden
Langsame! Hört mich!
Diesen Saal erbaut' ich, dem Willen des Vaters gehorsam,
Nach dem göttlichen Maß des herrlichsten Musengesanges,
Sparte nicht Gold und Silber noch Erz, und bleiches Metall nicht;
Und so wie ich's vollendet, vollkommen stehet das Werk noch,
Ungekränkt von der Zeit. Denn hier ergreift es der Rost nicht,
Noch erreicht es der Staub, des irdischen Wandrers
Gefährte.
Alles hab' ich getan, was irgend schaffende Kunst kann.
Unerschütterlich ruht die hohe Decke des Hauses,
Und zum Schritte ladet der glatte Boden den Fuß ein.
Jedem Herrscher folget sein Thron, wohin er gebietet,
Wie dem Jäger der Hund, und goldene wandelnde Knaben
Schuf ich, welche Kronion, den kommenden, unterstützen,
Wie ich mir eherne Mädchen erschuf. Doch alles ist leblos!
Euch allein ist gegeben, den Charitinnen und euch nur,
Über das tote Gebild des Lebens Reize zu streuen.
Auf denn! Sparet mir nichts und gießt aus dem heiligen Salbhorn
Liebreiz herrlich umher, damit ich mich freue des Werkes,
Und die Götter entzückt so fort mich preisen wie anfangs."
Und sie lächelten sanft, die beweglichen, nickten dem Alten
Freundlich, und gossen umher verschwenderisch Leben und
Licht aus,
Dass kein Mensch es ertrüg' und dass es die Götter
entzückte.

Also gegen die Schwelle bewegte sich eilig Hephaistos,
Auf die Arbeit gesinnt, denn diese nur regte das Herz ihm.

Aceleden topallayarak, ve yüreklendirici sözcüklerle seslendi onlara:
"Ey aldanabilenler! Mutlulara hız, bekleyenlere sabır verenler!
Dinleyin beni!
Babamın iradesine boyun eğerek inşa ettim ben bu salonu,
Esin perisinin en görkemli şarkısının tanrısal ölçütleri doğrultusunda,
Ne altın ve gümüş esirgedim, ne de cevherleri ve solgun metalleri;
Ve nasıl tamamladımsa, öylece mükemmel durmakta bu eser ayakta,
Zamanın aşındırmalarına direnerek. Çünkü pas işlemez buraya,
Ne de yeryüzü gezgininin yoldaşı olan tozlar sızabilir içeri.
Her şeyi yaptım, herhangi bir yaratıcı sanatla ne yapılabilirse.
Hiç sarsılmadan durmakta evin yüksek tavanları şimdi,
Ve parlak zemin, ayakları yürümeye davet etmekte.
Her hükümdarın tahtı, o nereye buyurursa, peşinden oraya
gelmekte,
Tıpkı izlemesi gibi köpeğin avcıyı, ve som altından delikanlılar
Yarattım hareket edebilen ve Kronion'u destekleyen,
Tıpkı kendime madenden yapılma kızlar da yarattığım gibi.
Gelgelelim cansız hepsi! Sizlere, yalnızca sizlere nasiptir, ey
Kharitler,[13]
Hayatın cansız görüntüsünün üstüne hazlar serpmek.
Haydi o zaman! Hiçbir şey esirgemeyin benden ve akıtın
O kutsal merhem kabından güzellikleri görkemle, akıtın ki,
Hazzını tadayım eserin, ve zevke eren Tanrılar da yine övsünler
Beni, tıpkı en başta yaptıkları gibi."
Ve onlar, hareket edenler, yumuşak bir gülümsemeyle,
başlarını salladılar,
Yaşlı adama sevgiyle, çevreye hiç esirgemeden hayat ve ışık saçtılar,
Öyle ki, hiçbir insan dayanamadı buna, ve Tanrılar hazza boğuldular.

O zaman eşiğe doğru harekete geçti Hephaistos hızla,
İşe koyulmak tutkusuyla, çünkü yüreğini kıpırdatabilen,
çalışmaktı sadece.

---

13 Kharitler: Yunan mitolojisinde göze hoş olanı simgeleyen Tanrıçalar. (ç.n.)

Da begegnet' ihm Here, von Pallas Athene begleitet,
Sprechend wechselndes Wort; und als den Sohn sie erblickte,
Hielt sie ihn an sogleich und sprach, die göttliche Here:
„Sohn, du mangelst nun bald des selbstgefälligen Ruhmes,
Dass du Waffen bereitest, vom Tode zu schützen die Menschen,
Alle Kunst erschöpfend, wie diese dich bittet und jene
Göttin; denn nah ist der Tag, da zeitig der große Pelide
Sinken wird in den Staub, der Sterblichen Grenze bezeichnend.
Schutz nicht ist ihm dein Helm, noch der Harnisch, auch nicht des Schildes
Umfang, wenn ihn bestreiten die finsteren Keren des Todes."

Aber der künstliche Gott Hephaistos sagte dagegen:
„Warum spottest du mein, o Mutter, dass ich geschäftig
Mich der Thetis bewies und jene Waffen verfertigt?
Käme doch gleiches nicht vom Amboss irdischer Männer;
Ja, mit meinem Gerät verfertigte selbst sie ein Gott nicht,
Angegossen dem Leib, wie Flügel den Helden erhebend,
Undurchdringlich und reich, ein Wunder staunendem Anblick.
Denn was ein Gott den Menschen verleiht, ist segnende Gabe,
Nicht wie ein Feindesgeschenk, das nur zum Verderben bewahrt wird.
Und mir wäre gewiss Patroklos glücklich und siegreich
Wiedergekehrt, wofern nicht Phöbos den Helm von dem Haupt ihm
Schlug und den Harnisch trennte, so dass der Entblößte dahinsank.
Aber soll es denn sein, und fordert den Menschen das Schicksal,
Schützte die Waffe nicht, die göttlichste, schützte die Ägis
Selbst nicht, die Göttern allein die traurigen Tage davonscheucht.
Doch was kümmert es mich! Wer Waffen schmiedet, bereitet
Krieg und muss davon der Zither Klang nicht erwarten."

Tam o sırada Pallas Athene'nin eşlik ettiği Hera çıktı karşısına,
Bir sohbetin ortasında, ve oğulu gördüğünde Tanrıça,
Onu durdurdu hemen, ve şöyle konuştu:
"Eksikliğini duyacaksın pek yakında bencilce bir ünün,
Silahlar hazırladığına göre ölümden korumak için insanları,
Tüm sanatını kullanarak, bu adamın ve o Tanrıçanın dilekleriyle;
Çünkü yakındır artık o gün, büyük Akhilleus'un
Ölümlülerin sınırını gösteren tozlara yıkılacağı,
Çünkü ne senin miğferin, ne zırhlar, ne de kalkanın
Büyüklüğü koruyabilir onu, ölümün karanlık Tanrıçalarıyla
karşılaştığında."

Ama düzmece Tanrı Hephaistos, şöyle dedi bunlara karşı:
"Neden alay etmektesin benimle, ey annem, ben hamaratça
Kendimi kanıtlayıp Thetis'e,[14] o silahları yaptım diye?
Böyleleri çıkamaz ölümlü insanların tezgâhlarından;
Dahası, benim gereçlerimle onları yapmayı bir Tanrı bile başaramaz,
Tıpkı kanatların kahramanı uçurması gibi, bedene tam
uygun silahlar,
Delinmez ve zengin zırhlar, bir mucizedir hayret dolu
bakışların karşısında.
Çünkü bir Tanrının insanlara sunduğu, kutsayıcı bir ihsandır,
Bir düşman armağanı değildir, sadece yıkım için saklanan.
Ve bana göre Patroklos, hiç kuşkusuz galip ve mutlu dönerdi,
Eğer parçalamasaydı Phobos, başındaki miğferi
Ve zırhını, böylece de korumasız kalan hasmını yere çökertmeseydi.
Gelgelelim yazılmışsa bir kez, ve artık kaderse meydan
okuyan insana,
Korumaz artık en tanrısal silahlar, güçsüz kalır sadece
Tanrıların kötü günlerini kovan kader bile.
Ama ne ilgilendirir ki bütün bunlar beni! Her kim ki silah yapar,
O, yalnızca savaşı hazırlar ve bekleyemez silahlardan bir
arpın ezgilerini."

---

14 Thetis: Akhilleus'un annesi. (ç.n.)

Also sprach er und ging und murrte, die Göttinnen lachten.

Unterdessen betraten den Saal die übrigen Götter.
Artemis kam, die frühe, schon freudig des siegenden Pfeiles,
Der den stärksten Hirsch ihr erlegt an den Quellen des Ida,
Auch mit Iris Hermeias, dazu die erhabene Leto,
Ewig der Here verhasst, ihr ähnlich, milderes Wesens.
Phöbos folgt ihr, des Sohns erfreut sich die göttliche Mutter.
Ares schreitet mächtig heran, behände, der Krieger,
Keinem freundlich, und nur bezähmt ihn Kypris, die holde.
Spät kam Aphrodite herbei, die äugelnde Göttin,
Die von Liebenden sich in Morgenstunden so ungern
Trennet. Reizend ermattet, als hätte die Nacht ihr zur Ruhe
Nicht genüget, so senkte sie sich in die Arme des Thrones.

Und es leuchtete sanft die Hallen her, Wehen des Äthers
Drang aus den Weiten hervor, Kronions Nähe verkündend.
Gleich nun trat er heran aus dem hohen Gemach zur Versammlung,
Unterstützt durch Hephaistos' Gebild. So gleitet' er herrlich
Bis zum goldenen Thron, dem künstlichen, saß, und die andern
Stehenden neigten sich ihm, und setzten sich, jeder gesondert.

Munter eilten sogleich die schenkbeflissnen, gewandten
Jugendgötter hervor, die Charitinnen und Hebe,
Spendeten ringsumher des reichen ambrosischen Gischtes,
Voll, nicht überfließend, Genuss den Uranionen.
Nur zu Kronion trat Ganymed mit dem Ernste des ersten
Jünglingsblickes im kindlichen Aug', und es freute der Gott sich.

İşte böyle dedi Hephaistos, homurdanarak gitti, ve güldüler
Tanrıçalar.

Bu arada salonu öteki Tanrılar doldurdular.
Erken geldi Artemis, sevinçliydi ona İda'nın kaynakları başında
En güçlü geyiği avlayan okun zaferinden ötürü,
Onunla birlikte İris, ve bir de Hera'nın sonsuz nefretinin hedefi,
Ona benzeyen, ama daha sakin olan yüce Leto.[15]
Onun peşinden de Phobos[16] ve kutsal ana övündü oğluyla.
Savaşçı Ares yaklaştı acele, güçlü adımlarıyla,
Herkese asık suratlı, yalnızca tatlı Aphrodite'de dizginleri.
Ancak geç saatte gelebildi gizli saklı bakışlarıyla Tanrıça Aphrodite,
Sabah saatlerinde çok zor ayrılırdı sevenlerin yanından. Sanki
Yetmemişçesine gece dinlenmesi için, bıraktı kendini tahtın kollarına.

Ve yumuşak bir parıltı seğirtti salonlar boyunca,
gökyüzünün yakınmaları
Duyuldu enginlerden, haber vererek Kronion'un yaklaştığını.
Ve o da hemen yüksek tavanlı odadan çıkıp katıldı toplantıya,
Destek alarak Hephaistos'tan. Böylece kayarcasına görkemli,
Ta sahte altın tahta kadar, oturdu, ve ötekiler, durmakta
Olanlar da ayakta, önünde eğildikten sonra oturdular teker teker.

Hemen ortalıkta beliriveren ikram telaşındaki
Çevik gençlik Tanrıçaları, Kharitler ve Hebeler,
Sundular herkese Tanrılara özgü zengin bir şölenin nefasetini,
Bolca, ama taşkınca değil, Uranionlara yakışır bir hazla.
Sadece Kronos'a yaklaştı Ganymedes,[17] çocuksu bakışlarında
Gençliğin ilk ciddiyetiyle, ve Tanrı, sevinci duydu içinde.

---

15 Leto: Apollon ile Artemis'in anneleri. (ç.n.)

16 Phobos: Savaş Tanrısı Ares'in yanından ayrılmayan iki Tanrıdan biri. Öteki Tanrı ise Deimos'tur.(ç.n.)

17 Ganymedes: Dardanos soyundan, Troya kral ailesindendir. Zeus, ona vurulup kaçırmış ya da kaçırtmıştır. (ç.n.)

Also genossen sie still die Fülle der Seligkeit alle.

Aber Thetis erschien, die göttliche, trauernden Blickes,
Vollgestaltet und groß, die lieblichste Tochter des Nereus,
Und zu Here sogleich gewendet, sprach sie das Wort aus:
„Göttin, nicht weggekehrt empfange mich! Lerne gerecht sein!
Denn ich schwör' es bei jenen, die, unten im Tartaros wohnend,
Sitzen um Kronos umher und über der stygischen Quelle,
Späte Rächer dereinst des falsch gesprochenen Schwures:
Nicht her bin ich gekommen, damit ich hemme des Sohnes
Nur zu gewisses Geschick, und den traurigen Tag ihm entferne;
Nein, mich treibet herauf aus des Meeres Purpurbehausung
Unbezwinglicher Schmerz, ob in der olympischen Höhe
Irgend ich lindern möchte die jammervolle Beängstung.
Denn mich rufet der Sohn nicht mehr an, er stehet am Ufer,
Mein vergessend, und nur des Freundes sehnlich gedenkend,
Der nun vor ihm hinab in des Aïs dunkle Behausung
Stieg, und dem er sich nach selbst hin zu den Schatten bestrebet.
Ja, ich mag ihn nicht sehn, nicht sprechen. Hilf' es, einander
Unvermeidliche Not, zusammen jammernd, zu klagen?"

Heftig wandte Here sich um, und fürchterlich blickend
Sprach sie voller Verdruss zur Traurigen kränkende Worte:
„Gleisnerin, unerforschte, dem Meer gleich, das dich erzeugt hat!
Trauen soll ich? Und gar mit freundlichem Blick dich
empfangen?
Dich, die tausendfach mich gekränkt, wie sonst, so vor kurzem,
Die mir die edelsten Krieger zum Tod befördert, um ihres
Sohns unerträglichem Sinn, dem unvernünft'gen,
zu schmeicheln.
Glaubst du, ich kenne dich nicht und denke nicht jenes Beginnens,
Da dir als Bräutigam schon Kronion herrlich hinabstieg,

Ve böylece mutluluğun tadına doyasıya vardılar hepsi de.

Ancak tanrısal Thetis,[18] matemli bakışlarla çıktı ortaya,
Biçimli ve yapılıydı Nereus'un en sevimli kızı,
Ve dönerek söyledi söyleyeceğini hemen Hera'ya:
"Ey Tanrıça, sırtını dönerek karşılama beni! Öğren adil olmayı!
Çünkü aşağıda, Tartaros'ta, Kronos'un[19] çevresinde ve
Styks'in ırmağının başında,
Bir zamanlar yanlış içilmiş bir andın
Gecikmiş intikamcıları olarak oturanlar üzerine
Yemin ederim ki: Oğulun artık çok kesinleşmiş yazgısını
Önlemek ve kara günü ondan uzaklaştırmak değil gelmemin nedeni;
Hayır, beni iten buralara, denizin erguvan renkli barınağına,
Önüne geçilmez bir acı, acaba Olympos'un doruklarında
Acınası bir korkuyu hafifletebilir miyim diye.
Çünkü artık çağırmamakta beni oğul, durmuş kıyıda,
Beni unutarak ve sadece dostunu düşünerek özlemle,
Şimdi, ondan önce karanlık yeraltı dünyasına inen,
Ve oğulun da onun ardından ulaşmaya çalıştığı gölgeler ülkesine.
Evet, ne görebilirim artık onu, ne de konuşabilirim. Bu durumda
Yaran var mıdır bu ortak acının ortasında yakınmanın birlikte?"

Şiddetle döndü Hera, ve korkunç bakışlarla,
Büyük bir öfkeyle seslendi matemli Thetis'e, kırıcı sözcüklerle:
"Sen, ey sahtekâr, ve seni doğuran denizler kadar gizemli!
Matem mi tutmalıyım? Ve hatta seni de dostça
karşılamalıyım belki, öyle mi?
Seni, her zamanki gibi, daha kısa süre önce beni binlerce kez
aşağılayanı,
En soylu savaşçılarımı ölüme sürükleyeni, sırf kendi
Oğlunun o dayanılmaz benliğine yaltaklanabilsin diye.
Sanıyor musun ki seni tanımıyorum ve düşünmüyorum o başlangıcı,
Hani Kronos'un beni, eşini ve kız kardeşini terk edip de,

---

18 Thetis: Deniz ihtiyarı Nereus ile Doris'ten doğmuş elli Nereus kızı arasında en ünlüsü. (ç.n.)

19 Kronos: Zeus'un babası. (ç.n.)

Mich, die Gattin und Schwester, verließ, und die Tochter des Nereus
Himmelskönigin hoffte zu sein, entzündet von Hochmut?
Doch wohl kehrt' er zurück, der Göttliche, von des Titanen
Weiser Sage geschreckt, der aus dem verdammlichen Bette
Ihm den gefährlichsten Sohn verkündet. Prometheus verstand es!
Denn von dir und dem sterblichen Mann ist entsprungen ein Untier,
An der Chimära Statt und des erdeverwüstenden Drachens.
Hätt' ein Gott ihn gezeugt, wer sicherte Göttern den Äther?
Und wie jener die Welt, verwüstete dieser den Himmel.
Und doch seh' ich dich nie herannahn, dass nicht erheitert
Dir der Kronide winkt und leicht an der Wange dir streichelt;
Ja, dass er alles bewilligt, der Schreckliche, mich zu verkürzen.
Unbefriedigte Lust welkt nie in dem Busen des Mannes!"

Und die Tochter versetzte des wahrhaft sprechenden Nereus:
„Grausame! Welcherlei Rede versendest du! Pfeile des Hasses!
Nicht verschonst du der Mutter Schmerz, den schrecklichsten aller,
Die das nahe Geschick des Sohnes bekümmert umher klagt.
Wohl erfuhrest du nicht, wie dieser Jammer im Busen
Wütet des sterblichen Weibes, so wie der unsterblichen Göttin.
Denn, von Kronion gezeugt, umwohnen dich herrliche Söhne,
Ewig rüstig und jung, und du erfreust dich der hohen.
Doch du jammertest selbst, in ängstliche Klagen ergossen,
Jenes Tags, da Kronion erzürnt den treuen Hephaistos
Deinetwegen hinab auf Lemnos' Boden geschleudert,
Und der Herrliche lag, an dem Fuße verletzt, wie ein Erdsohn.

Damat olarak tüm görkemiyle aşağıya inişini ve büyüklenmekten
Gözleri kararmış Nereus kızının göklerin Tanrıçası olmaya
umut bağlayışını?
Ama geri döndü o tanrısal Kronos, ilençli döşekten
Ona oğulların en tehlikelisinin kehanetinde bulunan
Titanın bilge söyleminden ötürü kapıldığı korkuyla. Anladı
Prometheus!
Çünkü senden ve ölümlü adamdan doğan, aslında bir canavardı,
Dünyayı yerle bir eden ejderhanın ve korkunç hayaletin yerine gelmiş.
Bir Tanrıdan doğma olsaydı eğer, kim güvence altına
alabilirdi Tanrılar için evreni?
Ve ötekinin dünyayı yakıp yıkması gibi, bu da gökyüzünü
yakıp yıktı.
Ama senin hiçbir yaklaşımını görmüyorum ki, neşelendirmesin
Kronos'u, ve sana el sallayıp hafiften okşamasın yanağını;
Evet, bütün bunları o korkunç varlık, sırf beni yaya
bırakmak için onaylamakta;
Doyurulmamış tutku asla solup kalmaz erkeğin bağrında!"

Ve doğruyu söyleyen Nereus'un kızı, şöyle yanıt verdi ona:
"Sen, ey zalim! Bu ortalığa söz diye saçtıkların, nefretin
okları yalnızca!
Esirgemiyorsun anneni, o ki, düşünülebilecek en korkunç acılarla
Oğlunun yaklaşan kaderine üzülmekte ve dört bir yana yakınmakta.
Herhalde zerre kadar haberin yok, bu acının nasıl kasıp
Kavurduğundan, ölümlü kadının da, ölümsüz Tanrıçanın da
göğüslerini.
Zira çevreni sarmış Kronos'tan olma görkemli oğullar,
Her biri sonrasız genç ve güçlü, ve sen mutlusun yücelerin hazzıyla.
Gelgelelim sen de yakınmaktasın ürkek dövünüşlerin kalıbında,
Kronion'un öfkeye kapılıp senin yüzünden sadık Hephaistos'u
Lemnos'un toprağında yerlere fırlattığı o günden,
Ve o gün ki, görkemli Hephaistos, ayağından yaralı,
yatmaktaydı bir ölümlüden farksız.

Damals schriest du laut zu den Nymphen der schattigen Insel,
Riefest den Päon herbei und wartetest selber des Schadens.
Ja, noch jetzt betrübt dich der Fehl des hinkenden Sohnes.
Eilt er geschäftig umher, wohlwollend, dass er den Göttern
Reiche des köstlichen Tranks, und trägt er die goldene Schale
Schwankend, ernstlich besorgt, damit er nicht etwa vergieße,
Und unendlich Gelächter entsteht von den seligen Göttern:
Immer zeigst du allein dich ernst und nimmst dich des Sohns an.
Und ich suchte mir nicht des Jammers gesellige Lindrung
Heute, da mir der Tod des Herrlichen, Einz'gen bevorsteht?
Denn mir hat es zu fest der graue Vater verkündet,
Nereus, der wahre Mund, des Künftigen göttlicher Forscher,
Jenes Tages, als ihr versammelt, ihr ewigen Götter,
Mir das erzwungene Fest, des sterblichen Mannes Umarmung,
In des Pelions Wäldern, herniedersteigend, gefeiert.
Damals kündete gleich der Greis mit den herrlichen Sohn an,
Voranziehen dem Vater, denn also wollt' es das Schicksal;
Doch er verkündet' zugleich der traurigen Tage Verkürzung.
Also wälzten sich mir die eilenden Jahre vorüber,
Unaufhaltsam, den Sohn zur schwarzen Pforte des Aïs
Drängend. Was half mir die Kunst und die List? Was die läuternde Flamme?
Was das weibliche Kleid? Den Edelsten rissen zum Kriege
Unbegrenzte Begier nach Ruhm und die Bande des Schicksals.
Traurige Tage hat er verlebt, sie gehen zu Ende
Gleich. Mir ist sie bekannt, des hohen Geschickes Bedingung.
Ewig bleibt ihm gesicherter Ruhm, doch die Waffen der Keren
Drohen ihm nah und gewiss, ihn rettete selbst nicht Kronion."
Also sprach sie und ging und setzte sich Leto zur Seite,
Die ein mütterlich Herz vor den übrigen Uranionen
Hegt im Busen, und dort genoss sie die Fülle des Schmerzens.
Ernst nun wandte Kronion und mild sein göttliches Antlitz
Gegen die Klagende hin, und väterlich also begann er:

O zamanlar çağırmıştın yüksek sesle kutsal adanın perilerini,
Paian'a[20] da seslenmiş ve beklemiştin zararın meydana gelmesini.
Evet, şimdi bile üzülmektesin topallayan oğulun sakatlığından dolayı.
O oğul hamaratça koşuşup durmakta, iyi niyetle, sırf Tanrılara
Sunabilsin diye değerli içkiyi, ve altın kâseyi
Sallanarak taşımakta, kaygı duyarak, akıtmasın diye,
Ve kafaları hoş Tanrılardan da sonsuz gülüşmeler gelmekte:
Bir tek sensin hep ciddi kalıp direnen oğlunu sahiplenmekte.
Ve ben, yakınmanın o rahat yatıştırıcılığını aramadım mı
Bugün, o görkemli, eşsiz varlığın ölümünün hemen arifesinde?
Çünkü o kır saçlı baba çok kesin bir kehanette bulundu bana,
Nereus yani, gerçeğin ağzı ve geleceğin kutsal habercisi,
O toplandığınız gün, sizler, ey ölümsüz Tanrılar,
Benim adıma o zorlama şenliği, ölümlü erkeğin kucaklayışını
Pelion'un ormanlarına inerek kutladığınızda.
O zamanlar açıklamıştı yaşlı adam görkemli oğula,
Babadan önce yeğlendiğini, çünkü kaderin buyruğu böyleydi;
Ama aynı zamanda da matemli günlerin kısalığı açıklanmıştı.
Böyle geçip gitti işte önümden yıllar koşuşurcasına,
Engellenemez biçimde, sürükleyerek oğulu kaderin kara eşiklerine.
Ne işime yaradı sanat ve türlü hileler? Aydınlatıcı alevler?
Ve kadın giysileri? En soylu olan sürüklendi savaşa
Sınırsız bir ün tutkusuyla ve kaderin bağlarıyla.
Kederli günlerdi yaşadıkları, şimdi hepsi son bulmakta.
Güvence altındadır artık sonrasız ün, ama kader Tanrıçalarının
Silahları artık çok yakınında, ve onu Kronos bile kurtaramadı."
İşte böyle konuştu Nereus'un kızı ve gidip oturdu Leto'nun yanına,
O Leto ki, daha bir anaç yüreği vardı tüm Tanrıçalar arasında,
Ve Nereus'un kızı o yürekte vardı tümüyle acının tadına.
Ancak o zaman döndü Kronion ve yumuşak ifadeli, tanrısal
çehresiyle
Bakıı yakınan kadına, ve başladı konuşmaya bir babanın sevgisiyle:

---

20 Paian: Yunan mitolojisinde hekim Tanrı ve hekimlik Tanrısı Asklepios'un öteki adı. (ç.n.)

„Tochter, sollt' ich von dir der Lästerung heftige Worte
Jemals im Ohre vernehmen, wie sie ein Titan wohl im Unmut
Ausstößt gegen die Götter, die hoch den Olympos beherrschen?
Selber sprichst du dem Sohn das Leben ab, töricht verzweifelnd?
Hoffnung bleibt mit dem Leben vermählt, die schmeichelnde Göttin,
Angenehm vor vielen, die als getreue Dämonen
Mit den sterblichen Menschen die wechselnden Tage durchwallen.
Ihr verschließt sich nicht der Olymp, ja selber des Aïs
Grause Wohnung eröffnet sich ihr, und das eherne Schicksal
Lächelt, wenn sie sich ihm, die Holde, schmeichlerisch andrängt.
Gab doch die undurchdringliche Nacht Admetos Gemahlin
Meinem Sohne zurück, dem unbezwingbaren! Stieg nicht
Protesilaos herauf, die trauernde Gattin umfangend?
Und erweichte sich nicht Persephone, als sie dort unten
Hörte des Orpheus Gesang und unbezwingliche Sehnsucht?
Ward nicht Asklepios Kraft von meinem Strahle gebändigt,
Der, verwegen genug, die Toten dem Leben zurückgab?
Selbst für den Toten hofft der Lebende. Willst du verzweifeln,
Da der lebendige noch das Licht der Sonne genießet?
Nicht ist fest umzäunt die Grenze des Lebens; ein Gott treibt
Ja, es treibet der Mensch sie zurück, die Keren des Todes.
Darum lasst mir nicht sinken den Mut! Bewahre vor Frevel
Deine Lippen und schleuß dem feindlichen Spotte dein Ohr zu.
Oft begrub schon der Kranke den Arzt, der das Leben ihm kürzlich
Abgesprochen, genesen und froh der beleuchtenden Sonne.
Dränget nicht oft Poseidon den Kiel des Schiffes gewaltig
Nach der verderblichen Syrt' und spaltet Planken und Rippen?
Gleich entsinket das Ruder der Hand, und des berstenden Schiffes

"Ey kızım, senin ağzından mı duymalıyım, bir Titan'ın öfkeyle
Olympos'un efendileri olan Tanrılara yönelttiği
Sert sözlerin nasıl da yaraladığını kulakları?
Sen mi yadsımaktasın oğlunun yaşamını, budalaca bir çaresizlikle?
Umut denilen o yaltaklanıcı Tanrıça, her zaman evlidir hayatla,
O Tanrıça ki, sadık cinler olarak ölümlü insanlara
Değişken günleri boyunca eşlik edenlerden daha iyidir,
Olympos kendini kapamaz ona, ve hatta kaderin korkunç barınağının
Kapıları da açılır önünde, ve gülümser acımasız kader bile
O güzeller güzeli yaltaklanırcasına sokulduğunda ısrarla.
Kopkoyu gece, Admetos'un[21] karısını geri vermişti
O yenilmek nedir bilmeyen oğluma! Ve Protesilaos[22]
Çıkmamış mıydı yukarıya karşılamak için matemli eşi?
Ve Persephone[23] duyduğunda aşağıda, ölüler ülkesinde şarkısını
Orpheus'un ve önüne geçilmez özlemi, yumuşamamış mıydı?
Ölüleri hayata geri vermeye cüret eden Asklepios'un
Gücü dizginlenmemiş miydi benim hiddetimle?
Ölüler için bile umudunu sürdürür yaşayan. Ama sen
Kalkıp hayıflanıyorsun henüz gün ışığını gören canlı için, neden?
Sımsıkı çitlerle sınırlanmış değildir hayat; evet, sürükler bir Tanrı,
Ama insanoğlu da geriye püskürtebilir kaderin Tanrılarını.
O yüzden sakın kırılmasın cesaretin! Koru dudaklarını
Karşı çıkmaktan kadere ve kapat kulaklarını düşmanca alaylara.
Çok sık olmuştur hastanın daha kısa süre önce ona
Hayatın bittiğini söyleyen doktoru gömüp neşeyle döndüğü güneşe.
Zorlamaz mı Poseidon[24] çoğu kez geminin dümenini korkunç gücüyle
Mahvedici kayalara, parçalayarak tahtaları ve omurgayı?
Ansızın kurtulur elden dümen, ve parçalanan geminin adamlarca

---

21 Admetos: Tesalyalı bir kral. (ç.n.)
22 Protesilaos: Troya savaşında önemli rolü olan Tesalyalı komutan. (ç.n.)
23 Persephone: Zeus ile Demeter'in kızı. (ç.n.)
24 Poseidon: Yunan mitolojisinde denizlerin Tanrısı. (ç.n.)

Trümmer, von Männern gefasst, zerstreuet der Gott in den Wogen.
Alle will er verderben, doch rettet manchen der Dämon.
So auch weiß, mich dünkt, kein Gott noch der Göttinnen erste,
Wem vom Ilios' Feld Rückkehr nach Hause bestimmt sei."

Also sprach er und schwieg; da riss die göttliche Here
Schnell vom Sitze sich auf und stand, wie ein Berg in dem Meer steht,
Dessen erhabene Gipfel des Äthers Wetter umleuchten.
Zürnend sprach sie und hoch, die Einzige, würdiges Wesens:
„Schrecklicher, wankend Gesinnter! Was sollen die täuschenden Worte?
Sprächest du, mich zu reizen etwa? Und dich zu ergötzen,
Wenn ich zürne, mir so vor den Himmlischen Schmach zu bereiten?
Denn ich glaube wohl kaum, dass ernstlich das Wort dir bedacht sei.
Ilios fällt! Du schwurst es mir selbst, und die Winke des Schicksals
Deuten alle dahin, so mag denn auch fallen Achilleus,
Er, der beste der Griechen, der würdige Liebling der Götter!
Denn wer im Wege steht dem Geschick, das dem endlichen Ziele
Furchtbar zueilt, stürzt in den Staub, ihn zerstampfen die Rosse,
Ihn zerquetschet das Rad des ehernen, heiligen Wagens.
Also acht' ich es nicht, wie viel du auch Zweifel erregest,
Jene vielleicht zu erquicken, die weich sich den Schmerzen dahingibt.
Aber dies sag' ich dir doch, und nimm dir solches zu Herzen:
Willkür bleibet ewig verhasst den Göttern und Menschen,
Wenn sie in Taten sich zeigt, auch nur in Worten sich kundgibt.
Denn so hoch wir auch stehn, so ist der ewigen Götter
Ewigste Themis allein, und diese muss dauern und walten,
Wenn dein Reich dereinst, so spät es auch sei, der Titanen
Übermächtiger Kraft, der lange gebändigten, weichet."

Toplanmaya çalışılan enkazını Tanrı saçıp dağıtır dalgalara.
Niyeti mahvetmektir hepsini, ama kimilerini de şeytan kurtarır.
Onun için bil ki, bence ne bir Tanrı ne de bir Tanrıça
Bilebilir kaderin Troya'dan geri dönüşü kimlere nasip ettiğini."

İşte böyle konuştu Kronos ve sustu; o zaman Tanrıça Hera
Hızla fırladı yerinden, ve bir dağın durması gibi denizin ortasında,
Dikildi, sanki yüce doruklarıı göğün ışıklarıyla aydınlanıyormuşçasına.
Öfkeyle konuştu, ve yücelerden, eşsizliğine yakışırcasına:
"Ey korkunç, ey tutarsız varlık! Ne demek oluyor bu yanıltıcı sözler?
Beni sinirlendirmek için midir konuşman? Ve eğlendirmek
için kendini,
Öfkelendiğimde de tüm Tanrıların önünde utandırmak için, öyle mi?
Çünkü hiç inanmıyorum söylediklerini ciddiye aldığına.
Troya düşmekte! Sen kendin yeminle söyledin bana, ve işaretleri de
Kaderin hepsi bunu göstermekte, o zaman varsın Akhilleus da
Ölsün, o ki, en iyisi Yunanlıların, ve Tanrıların sevgilisi!
Çünkü her kim ki yoluna çıkar korkunç bir hızla son hedefe
Seğirten kaderin, onun sonu toprağa düşmektir, altında
Kalmaktır atların ve ezilmektir kutsal arabanın tekerlekleriyle.
Bu yüzden hiç aldırmıyorum, sen ne denli kuşku uyandırsan da
Belki acılar hemen teslim oluvereni rahatlatmak için.
Ama sana tek bir sözüm var, yüreğinle dinle:
Başına buyrukluk hep nefretle karşılanır Tanrıların ve
insanların katında,
Eylemlerle kendini açığa vurduğunda da, sözlerle ortaya çıktığında da.
Çünkü ne denli yüce olursa olsun konumlarımız, yalnızca
Themis'tir[25] Tanrıların ve Tanrıçaların en ebedi olanı,
Ve yalnızca o kalacaktır geriye, hükümranlığını sürdüren,
Senin krallığın günlerden bir gün, ne kadar geç olsa da, yerini
Bıraktığında Titanların artık dizginlenemeyen gücüne."

25 Themis: Uranos ile Gaia'nın kızı, ikinci Tanrı kuşağından ve dişi Titanlardan. Themis, kanundur, kuraldır, yasanın ta kendisidir. Gerek Tanrıların, gerekse insanların dünyasında değişmez, evrensel ve ölümsüz doğa yasasıdır. Olympos'ta yaşar ve Olympos'taki düzenin koruyucusu da odur. (ç.n.)

Aber unbewegt und heiter versetzte Kronion:
„Weise sprichst du, nicht handelst du so, denn es bleibet verwerflich
Auf der Erd' und im Himmel, wenn sich der Genosse des Herrschers
Zu den Widersachern gesellt, geschäh' es in Taten
Oder Worten; das Wort ist nahenden Taten ein Herold
Also bedeut' ich dir dieses: beliebt's, Unruhige, dir, noch
Heute des Kronos Reich, da unten waltend, zu teilen,
Steig entschlossen hinab, erharre den Tag der Titanen,
Der, mich dünkt, noch weit vom Lichte des Äthers entfernt ist.
Aber euch anderen sag' ich es an: noch drängt nicht Verderben
Unaufhaltsam heran, die Mauern Trojas zu stürzen.
Auf denn! Wer Troja beschützt, beschütze zugleich den Achilleus;
Und den übrigen steht, mich dünkt, ein trauriges Werk vor,
Wenn sie den trefflichsten Mann der begünstigten Danaer töten."
Also sprechend erhub er vom Thron sich nach seinen
Gemächern.

Und von dem Sitze bewegt entfernten sich Leto und Thetis
In die Tiefe der Hallen, des einsamen Wechselgespräches
Traurige Wonne begehrend, und keiner folgte den beiden.
Nun zu Ares gekehrt, rief aus die erhabene Here:
„Sohn! Was sinnest nun du, des ungebändigte Willkür
Diesen und jenen begünstigt, den einen bald und den andern
Mit dem wechselnden Glück der schrecklichen Waffen
erfreuet?
Dir liegt immer das Ziel im Sinn, wohin es gesteckt sei,
Augenblickliche Kraft nur und Wut und unendlicher
Jammer.
Also denk' ich, du werdest nun bald in der Mitte der Troer
Selbst den Achilleus bekämpfen, der endlich seinem
Geschick naht
Und nicht unwert ist, von Götterhänden zu fallen."

Gelgelelim neşeyle hemen yanıtladı onu Kronion:
"Bilgece konuşmaktasın gerçi, ama davranışın öyle değil, zira
Hep kötü bir şeydir yeryüzünde de, gökyüzünde de hükümdarın
Yandaşının birleşmesi muhaliflerle, bu ister eylemlerde
İster sözlerde olsun; söz, sancaklarıdır yaklaşmakta olan eylemlerin,
O halde şudur benim anlamım senin için: Sen, ey tedirgin,
İstersen eğer paylaşmayı hemen bugünden Kronos'un iktidarını,
O zaman in aşağıya kararlı bir tutumla, bekle Titanların zamanını,
O zaman ki, bence henüz gün ışığının epey uzağındadır.
Ama siz ötekilere gelince, dinleyin: Yıkım henüz yaklaşmadı
Önüne geçilemez biçimde yerle bir etmek için Troya'nın surlarını.
Davranın o halde! Çünkü Troya'yı koruyan, Akhilleus'u da
korumuş olur aynı zamanda;
Ve ötekilere gelince, kötü bir eylemle karşı karşıyalar bence,
Niyetleri, Danaoilerin[26] en mükemmel insanını öldürmekse eğer."
İşte böyle konuşarak tahtan kalkıp çekildi dairesine.

Bu toplantıdan etkilenen Leto ile Thetis, uzaklaştılar
Salonların derinliklerine, ve kendi kendilerine konuşmanın
hazzının özlemiyle,
Hiçbiri de düşmedi ötekinin peşine.
O zaman Ares'e dönen yüce Hera, seslendi ona:
"Oğlum! Şimdi ne düşünmektesin sen, zincirlerinden boşalmış
Başına buyrukluk onu bunu ayrıcalıklı kılarken, ve kâh birini
Kâh ötekini korkunç silahların değişken talihiyle sevindirirken?
Hep hedef vardır senin aklında, nerede saklı olursa olsun,
Hep anlık gücü, öfkeyi ve sonsuz acıyı kollar durursun.
O yüzden düşünüyorum ki, çok geçmeden Troyalıların arasında
Akhilleus'la savaşacaksın, o Akhilleus ki, kaderine yaklaşmakta
Ve Tanrıların eliyle ölmeye layık olmadığı söylenemez asla."

---

26 Danaoi: Tesalya kökenli olduğu tahmin edilen, tükenmiş bir Yunan kabilesi. Gerek Homeros, gerekse ondan sonraki bazı ozanlar tarafından Troya önünde toplanan tüm Yunanlıları gösteren bir ad olarak da kullanılmıştır. (ç.n.)

Aber Ares versetzte darauf mit Adel und Ehrfurcht:
„Mutter, dieses gebiete mir nicht! Denn solches zu enden,
Ziemte nimmer dem Gott. Es mögen die sterblichen Menschen
Untereinander sich töten, so wie sie des Sieges begier treibt.
Mein ist, sie aufzuregen aus ferner friedlicher Wohnung,
Wo sie unbedrängt die herrlichen Tage genießen,
Sich um die Gaben der Ceres, der Nährerin, emsig bemühend.
Aber ich mahne sie auf, von Ossa begleitet; der fernen
Schlachten Getümmel erklingt vor ihren Ohren, es sauset
Schon der Sturm des Gefechts um sie her und erregt die Gemüter
Grenzenlos; nicht hält sie zurück, und in mutigem Drange
Schreiten sie lechzend heran, der Todesgefahren begierig.
Also zeih' ich nun hin, den Sohn der lieblichen Eos,
Memnon, aufzurufen und äthiopische Völker,
Auch das Amazonengeschlecht, dem Männer verhasst sind."
Also sprach er und wandte sich ab; doch Kypris, die holde,
Fasst' ihn und sah ihm ins Aug' und sprach mit herrlichem Lächeln:

„Wilder, stürmst du so fort, die letzten Völker der Erde
Aufzufordern zum Kampf, der um ein Weib hier gekämpft wird?
Tu es, ich halte dich nicht! Denn um die schönste der Frauen
Ist es ein werterer Kampf, als je um der Güter Besitztum.
Aber errege mir nicht die äthiopischen Völker,
Die den Göttern so oft die frömmsten Feste bekränzen,
Reines Lebens; ich gab die schönsten Gaben den Guten,
Ewigen Liebesgenuss und unendlicher Kinder Umgebung.

Fakat Ares, şöyle karşılık verdi soylu ve saygılı bir tavırla:
"Anne, sakın verme bana böyle bir buyruk! Çünkü böyle bir sonu
Hazırlamak, yakışmaz bir Tanrı'ya. Varsın ölümlü insanlar
Öldürsünler kendi aralarında birbirlerini zafer tutkusuyla.
Bana düşen ise, kışkırtmaktır onları uzaklardaki huzurlu yuvalarından,
Hiçbir sıkıntıyla karşılaşmadan görkemli günlerin tadını çıkardıkları,
Onları besleyen Ceres'in[27] ihsanlarına boğuldukları yurtlarından.
Ama onları uyarmaktayım Ossa'nın[28] eşliğinde; henüz uzaklardaki
Savaşların gürültüleri artık kulaklarının dibinde yankılanmakta ve
Esmekte çarpışmaların fırtınası çevrelerinde, ruhları sınırsız coşturarak;
Hiçbir şey onları engelleyememekte, ve gözüpek atılımlarla
Yürümekteler kana susamışçasına, ölüm tehlikelerinin tutkusuyla.
Şimdi ben de gidiyorum, seslenmek için sevimli Eos'un oğlu
Memnon'a ve Etiyopya halklarına, bir de
Erkeklerden nefret eden Amazonlar soyuna."
İşte böyle konuştu Ares ve sırtını döndü, ama tatlı Kypris yakaladı
Onu ve gözlerine baktı, sonra konuştu muhteşem bir gülümsemeyle:

"Ey vahşi, yeryüzünün son halklarını da çağırmak için
Bir kadın uğruna burada verilen savaşa gidiyorsun, öyle mi?
Yap öyleyse yapacağını, seni tutmuyorum! Çünkü kadınların en güzeli
İçin daha çok değer savaşmaya servetler için savaşmaktan.
Ama hatırım için ayaklandırma Etiyopya halklarını, onlar ki
Tanrılar için sık sık en katıksız
Yaşam uğruna en dindar törenleri düzenlerler;
Ben, iyilere en güzel ihsanlarda bulundum, sonsuz hazzını
Aşkın, ve bir de sayısız çocuklarla kaynaşan bir çevreyi.

---

27 Ceres: Yunan mitolojisindeki bereket Tanrıçası Demeter'in Latince adı. (ç.n.)

28 Ossa: Yunan mitolojisine göre, Tanrıların yaşadığı yer olan Olympos dağına komşu bir sıradağ. Hem coğrafya bilginleri, hem de mitoloji uzmanları bu dağları birlikte anarlar. (ç.n.)

Aber sei mir gepriesen, wenn du unweibliche Scharen
Wilder Amazonen zum Todeskampfe heranführst!
Denn mir sind sie verhasst, die rohen, welcher der Männer
Süße Gemeinschaft fliehn und, Pferdebändigerinnen,
Jeden reinlichen Reiz, den Schmuck der Weiber, entbehren."

Also sprach sie und sah dem Eilenden nach; doch behände
Wandte die Augen sie ab, des Phöbos Wege zu spähen,
Der sich von dem Olympos zur blühenden Erde herabließ,
Dann das Meer durchschritt, die Inseln alle vermeidend,
Nach dem thymbräischen Tal hineilete, wo ihm ein Tempel
Ernst und würdig stand, von Trojas Völkern umflossen,
Als es Friede noch war, wo alles der Feste begehret.
Aber nun stand er leer und ohne Feier und Wettkampf.
Dort erblickt' ihn die kluge, gewandte Kypris, die Göttin,
Ihm zu begegnen gesinnt, denn mancherlei wälzt' sie im Busen.

Und zu Here sprach die ernste Pallas Athene:
„Göttin! Du zürnest mir nicht. Ich stiege jetzo hernieder,
Jenem zur Seite zu treten, den bald nun das Schicksal ereilet.
Solch ein schönes Leben verdient nicht zu enden in Unmut.
Gern gesteh' ich es dir: vor allen Helden der Vorzeit,
Wie auch der Gegenwart, lag stets mir Achilleus am Herzen;
Ja, ich hätte mich ihm verbunden in Lieb' und Umarmung,
Könnten Tritogeneien die Werke der Kypris geziemen.
Aber wie er den Freund mit gewaltiger Neigung umfasst hat,
Also halt' ich auch ihn; und so wie er jenen bejammert,
Werd' ich, wenn er nun fällt, den Sterblichen klagen, die Göttin.
Ach! Dass schon so frühe das schöne Bildnis der Erde

Ama aferin derim sana, eğer kadınlıktan uzak sürülerini
O vahşi Amazonların, ölüm savaşına sürüklersen!
Çünkü benim için ancak nefrete layıktır onlar, erkeklerin
Tatlı birlikteliğinden kaçan barbarlar, ve at terbiyecileri,
Kadınların süsü olan her türlü çekicilikten yoksun kalanlar."

İşte böyle konuştu Kypris, ve baktı acele gidenin ardından,
Ama sonra hemen çevirdi gözlerini, Phobos'un[29] Olympos'tan
Başlayıp çiçeklenmiş yeryüzüne uzanan, sonra bütün adalardan
Kaçarak denizi aşan ve Tymbraios Vadisi'ne[30] inen yolunu gözlemek
İçin; tüm ciddiyeti ve saygınlığı ile bir tapınak yükselmekteydi
Buralarda, barış zamanında ve herkes şenliklerin peşinde
İken, tapınak Troya'nın halklarıyla dolup taşardı. Ama şimdi
Bomboştu, ne şenlikler kalmıştı ne de yarışmalar.
İşte orada gördü Phobos'u akıllı ve becerikli Tanrıça Kypris,
Onunla karşılaşmaktı isteği, çünkü bir şeyler vardı sıkan yüreğini.

Ve Hera'ya şöyle konuştu ciddi ifadeli Pallas Athene:
"Ey Tanrıça! Öfkelenme bana. Ben aşağıya iniyorum şimdi,
Pek yakında kaderinden kurtulamayacak olanın durmak
için yanında.
Hak etmez böylesine güzel bir yaşam bitirilmeyi mutsuzlukla.
İtiraftan çekinmiyorum sana: Tarih öncesinin ve şimdiki zamanın da
Tüm kahramanları arasında yüreğimde olan, Akhilleus'tu sadece;
Evet, ona ait olmaktan çekinmezdim sevgimle ve bedenimle,
Tritogeneialılar, Aphrodite'in eylemlerine layık olabilselerdi eğer.
Ama o nasıl sarmaladıysa dostunu büyük bir coşkuyla,
Ben de ondan yana çıkmaktayım şimdi, ve o nasıl yakındıysa,
Ben de bir Tanrıça olarak, o ölümlü için yakınacağım vurulduğunda.
Ah! Ne kadar yazık bunca erken gidecek olması o güzel
suretin dünyadan,

---

[29] Phobos ve Deimos: Savaş Tanrısı Ares'in yanından hiç ayrılmayan, savaş simgesi iki Tanrı. (ç.n.)

[30] Tymbraios: Troya yakınlarında bir yer. Burada bulunan tapınağın yakınlarında Akhilleus'un, Priamos'un oğlu Troilos'u öldürdüğü söylenir. (ç.n.)

Fehlen soll, die breit und weit am Gemeinen sich freuet!
Dass der schöne Leib, das herrliche Lebensgebäude,
Fressender Flamme soll dahingegeben zerstieben!
Ach! Und dass er sich nicht, der edle Jüngling, zum Manne
Bilden soll! Ein fürstlicher Mann ist so nötig auf Erden,

Dass die jüngere Wut, des wilden Zerstörens Begierde
Sich als mächtiger Sinn, als schaffender, endlich beweise,
Der die Ordnung bestimmt, nach welcher sich Tausende richten.
Nicht mehr gleicht der Vollendete dann dem stürmenden Ares,
Dem die Schlacht nur genügt, die männertötende! Nein, er
Gleicht dem Kroniden selbst, von dem ausgehet, die Wohlfahrt.
Städte zerstört er nicht mehr, er baut sie; fernem Gestade
Führt er den Überfluss der Bürger zu; Küsten und Syrten
Wimmeln von neuem Volk, des Raums und der Nahrung begierig.
Dieser aber baut sich sein Grab. Nicht kann oder soll ich
Meinen Liebling zurück von der Pforte des Aïs geleiten,
Die er schon forschend umgeht und sucht, dem Freunde zu folgen,
Die ihm, so nahe sie klafft, noch nächtliche Dunkel umhüllen."
Also sprach sie und blickte schrecklich hinaus in den weiten
Äther. Schrecklich blicket ein Gott da, wo Sterbliche weinen.

Aber Here versetzte, der Freundin die Schulter berührend:
„Tochter, ich teile mit dir die Schmerzen, die dich ergreifen;
Denn wir denken ja gleich in vielem, so auch in diesem,
Dass ich vermeide des Mannes Umarmung, du sie verabscheust.
Aber desto geehrter ist stets uns der Würdige. Vielen
Frauen ist ein Weichling erwünscht, wie Anchises, der blonde,
Oder Endymion gar, der nur als Schläfer geliebt ward.

O dünya ki, hep alışkandır mutluluk ve sevinç duymaya sıradanlıktan!
Ne kadar yazık o güzel bedenin, yaşamın o görkemli anıtının
Açgözlü alevlere teslim edilip küllere dönüşmesi!
Ah! Ve ne kadar yazık onun, o soylu gencin
Yaşayamaması olgun bir erkek olana kadar!

Oysa çok gerekli dünyada tam bir iktidar adamının
varlığı, böylesi
Varolmalı ki, gençliğin öfkesi, vahşice yakıp yıkma tutkusu
Dönüşsün sonunda güçlü, yaratıcı bir anlama,
Ve belirlesin binlerce insanın yol göstericisi olacak düzeni.
Öylesine yetkinliğe ulaşanın artık hiçbir benzerliği kalmaz Ares'le,
Erkeklerin katili o Ares ki, gözü savaşlarla doyar sadece!
Hayır, o yetkinlikte olan, esenliğin ta kendisi olur çıkar.
Yakıp yıkacak yerde, inşa eder kentleri; taşır uzak kıyılara
Kentlere fazla gelenleri; kıyılar ve vadiler yeni halklarla
Dolar, yer ve yiyecek darlığında olan insanlarla.
O ise bir mezar inşa eder kendine. Ben de ne başarırım, ne de
başarabilirim
Sevdiceğimi geri getirmeyi, ölüler ülkesinin kapısından,
O zaten oraları araştırır ve dostunun peşinden gitmeye çalışırken,
O kapı ki, ne kadar yakında olursa olsun, gecenin
karanlıklarındadır daha."
Böyle konuştu işte Pallas Athene, ve korkunç bakışlarla baktı göğe.
Hep korkunçtur Tanrıların bakışları ölümlülerin ağladıkları yerlerde.

Ama şöyle dedi Hera, dokunarak arkadaşının omzuna:
"Bak kızım, ben de paylaşmaktayım pençesine düştüğün acıları;
Çünkü pek çok konuda olduğu gibi, bu noktada da aynı
telden çalmaktayız,
Ben de kaçıyorum senin nefret ettiğin adamın yaklaşmasından.
Ama buna değene gelince, çok daha onur kazanır böylelikle.
Pek çok kadın için istenmeye değer sarışın Ankhises gibi uysalı,
Veya dahası, sadece uykucu olarak sevilmiş Endymion'dur.

Aber fasse dich nun, Kronions würdige Tochter,
Steige hinab zum Peliden und fülle mit göttlichem Leben
Seinen Busen, damit er vor allen sterblichen Menschen
Heute der glücklichste sei, des künftigen Ruhmes gedenkend,
Und ihm der Stunde Hand die Fülle des Ewigen reiche."

Pallas eilig schmückte den Fuß mit den goldenen Sohlen,
Die durch den weiten Raum des Himmels und über das Meer sie
Tragen, schritt so hinaus und durchstrich die ätherischen Räume
So wie die untere Luft, und auf die skamandrische Höhe
Senkte sie schnell sich hinab, ans weitgesehene Grabmal
Aesyetes'. Nicht blickte sie erst nach der Feste der Stadt hin,
Nicht in das ruhige Feld, das zwischen des heiligen Xanthos
Immer fließendem schmuck und des Simoïs steinigem, breitem,
Trockenem Bette hinab nach dem kiesigen Ufer sich strecket.
Nicht durchlief ihr Blick die Reihen der Schiffe, der Zelte,
Spähete nicht im Gewimmel herum des geschäftigen Lagers;
Meerwärts wandte die Göttliche sich, der sigeische Hügel
Füllt' ihr das Auge, sie sah den rüstigen Peleionen
Seinem geschäftigen Volke der Myrmidonen gebietend.

Gleich der beweglichen Schar Ameisen, deren Geschäfte
Tief im Walde der eilende Tritt des Jägers gestöret,
Ihren Haufen zerstreuend, wie lang' er und sorglich getürmet war;
Schnell die gesellige Menge, zu tausend Scharen zerstoben,
Wimmelt sie hin und her, und einzelne Tausende wimmeln,
Jede das Nächste fassend und sich nach der Mitte bestrebend,
Hin und nach dem alten Gebäude des labyrinthischen Kegels:
Also die Myrmidonen, sie häuften Erde mit Erde,
Rings von außen den Wall auftürmend; also erwuchs er
Höher, augenblicks, hinauf in beschriebenem Kreise.

Aber Achilleus stand im Grunde des Bechers, umgeben
Rings von dem stürzenden Wall, der nun ihm ein Denkmal emporstieg.
Hinter ihn trat Athene, nicht fern; des Antilochos Bildung

Ama kendine gel şimdi, Kronos'un saygın kızı,
Şimdi in Peleus'un oğlunun yanına ve doldur onun bağrını
Tanrıların yaşamıyla, doldur ki, tüm ölümlülerin arasında
O, bugün en mutlusu olsun, gelecekteki ölümsüzlüğün muştusuyla,
Ve sayılı saatlerin elinden sonsuzluğun zenginliğine gark olsun."

Pallas hemen süsledi ayaklarını altın tabanlarla,
Göğün uçsuz bucaksızlığında ve denizlerin üzerinden taşısınlar
Diye onu, böylece dışarıya çıkıp geçti evrenin boşluklarından
Ve onların altındaki havalardan, vardığında Skamandros'a,
Hızla indi aşağılara, Aesyetes'in her yerden görülen anıt mezarına.
Bakışları önce ne kentin surlarında dolaştı, ne de kutsal Ksanthos'un
Hep akıp giden parıltısıyla, Simoeis'in geniş, taşlı ve kuru yatağının
Arasından geçip, taşlarla kaplı kıyıya uzanan sakin alanı.
Ne sıra sıra dizilmiş gemilere ve çadırlara baktı,
Ne de karınca yuvası gibi kaynaşan kampın kalabalığına;
Denize doğu döndü Tanrıça, Sigeion Tepesi
Doldurdu bakışlarını, ve gördü güçlü Peleus oğlunu
Buyruklar yağdırırken Myrmidonlardan oluşma çalışkan halkına.

Tıpkı ormanın derinliklerindeki çabaları
Avcının koşaradımları yüzünden bozulan ve sürüleri
Ne denli özenli oluşturulmuş olursa olsun, binlerce parçaya
Dağılan karıncalar gibi, koşuşmaktaydılar Myrmidonlar da,
Her biri ilk eline geçen parçayı kapıp seğirterek ortaya,
Labirent gibi çanağın eski yapısına:
Yani toprak üstüne toprak yığmaktaydı Myrmidonlar,
Dışarıdan duvarı destekleyen halkalar yığmaktaydılar;
İşte böyle yükselmekteydi duvar o anda, çemberler halinde.

Akhilleus ise çanağın dibinde durmaktaydı, çevresi
İçinden şimdi bir anıtın yükseldiği duvar yıkıntısıyla sarılı.
Athena yaklaştı arkasından, örterek Antilokhos'un[31] siluetini,

---

31 Antilokhos: Nestor'un oğullarından Antilokhos, Troya savaşında yiğitliğiyle dikkati çekmiştir. Akhilleus ile Patroklos'un da en yakın arkadaşıdır. (ç.n.)

Hüllte die Göttin ein, nicht ganz, denn herrlicher schien er.
Bald nun zurückgewandt, erblickte den Freund der Pelide
Freudig, ging ihm entgegen und sprach, die Hand ihm ergreifend:
„Trauter, kommst du mir auch, das ernste Geschäft zu befördern,
Das der Jünglinge Fließ mir nah und näher vollbringet?
Sieh! Wie rings der Damm sich erhebt und schon nach der Mitte
Sich der rollende Schutt, den Kreis verengend, herandrängt.
Solches mag die Menge vollenden, doch dir sei empfohlen,
In der Mitte das Dach, den Schirm der Urne, zu bauen.
Hier! Zwei Platten sondert' ich aus, beim Graben gefundne,
Ungeheure; gewiss, der Erderschüttrer Poseidon
Riss vom hohen Gebirge sie los und schleuderte hierher
Sie, an des Meeres Rand, mit Kies und Erde sie deckend.
Diese bereiteten, stelle sie auf! Aneinander sie lehnend,
Baue das feste Gezelt! Darunter möge die Urne
Stehen, heimlich verwahrt, fern bis ans Ende der Tage.
Fülle die Lücke sodann des tiefen Raumes mit Erde,
Immer weiter heran, bis dass der vollendete Kegel,
Auf sich selber gestützt, den künftigen Menschen
ein Mal sei."

Also sprach er, und Zeus' kläräugige Tochter Athene
Hielt ihm die Hände noch fest, die schrecklichen, denen im Streite
Ungern nahet ein Mann, und wenn er der trefflichste wäre.
Diese drückt' sie geschlossen mit göttlicher, freundlicher Stärke,
Wiederholend, und sprach die holden, erfreuenden Worte:
„Lieber, was du gebeutst, vollendet künftig der Deinen
Letzter, sei es nun ich, sei auch es ein andrer, wer weiß es?
Aber lass uns sogleich, aus diesem drängenden Kreise
Steigend hinauf, des alles erhabenen Rücken umschreiten!
Dorten zeigt sich das Meer und das Land und die Inseln der Ferne."
Also sprach sie und regte sein Herz und hob, an
der Hand ihn
Führend, leicht ihn hinauf, und also wandelten beide
Um den erhabenen Rand des immer wachsenden Dammes.

Ama tümüyle değil, çünkü Antilokhos daha görkemliydi.
Akhilleus, geriye döner dönmez gördü dostunu sevinçle,
Yürüdü ona doğru, ve elini yakalayarak konuştu:
"Ey dost! Sen de gençliğin çabasının gittikçe
Daha bir tamamladığı bu ciddi işte
Bana yardım etmek için mi buradasın?
Bak! Nasıl da yükselmekte duvarlar, ve ortaya doğru
Yuvarlanan topraklar, çemberi daraltarak sıkışmakta.
Ancak kalabalıklar tamamlayabilir işin bu kısmını, ama sana da
Nasip olsun inşa etmek ortadaki çatıyı, küllerin üstündeki şemsiyeyi.
Bak! İki kaya kesitini ayırdım kazılan hendekte bulunduğunda,
Dev kesitler; yeri göğü sarsan Poseidon'un işidir elbette,
Yüksek sıradağlardan koparıp fırlatmıştır onları buraya,
Denizin kıyısına, çakıllarla ve toprakla örterek üstlerini.
Kaldır o hazır kaya kesitlerini! Dayayarak birbirlerine
İnşa et sağlam çatıyı! Onların altında dursun küllerimin kabı
Gizlice saklanmış, ta mahşer gününe kadar.
Sonra derinliğine uzanıp giden çukuru doldur toprakla,
Doldur hiç durmaksızın, ta ki tamamlanan o koni,
Kendi kendinin desteğiyle bir anıt olana kadar tüm insanlara."

İşte böyle konuştu Akhilleus, ve Zeus'un berrak gözlü kızı Athena
Bu sırada hâlâ tutmaktaydı onun ellerini sımsıkı, o korkunç eller ki,
Kavga sırasında savaşçıların en ustası bile onlara yaklaşmaktan çekinirdi.
İşte bu elleri kapalı tuttu Athena, kutsal ve sevecen bir güçle, tekrar
Tekrar, ve şu rahatlatıcı, sevindirici sözleri söyledi:
"Ey sevilen! Şimdi inşa etmekte olduğunu halefin tamamlar,
O, benimdir belki ya da bir başkası, kim bilebilir ki?
Ama kalk, hemen çıkalım bu çevremizi kuşatan çemberden,
Çıkalım yukarıya, dolanalım her şeyin en yücesini!
Çünkü oradan gözükür deniz, kara ve uzaktaki adalar."
Böyle konuştu Athena, Akhilleus'un yüreğine ve onu kaldırdı
Ellerinden hafifçe tutarak, ve böylece dolandılar ikisi,
Giderek yükselen duvarların yücelen çevresini.

Aber die Göttin begann, die blauen glänzenden Augen
Gegen das Meer gewendet, versuchende freundliche Worte:
„Welche Segel sind dies, die zahlreich, hintereinander,
Streben dem Ufer zu, in weite Reihe gedehnet?
Diese nahen, mich dünkt, so bald nicht der heiligen Erde,
Denn vom Strande der Wind weht morgendlich ihnen
entgegen."

„Irret der Blick mich nicht," versetzte der große Pelide,
„Trüget mich nicht das Bild der bunten Schiffe, so sind es
Kühne phönikische Männer, begierig mancherlei Reichtums.
Aus den Inseln führen sie her willkommene Nahrung
Zu dem achaiischen Heer, das lange vermisste die Zufuhr,
Wein und getrocknete Frucht und Herden blökenden Viehes.
Ja sie sollen gelandet, mich dünkt, die Völker erquicken,
Ehe die drängende Schlacht die neu gestärkten heran ruft."

„Wahrlich!", versetzte darauf die bläulich blickende Göttin,
„Keinesweges irrte der Mann, der hier an der Küste
Sich die Warte zu schaffen die Seinigen sämtlich erregte,
Künftig ins hohe Meer nach kommenden Schiffen
zu spähen,
Oder ein Feuer zu zünden, der Steuernden nächtliches Zeichen.
Denn der weiteste Raum eröffnet hier sich den Augen,
Nimmer leer; ein Schiff begegnet strebenden Schiffe,
Oder folgt. Fürwahr! Ein Mann, von Okeanos' Strömen
Kommend und körniges Gold des hintersten Phasis im hohlen
Schiffe führend, begierig nach Tausch das Meer
zu durchstreifen,
Immer würd' er gesehn, wohin er sich wendete. Schifft' er
Durch die salzige Flut des breiten Hellespontos

Ama Tanrıça, mavi ve parlak gözlerini
Çevirerek denize, başladı şu sevecen sözcükleri söylemeye:
"Hangi yelkenlerdir bunlar, böylesine kalabalık ve
ardı ardına,
Geniş sıralar halinde kıyıya doğru süzülmekteler?
Bence bunlar öyle çabuk ulaşamayacaklar kutsal topraklara,
Çünkü rüzgâr, sabahın sertliğiyle onlara karşı esmekte."

"Yanıltmıyorsa beni eğer bakışlarım" diye karşılık verdi
büyük Peleusoğlu,
"Bu alacalı gemilerin görüntüsü aldatmıyorsa eğer beni,
O zaman servet peşindeki gözüpek Fenikeli erkeklerdir bu
gelenler.
Adalardan beklenen yiyecekleri getirmekteler
Akaların ordusuna, nice zamandır yokluğu çekilen yükleriyle,
Şarap, kuru yemiş ve böğüren sığırlardan oluşma sürüler.
Evet, öyle geliyor ki bana, halkları canlandıracak inişleri,
Kapıdaki savaş yeni güçlenmiş olanları çağırmazdan önce."

"Gerçekten de!" diye yanıt verdi buna mavi bakışlı Tanrıça,
"Hiçbir zaman yanılmamıştır, burada, bu kıyılarda,
Yandaşlarının tümünü heyecanlandırıp gözcülük yolunda,
Bundan böyle açık denizlere bakıp gelen gemilere baksınlar ya da
Dümendekilere geceleyin bir işaret vermek için ateş yaksınlar
diye.
Çünkü en uçsuz bucaksız ufuklar bile gözler önüne serilir
burada,
Boşluk yoktur hiç; bir gemi ya rastlar süzülmekte olan gemilere,
Ya da onları izler. Gerçekten de! Her kimse gelen,
Okeanos'un akıntılarıyla,
Gelen ve Phasis nehrinin en arkalarından çıkarılma altını
Geminin ambarlarında takas tutkusuyla taşıyarak denizi aşan,
Görülür nereye dönerse dönsün denizde. Belki de seyredecektir
Geniş Hellespontos'un tuzlu sularından geçerek

Nach des Kroniden Wieg' und nach den Strömen Ägyptos',
Die tritonische Syrte zu sehen verlangend, vielleicht auch
An dem Ende der Erde die niedersteigenden Rosse
Helios' zu begrüßen und dann nach Hause zu kehren,
Reich mit Waren beladen, wie manche Küste geboten,
Dieser würde gesehen so hinwärts, also auch herwärts.
Selbst auch wohnet, mich deucht, dort hinten zu, wo sich die Nacht nie
Trennt von der heiligen Erde, der ewigen Nebel verdrossen,
Mancher entschlossene Mann, auf Abenteuer begierig,
Und er wagt sich ins offene Meer; nach dem fröhlichen Tag zu
Steuernd, gelangt er hieher und zeigt den Hügel von ferne
Seinen Gesellen und fragt, was hier das Zeichen bedeute."

Und mit heiterem Blick erwiderte froh der Pelide:
„Weislich sagst du mir das, des weisesten Vaters Erzeugter!
Nicht allein bedenkend, was jetzt dir das Auge berühret,
Sondern das Künftige schauend, und heiligen Sehern vergleichbar.
Gerne hör' ich dich an, die holden Reden erzeugen
Neue Wonne der Brust, die schon so lang' ich entbehre.
Wohl wird mancher daher die blaue Woge durchschneiden,
Schauen das herrliche Mal und zu den Ruderern sprechen:
‚Hier liegt keineswegs der Achaier Geringster bestattet,
Denen zurück den Weg der Moiren Strenge versagt hat:
Denn nicht wenige trugen den türmenden Hügel zusammen'."

„Nein! So redet er nicht," versetzte heftig die Göttin:
‚Sehet!', ruft er entzückt, von fern den Gipfel erblickend,
‚Dort ist das herrliche Mal des einzigen großen Peliden,
Den so frühe der Erde der Moiren Willkür entrissen.'

Kronos'un beşiğine ve Mısır'ın nehirlerine, Triton'un[32] Syrte'sini[33]
Görme isteğiyle, belki de yeryüzünün sonunda Helios'un yere
İnen atlarını selamlamak ve yurduna dönmek tutkusuyla,
Bazı kıyıların sunduğu mallarla iyice yüklü olarak. Bana
Öyle geliyor ki, orada, arkalarda, gecenin sonsuz sisin bıkkınlığıyla
Kutsal topraktan asla ayrılmadığı noktada da, serüven tutkusu olan
Kararlı bir erkek vardır, ve gösterir açık denize çıkma
yürekliliğini;
Neşeli günden yana dümen kırarak, varır buraya ve adamlarına
Gösterip tepeyi uzaklardan sorar bu işaretin ne anlama
geldiğini."

Ve onu şöyle yanıtladı neşeli bakışlarla Peleusoğlu:
"Bilgece söylemektesin bunları bana, ey en bilge babanın evladı!
Yetinmeyip şu anda gözüne çarpanlarla yalnızca,
Kutsal kâhinler misali, geleceği de anlatırcasına.
Memnuniyetle dinliyorum seni, hoş sözlerin göğsümde,
Onca zamandır eksikliğini duyduğum yeni hazlar uyandırmakta.
Bu nedenle, herhalde kimileri de yarıp masmavi dalgaları,
Bakacaktır o görkemli anıta, şöyle diyerek kürekçilere:
'Asla söylenemez burada gömülenin Akaların en değersizi olduğu,
Onlar ki, geri dönüşleri yasaklanmıştır Moiraların[34] katılığıyla:
Çünkü az değildi burada kule gibi yükselen tepeyi yapanların sayısı'."

"Hayır! Böyle konuşmayacaktır," dedi Tanrıça heyecanla:
"'Bakın!' diye bağıracaktır coşkuyla uzaklardan gördüğünde
o doruğu,
'Oradaki, eşsiz büyüklükteki Peleusoğlu'nun görkemli anıtı,
O Peleusoğlu ki, toprak onu Moiraların keyfiliğinden
bunca erken kurtarmıştı.'

---

32 Triton: Poseidon ile Neredidlerden Amphitrite'nin oğlu olan bir deniz Tanrısı. Argonautlara Akdeniz'e çıkmalarında rehberlik ettiği söylenir. Çoğunlukla belden yukarı insan, belden aşağı balık olarak betimlenir. (ç.n.)

33 Syrte, Syrtis: Antikçağ'da, Kuzey Afrika kıyılarında bulunan ve gemiler için tehlikeli olan iki koyun adı. (ç.n.)

34 Moiralar: Yunan mitolojisinde, sayılan üç olarak verilen kader Tanrıçaları. (ç.n.)

Denn das sag' ich dir an, ein wahrheitsliebender Seher
Dem jetzt augenblicks das Künftige Götter enthüllen:
Weit von Okeanos' Strom, wo die Rosse Helios herführt,
Über den Scheitel sie lenkend, bis hin, wo er abends hinabsteigt,
Ja, wo weit nur der Tag und die Nacht reicht, siehe, verbreitet
Sich dein herrlicher Ruhm, und alle Völker verehren
Deine treffende Wahl des kurzen rühmlichen Lebens.
Köstliches hast du erwählt. Wer jung die Erde verlassen,
Wandelt auch ewig jung im Reiche Persephoneias,
Ewig erscheint er jung den Künftigen, ewig ersehnet.
Stirbt mein Vater dereinst, der graue reisige Nestor,
Wer beklagt ihn alsdann? Und selbst von dem Auge des Sohnes
Wälzet die Träne sich kaum, die gelinde. Völlig vollendet
Liegt der ruhende Greis, der Sterblichen herrliches Muster.
Aber der Jüngling fallend erregt unendliche Sehnsucht
Allen Künftigen auf, und jedem stirbt er aufs neue,
Der die rühmliche Tat mit rühmlichen Taten gekrönt wünscht."

Gleich versetzte darauf einstimmende Reden Achilleus:
„Ja, so schätzet der Mensch das Leben als heiliges Kleinod,
Dass er jenen am meisten verehrt, der es trotzig verschmähet.
Manche Tugenden gibt's der hohen verständigen Weisheit,
Manche der Treu' und der Pflicht und der alles umfassenden Liebe;
Aber keine wird so verehrt von sämtlichen Menschen,
Als der festere Sinn, der, statt dem Tode zu weichen,
Selbst der Keren Gewalt zum Streite mutig heranruft.
Auch ehrwürdig sogar erscheinet künft'gen Geschlechtern
Jener, der, nahe bedrängt von Schand' und Jammer, entschlossen
Selber die Schärfe des Erzes zum zarten Leibe gewendet.
Wider Willen folgt ihm der Ruhm; aus der Hand der Verzweiflung

Çünkü şunu söyleyeyim ki sana, gerçeği seven bir kâhindir
Şimdi Tanrıların kendisine geleceği açtıkları:
Ta Helios'un atlarının geldikleri Okeanos'un sularından,
Akşamları yeniden battığı noktaya kadar, evet, geceye de, gündüze de
Yayılmakta senin görkemli ünün ve bütün halklar saygı duymakta
Senin kısa, ama şan ve şöhret dolu bir yaşamı seçmene.
Sen, değerli olanı seçtin. Çünkü her kim ki genç ayrılır yeryüzünden,
O, Persephone'nin ölüler ülkesinde de genç kalır ebediyen,
Sonsuza kadar genç görünür gelecektekilere, hep özlemi çekilir.
Babam, saçları aklaşmış, yaşlı Nestor da ölmüştü bir zamanlar,
Kim yakındı ona? Oğlunun gözlerinde bile belirmedi
Neredeyse bir damla yaş. Şimdi yetkinliğe ermiş bütünüyle,
Dinlenmekte o yaşlı adam, ölümlülerin görkemli örneği gibi.
Ama gençken ölen, yükler sonsuz bir özlemi
Bütün gelecektekilerin yüreklerine, ve her biri için ölür yeniden,
Övülesi eylemlerin daha da övülesi eylemlerle taçlanmasını isteyen."

Bunun hemen ardından, Akhilleus'un onaylayıcı söylevi geldi:
"Evet, işte böyle değerlendirir insanoğlu kutsal bir emanet olarak hayatı,
O hayata en az değer verenleri en saygın kişiler yerine koyarak.
Kimi erdemler vardır, yüce bilgeliklerin ürünüdür,
Kimileri de sadakate, görev duygusuna ve her şeyi kapsayan aşka dairdir;
Ama bu erdemlerden hiçbiri onurlandırılmaz insanlarca,
Ölümden kaçmak yerine, ölüm Tanrıçası Keres'e bile cesaretle
Karşı çıkarak onu savaşa çağıran duygu kadar.
Gelecekteki kuşakların gözünde yüceltilen ise, utanca katlanmaktansa
Kararlı bir tutumla keskin kılıcı kırılgan bedenine çeviren kişidir.
Ün, karşı koyamadan gider onun peşinden; ve çaresizliğin elinden
Alır o kişi solması olanaksız zaferin görkemli tacını."

Nimmt er den herrlichen Kranz des unverwelklichen Sieges."
Also sprach er, doch ihm erwiderte Pallas Athene:
„Schickliches hast du gesprochen, denn so begegnet's den Menschen.
Selbst den Geringsten erhebt der Todesgefahren Verachtung.
Herrlich steht in der Schlacht ein Knecht an des Königes Seite.
Selbst des häuslichen Weibes Ruhm verbreitet die Erde.
Immer noch wird Alkestis, die stille Gattin, genennet
Unter den Helden, die sich für ihren Admetos dahingab.
Aber keinem steht ein herrlicher größeres Los vor
Als dem, welcher im Streit unzähliger Männer der erste
Ohne frage gilt, die hier, achaiischer Abkunft
Oder heimische Phrygen, unendliche Kämpfe durchstreiten.
Mnemosyne wird eh' mit ihren herrlichen Töchtern
Jener Schlachten vergessen, der ersten göttlichen Kämpfe,
Die dem Kroniden das Reich befestigten, wo sich die Erde,
Wo sich Himmel und Meer bewegten in flammendem Anteil,
Eh' die Erinnrung verlöschen der argonautischen Kühnheit
Und herkulischer Kraft nicht mehr die Erde gedenken,
Als dass dieses Gefild und diese Küste nicht sollten
Künden hinfort zehnjährigen Kampf und die Gipfel der Taten.
Und dir war es bestimmt, in diesem herrlichen Kriege,
Der ganz Hellas erregt und seine rüstigen Streiter
Über das Meer getrieben, so wie die letzten Barbaren,
Bundesgenossen der Troer, hieher zum Kampfe gefordert,
Immer der erste genannt zu sein, als Führer der Völker.
Wo sich nun künftig der Kranz der ruhigen Männer versammelt.
Und den Sänger vernimmt, in sicherem Hafen gelandet,
Ruhend auf gehauenem Stein von der Arbeit des Ruders
Und vom schrecklichen Kampf mit unbezwinglichen Wellen;
Auch am heiligen Fest um den herrlichen Tempel gelagert
Zeus' des Olympiers oder des fernetreffenden Phöbos,
Wenn der rühmliche Preis den glücklichen Siegern erteilt ward:

İşte böyle konuştu Akhilleus, ama Pallas Athene şöyle yanıtladı:
"Çok güzel konuştun, gerçekten böyledir insanoğlunun yazgısı.
En önemsiz kişiyi bile yüceltir küçük görmek ölümü.
Savaş alanında görkemle durur bir uşak, bir kralın yanında bile.
Yeryüzü, bir ev kadınının ününü dahi yayacak güçtedir.
Alkestis,[35] o sessiz sedasız eş, hâlâ anılmakta, kendi canını
Admetos'u için feda ettiğinden beri, kahramanlar arasında.
Ama hiç kimsenin daha görkemli ve yüce bir yazgısı yoktur,
. burada
Akhaların soyundan ya da yerli Phrygia'dan sayısız erkeğin
Sonsuz kavgalarında birinciliği tartışmasız elinde bulundurandan.
Mnemosyne,[36] görkemli kızlarıyla, unutmaktansa Argonautlara
Özgü cesareti ve Herkül gücünü, sanki bu alanlar ve kıyılar bundan
Böyle tanıklığını yapmayacakmışçasına on yıllık savaşın ve
En büyük zaferlerin, yeğleyecektir unutmayı Kronos'un iktidarını
Kuran, yeryüzünü, gökyüzünü ve denizleri alevlere boğan o
ilk tanrısal savaşları.
Ve sana kader diye biçilmişti, bütün Yunan diyarını ayağa kaldıran,
Ve onun bütün güçlü savaşçılarına denizleri aştıran, ayrıca
Son barbarlara, Troyalıların müttefiklerine burada meydan okuyan
Bu görkemli savaşta, halkların lideri diye hep ilk sırada anılmak.
Sakin erkekler artık burada toplanacaklar bundan böyle.
Ve emin bir limana, küreklerin ve dalgalarla boğuşmanın
yorgunluğunu
Oyulmuş bir taşa uzanarak atan şarkıcıyı dinleyecekler;
Ayrıca, kutsal bayram gününde, görkemli tapınağın toplanıp etrafına,
Büyük ödül galip gelenlere sunulduğunda,
Olymposlu Zeus'u veya uzaklardan gelen Phobos'u dinleyecekler;
Senin adın ise hep şarkıcının dudaklarından ilk önce

---

35 Alkestis: Admetos'un karısı; Yunan mitolojisinde kadınlar arasında yiğitlik ve fedakârlık örneği olarak gösterilir. Antikçağ Yunan dünyasının son büyük tragedya yazarı Euripides, en güzel eserlerinden biri olan *Alkestis*'i ondan esinlenerek kaleme almıştır. (ç.n.)

36 Mnemosyne: Uranos ile Gaia'nın kızı. Adı "bellek" anlamına gelir. Anımsama yetisinin kişiselleştirilmiş-tanrılaştırılmış kortumudur. (ç.n.)

Immer wird dein Name zuerst von den Lippen des Sängers
Fließen, wenn er voran des Gottes preisend erwähnte.
Allen erhebst du das Herz, als gegenwärtig, und allen
Tapfern verschwindet der Ruhm, sich auf dich einen vereinend."

Drauf mit ernstem Blick versetzte lebhaft Achilleus:
„Dieses redest du bieder und wohl, ein verständiger Jüngling.
Denn zwar reizt es den Mann, zu sehn die drängende Menge
Seinetwegen versammelt, im Leben, gierig des Schauens,
Und so freut es ihn auch, den holden Sänger zu denken,
Der des Gesanges Kranz mit seinem Namen verflechtet;
Aber reizender ist's, sich nahverwandter Gesinnung
Edeler Männer zu freun, im Leben, so auch im Tode.
Denn mir ward auf der Erde nichts Köstlichers jemals gegeben,
Als wenn mir Ajax die Hand, der Telamonier, schüttelt,
Abends, nach geendigter Schlacht und gewaltiger Mühe,
Sich des Sieges erfreuend und niedergemordeter Feinde.
Wahrlich, das kurze Leben, es wäre dem Menschen zu gönnen,
Dass er es froh vollbrächte, vom Morgen bis an den Abend
Unter der Halle sitzend und Speise die Fülle genießend,
Auch dazu den stärkenden Wein, den Sorgenbezwinger,
Wenn der Sänger indes Vergangnes und Künftiges brächte.
Aber ihm ward so wohl nicht jenes Tages beschieden,
Da Kronion erzürnt dem klugen Japetiden,
Und Pandorens Gebild Hephaistos dem König geschaffen;
Damals war beschlossen der unvermeidliche Jammer
Allen sterblichen Menschen, die je die Erde bewohnen,
Denen Helios nur zu trügischen Hoffnungen leuchtet,
Trügend selbst durch himmlischen Glanz und erquickende Strahlen.
Denn im Busen des Menschen ist stets des unendlichen Haders

Çıkacak, herkesin önünde Tanrının adını övgüyle andığında.
Her yerdeki varlığınla herkesin yüreğini yüceltmektesin, ve
Cesur olan kim varsa, hepsinin ünleri yitip gidecek sende
birleştiklerinde."

Bunun üzerine ciddi bakışlarla ve heyecanla şöyle yanıt verdi
Akhilleus:
"Güzel söyledin bütün bunları elbette, anlayışlı bir genç olarak.
Gerçi çekici gelir bir erkeğe görmek kalabalığın onun uğruna
Toplandığını, yaşarken onu görebilmek tutkusuyla, ve aynı
zamanda
Şarkıların çelengini onun adıyla ören şarkıcıyı düşünmekten de
Hoşlanır; ama daha çekici olanı, ister hayatta, ister öldükten sonra,
Soylu insanların ruhsal birlikteliklerinden mutluluk duyabilmektir.
Çünkü yeryüzünde hiçbir şey benim için daha değerli olmadı,
Telamon'un oğlu Aias'ın[37] elimi sıkmasından,
Akşam vaktinde, savaşın ve sonsuz çabaların ardından,
Zaferin ve öldürülen düşmanların sevinciyle.
Elbette ki layık görülebilirdi insanoğlu, kısa olan hayatı
Mutlulukla geçirmeye, sabahtan akşama kadar
Evinin gölgeliğinde oturup yemeklerin tadını çıkarmaya,
Ve insana güç veren, dertleri dağıtan şarabı da yudumlamaya,
Bu arada şarkıcı söz ederken geçmişten ve gelecekten.
Ama ne var ki insanoğlunun kaderi öyle yazılmadı,
Zeus'un akıllı İapetos'a ve Pandora'nın bedenini yaratan
Hephaistos'a öfkelendiği gün yaptıklarıyla;
O zamanlar karar verilmişti kaçınılmaz acıların
Yeryüzünde yaşayan ve Helios'un göklerdeki parıltıyla
Ve rahatlatıcı ışıklarla yanlış umutlar aşıladığı insanların
kaderine dönüşmesi.
Çünkü insanoğlunun göğsünde hep sonsuz bir çekişmenin
Kaynağı, en dingin yuvaların bile yıkıcısı, akma eğilimindedir:

37 Telamon'un oğlu Salamisli Aias: Akhaların, Akhilleus'tan sonraki en büyük savaşçısı. (ç.n.)

Quelle zu fließen geneigt, des ruhigsten Hauses Verderber:
Neid und Herrschsucht und Wunsch des unbedingten Besitzes
Weit verteileten Guts, der Herden, sowie des Weibes,
Die ihm göttlich scheinend gefährlichen Jammer ins Haus bringt.
Und wo rastet der Mensch von Müh und gewaltigem Streben,
Der die Meere befährt im hohlen Schiffe, die Erde,
Kräftigen Stieren folgend, mit schicklicher Furche durchziehet?
Überall sind Gefahren ihm nah, und Tyche, der Moiren
Älteste, reget den Boden der Erde so gut als das Meer auf.
Also sag' ich dir dies: der Glücklichste denke, zum Streite
Immer gerüstet zu sein, und jeder gleiche dem Krieger,
Der von Helios' Blick zu scheiden immer bereit ist."

Lächelnd versetzte darauf die Göttin Pallas Athene:
„Lass dies alles uns nun beseitigen! Jegliche Rede,
Wie sie auch weise sei, der erdegeborenen Menschen
Löset die Rätsel nicht der undurchdringlichen Zukunft.
Darum gedenk' ich besser des Zwecks, warum ich gekommen,
Dich zu fragen, ob du vielleicht mir irgend gebötest,
Dir sogleich zu besorgen das Nötige, wie auch den Deinen."

Und mit heiterem Ernst versetzte der große Pelide:
„Wohl erinnerst du mich, der Weisere, was es bedürfe.
Mich zwar reizet der Hunger nicht mehr, noch der Durst, noch ein andres
Erdegebornes Verlangen zur Feier fröhlicher Stunden;
Aber diesen ist nicht, den treu arbeitenden Männern,
In der Mühe selbst der Mühe Labung gegeben.
Forderst du auf der Deinigen Kraft, so musst du sie stärken
Mit den Gaben der Ceres, die alles Nährende spendet.
Darum eile hinab, mein Freund, und sende des Brotes
Und des Weines genug, damit wir fördern die Arbeit.
Und am Abende soll der Geruch willkommenen Fleisches
Euch entgegendampfen, das erst geschlachtet dahin fiel."
Also sprach er laut; die Seinen hörten die Worte,

Kıskançlık, iktidar hırsı, toprağa, sürülere, ve ona
Tanrısalmış gibi gözüküp eve tehlikeli acılar getiren kadına
İlişkin mülkiyet tutkusu.
Ve nerede dinlenir insan dev çabaların yorgunluğundan?
O insan ki, gemilerle dünyayı dolaşır, toprağı da
Güçlü boğaların ardından giderek sürer?
Her yerde yakınındadır tehlikeler, ve Moiraların en yaşlısı
Olan Tykhe, toprağın zeminini de denizler gibi karmakarışık eder.
O halde şöyle derim sana: En mutlu olan bile düşünmeli
Hep kavgaya hazır olmayı, ve herkes, Helios'un bakişlarından
Ayrılmaya hep hazır olan savaşçıya benzemeli."

Tanrıça Pallas Athene, gülümseyerek şöyle karşılık verdi:
"Gel, şimdi bırakalım bütün bunları bir yana! Sözün her türlüsü,
Ne denli bilgece olursa olsun, yardımcı olmaz yeryüzü
İnsanına, çözmekte bilinmesi olanaksız geleceğin bilmecesini.
O yüzden en iyisi, amacını düşünmemdir buraya gelişimin,
Yani sana sormak için, acaba bana buyruklar mısın sana
Ve seninkilere en gerekli olanı sağlamam için."

Ve büyük Peleusoğlu konuştu neşeli bir ciddiyetle:
"Sen, benden daha bilge olan, anımsatıyorsun bana gerekli olanı.
Gerçi beni artık ne açlık engelliyor, ne susuzluk, ne de bir başka
Yeryüzüne özgü istek, neşeli saatlerin tadını çıkarmamda;
Ama durumu aynı değil bana sadakatle hizmet eden askerlerimin,
Onlara söylenemez zahmetlerin karşılığının zahmetlerde olduğu.
Eğer gereksiniyorsan senden yana olanların gücünü, o zaman onları
Güçlendirmelisin herkesi besleyen bereket Tanrıçasının ihsanlarıyla.
O yüzden koş, dostum, ve gönder yeterince
Ekmek ve şarap ki, destekleyelim çalışmaları.
Ve akşamları hoşa giden etin kokuları sizlere savrulmalı."
İşte böyle konuştu Akhilleus yüksek sesle, ve adamları
Duydular onu aralarında gülerek, emeğin terinin verdiği
canlılıkla.

Lächelnd untereinander, erquickt vom Schweiße der Arbeit.
Aber hinab stieg Pallas, die göttliche, fliegenden Schrittes
Und erreichte sogleich der Myrmidonen Gezelte,
Unten am Fuße des Hügels, die rechte Seite des Lagers
Freu bewachend; es fiel dies Los dem hohen Achilleus.
Gleich erregte die Göttin die stets vorsichtigen Männer,
Welche, die goldene Frucht der Erde reichlich bewahrend,
Sie dem streitenden Mann zu reichen immer bereit sind.
Diese nun rief sie an und sprach die gebietenden Worte:
„Auf! Was säumet ihr nun, des Brotes willkommene Nahrung
Und des Weines hinauf den Schwerbemühten zu bringen,
Die nicht heut' am Gezelt in frohem Geschwätze versammelt
Sitzen, das Feuer schürend, sich tägliche Nahrung bereiten?
Auf! Ihr Faulen, schaffet sogleich den tätigen Männern,
Was der Magen bedarf, denn allzu oft nur verkürzt ihr
Streitendem Volke den schuldigen Lohn verheißener Nahrung.
Aber, mich dünkt, euch soll des Herrschenden Zorn noch ereilen,
Der den Krieger nicht her um euretwillen geführt hat."
Also sprach sie, und jene gehorchten, verdrossenes Herzens,
Eilend, und schafften die Fülle heraus, die Mäuler beladend.

Ama aşağıya indi Tanrıça Pallas Athene uçar adımlarla
Ve kısa zamanda vardı tepenin eteklerinde, kampın sol yanını
Sadakatle koruyan Myrmidonların çadırlarına; buydu yüce
Akhilleus'un kaderi.
Tanrıça hemen heyecanlandırdı hep dikkatli olan askerleri,
Onlar ki, toprağın altın ürünlerini bolca muhafaza ederek,
Kavgaya girenlere sunmaya hep hazırdılar.
İşte onlara seslendi Tanrıça ve şunları söyledi buyururcasına:
"Haydi davranın! Neden geç kalıyorsunuz ekmeğin
beklenen besinini
Ve şarabı yukarıya, o ağır işçilere taşımakta, onlar ki,
Bugün çadırların önünde toplanmış değiller neşeli gevezeliklerle,
Ve ateşi karıştırarak günlük yemeklerini pişirmiyorlar kendilerine!
Haydi davranın, tembeller! Hemen götürün o çalışan adamlara
Her neyse mideleri için gerekli olanı, çünkü çok fazla esirgiyorsunuz
Kavgaya girenlerden onlara müjdelenmiş besinle ölçülen ödüllerini.
Ama bence, savaşçıları buraya sizler için getirmemiş olan
Komutanınızın hışmına uğramanız pek yakındır sizlerin de."
İşte böyle konuştu Pallas Athene, ve onlar da, sıkılan yürekleriyle,
Boyun eğip koştular ve yüklediler yiyecekleri arabalara.

Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832):
Genç Werther'in Acıları*'ndan* Faust*'a Alman Romantizminin en güçlü seslerinden biri olduğu kadar, "dünya edebiyatı" yaklaşımıyla kültür ve edebiyatın büyük çığır açıcılarındandır.*
Yarat Ey Sanatçı*'da kısa şiirlerinden* Roma Ağıtları*'na, bir başka* İlyada *olabileceğini gösteren Akhilleus'tan* Batı-Doğu Dîvanı*'ından parçalara Goethe'nin bütün yapıtlarının temelindeki şiirden örnekler yer almaktadır.*

Ahmet Cemal (1942), Türkçenin en usta Almanca çevirmenlerindendir. Kafka'dan Canetti'ye, Musil'den Bachmann'a, Goethe'den Rilke ve Zweig'a pek çok önemli yazarı dilimize kazandırdı.
Kendi yazdıkları arasında, bir roman, öykü ve şiir kitabının yanı sıra, onu aşkın ciltte toplanan denemeleri vardır.

9 789754 588514

KDV dahil fiyatı
12 TL